

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

2010. február 25., csütörtök

Tartalomjegyzék

2010. évi VIII. törvény	A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény módosításáról	9350
2010. évi IX. törvény	Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény módosításáról	9350
2010. évi X. törvény	A Magyar Köztársaság Kormánya és az Örmény Köztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelem- és a vagyonadók területén Budapesten, 2009. november 9. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről	9353
2010. évi XI. törvény	A Nemzetközi Valutaalap alapokmányáról szóló Egyezmény 1990. június 28. napján kelt, harmadik módosításának, 1997. szeptember 23. napján kelt, negyedik módosításának, valamint a 2008. április 28. és május 5. napján kelt, ötödik módosításának kihirdetéséről, valamint a Nemzetközi Valutaalappal kapcsolatos egyes jegybanki feladatokról	9378
15/2010. (II. 25.) FVM rendelet	Egyes, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott támogatások részletes feltételeit megállapító miniszteri rendeletek módosításáról	9387
16/2010. (II. 25.) FVM rendelet	Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az élőlágy szárú energiaültetvények telepítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 71/2007. (VII. 27.) FVM rendelet módosításáról	9389
4/2010. (II. 25.) KvVM rendelet	A környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 33/2005. (XII. 27.) KvVM rendelet módosításáról	9390
21/2010. (II. 25.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	9403
22/2010. (II. 25.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	9408
1/2010. (II. 25.) OVB állásfoglalás	Az ajánlószelvényekről és az ajánlás folyamatáról	9412
17/2010. (II. 25.) OGY határozat	Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 14/2006. (V. 31.) OGY határozat módosításáról	9415
18/2010. (II. 25.) OGY határozat	A Sláger és a Danubius rádiók frekvenciájára kiírt ORTT pályázat elbírálása során felmerült egyes pártkötődések és háttéralkuk szerepét vizsgáló bizottság létrehozásáról	9415

II. Törvények

2010. évi VIII. törvény

a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény módosításáról*

1. § A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 31. §-ának (3) bekezdése a következő mondattal egészül ki:
„A heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonnyal egy tekintet alá esik az országgyűlési képviselői jogviszony.”
2. § Ez a törvény a kihirdetését követő hónap első napján lép hatályba. Az azt követő napon hatályát veszti.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Katona Béla s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2010. évi IX. törvény

az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény módosításáról**

1. § Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) a következő 8/B. §-sal egészül ki:
„8/B. § (1) Ionizáló energiával kezelt élelmiszert a Magyar Köztársaság területén első alkalommal forgalomba hozni az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv engedélyével lehet.
(2) Az (1) bekezdést nem kell alkalmazni az Európai Unió valamely tagállamában (a továbbiakban: tagállam) vagy az Európai Gazdasági térség valamely szerződő államában jogszerűen forgalomba hozott termékekre.
(3) Élelmiszernek ionizáló energiával történő kezelését az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv engedélyével rendelkező élelmiszer-vállalkozás végezheti.”
2. § Az Éltv. 16. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az állatgyógyászati készítmény forgalomba hozója az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott tartalmú nyilvántartást köteles vezetni, amely a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény hatálya alá tartozó adatkörben tartalmazza az állatgyógyászati készítmény beszállítójának és vevőjének nevét és címét.”
3. § Az Éltv. 23. § (1) és (2) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában meghatározott esetekben, továbbá az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban – az emberi vagy állati egészség védelme céljából – előírt esetekben az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv engedélye szükséges az élelmiszer- vagy takarmánylétesítmény működtetéséhez, illetve az élelmiszer- vagy takarmányvállalkozási tevékenység folytatásához.

* A törvényt az Országgyűlés a 2010. február 15-i ülésnapján fogadta el.

** A törvényt az Országgyűlés a 2010. február 15-i ülésnapján fogadta el.

(2) Az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott – az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó – esetekben az élelmiszer-, illetve a takarmányvállalkozás köteles az élelmiszer- vagy takarmányvállalkozási tevékenység folytatására irányuló szándékát az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bejelenteni.”

4. § Az Éltv. 32. §-a (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv általános szervezési, irányítási, felügyeleti feladatkörében]

„b) gondoskodik az élelmiszerlánc területén az iskolarendszere kívüli hatósági jellegű képzések és vizsgáztatás szervezéséről, illetve végzéséről, továbbá az élelmiszerlánc-felügyeleti feladatok egységes végrehajtásához szükséges szakmai továbbképzésekről, valamint a hatósági szakemberek képzéséről, részt vesz az élelmiszerlánc-csalással kapcsolatos kutatásban;”

5. § Az Éltv. 34. §-a (1) bekezdésének g)–i) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Állat-egészségügyi feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktaiban foglaltak szerint engedélyezi]

„g) az állatgyógyászati készítmények és hatóanyagaik üzemi méretű előállítását, egyes állatgyógyászati termékek gyakorlati kipróbálását;

h) egyes állatgyógyászati termékek első forgalomba hozatalát, országba történő behozatalát; valamint

i) az állatgyógyászati termékekkel végzett forgalomba hozatali tevékenységet.”

6. § Az Élt. 35. §-a (1) és (2) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Élelmiszer-biztonsági feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktaiban foglaltak szerint engedélyezi a 23. § (1) bekezdése szerint engedélyköteles élelmiszer- vagy takarmányvállalkozási tevékenységet, illetve élelmiszer- vagy takarmánylétesítményt.

(2) Élelmiszer-biztonsági feladatainak keretében az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv nyilvántartásba veszi az engedéllyel rendelkező vagy bejelentett élelmiszer- vagy takarmányvállalkozásokat, illetve az engedélyezett vagy bejelentett élelmiszer- vagy takarmányvállalkozási létesítményeket.”

7. § Az Éltv. 38. §-a (1) bekezdésének o) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az élelmiszerlánc hatósági felügyeletével kapcsolatos feladatainak ellátása érdekében az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint nyilvántartást vezet]

„o) az engedélyezett állatgyógyászati termékekről, az engedélyezett mikrochipekről;”

8. § Az Éltv. 40. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az állatgyógyászati termék laboratóriumon kívüli gyakorlati kipróbálásának, gyártásának, ideiglenes jellegű felhasználásának, valamint az állatgyógyászati készítmények hatóanyaga gyártásának engedélyezéséről és az engedély módosításáról, a rendszeres gyógyszerbiztonsági jelentések értékeléséről szóló döntést kilencven napon belül, az állatgyógyászati termék és az állatgyógyászati készítmény forgalomba hozatalának engedélyezéséről és megújításáról szóló döntést kétszázötven napon belül kell meghozni.”

9. § Az Éltv. 51. §-a (3) bekezdésének e) és f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktaiban meghatározott esetekben az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig:]

„e) védőkörzet;

f) megfigyelési körzet;”

10. § Az Éltv. 76. §-ának (2) bekezdése a következő 40–42. ponttal egészül ki:
[Felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy rendeletben állapítsa meg]
 „40. az élelmiszer-vállalkozás működéséhez szükséges szakképesítéseket;
 41. az élelmiszerlánc területén alkalmazott iskolarendszeren kívüli hatósági jellegű képzések és vizsgáztatás részletes szabályait;
 42. az élelmiszerek ionizáló energiával való kezelésének feltételeit és szabályait.”
11. § Az Éltv. 77. §-ának (2) bekezdése a következő l) és m) ponttal egészül ki:
[Ez a törvény – a végrehajtására kiadott jogszabályokkal együtt – a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:]
 „l) az Európai Parlament és a Tanács 1999/2/EK irányelve (1999. február 22.) az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről;
 m) az Európai Parlament és a Tanács 1999/3/EK irányelve (1999. február 22.) az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerek és élelmiszer-összetevők közösségi listájának megállapításáról.”
12. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult közigazgatási eljárásokban kell alkalmazni.
- (2) Az Éltv.
27. §-ának (5) bekezdésében az „adhatja ki” szövegrész helyébe a „ , vagy tanúsító szervezet hiányában az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv adja ki” szövegrész;
  34. §-a (2) bekezdésének h) pontjában a „készítmények” szövegrész helyébe a „termékek” szövegrész;
  38. §-a (1) bekezdésének l) pontjában a „készítményt” szövegrész helyébe a „terméket” szövegrész;
  55. §-a (1) bekezdésének a) pontjában az „időpontját követően elhullott” szövegrész helyébe az „időpontját követően vagy járványügyi intézkedés következtében elhullott” szövegrész;
  76. §-a (2) bekezdésének 10. pontjában a „növényben, növényi termékben” szövegrész helyébe a „növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén” szövegrész, 19. pontjában az „állat-járványügyi és higiéniai” szövegrész helyébe az „állat-egészségügyi” szövegrész, 20. pontjában az „állat-egészségügyi védelmének” szövegrész helyébe az „állat-egészségügyi védelmének, állatbetegségektől való mentesítésének” szövegrész, 24. pontjában a „törzskönyvezésére, forgalomba hozatalára” szövegrész helyébe a „törzskönyvezésére, gyakorlati kipróbálására, forgalomba hozatalára” szövegrész lép.
- (3) A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény 81. §-ának (2) bekezdésében az „a Kormány által rendeletben kijelölt szervtől” szövegrész helyébe az „a károkozás helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjétől (a továbbiakban: jegyző)” szövegrész, (3) és (6)–(7) bekezdésében az „az eljáró hatóság” szövegrész helyébe az „a jegyző” szövegrész, (5) bekezdésében az „az eljáró hatóságnak” szövegrész helyébe az „a jegyzőnek” szövegrész, az „Az eljáró hatóság” szövegrész helyébe az „A jegyző” szövegrész, 81/A. §-ának kc) alpontjában és l) pontjában az „az eljáró hatóság” szövegrész helyébe az „a jegyző” szövegrész, 100. §-a (1) bekezdése c) pontjának 26. alpontjában a „vadgazdálkodási-vadászati” szövegrész helyébe „vadgazdálkodási-vadászati, valamint vadhúsvizsgálói” szövegrész lép.
- (4) Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 48. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(1) A Nemzeti Civil Alapprogramról szóló törvény szerinti azon civil szervezeteket, amelyek tevékenysége az állatok védelmére irányul, az állatvédelmi jogszabályok megsértése miatt általuk kezdeményezett hatósági eljárásokban az ügyfél jogállása illeti meg.”
- (5) Hatályát veszti az Éltv. 34. § (1) bekezdése f) pontjának „és az állatgyógyászati készítmények” szövegrésze, az Éltv. 38. §-a (1) bekezdése k) pontjának „az élelmiszer-szállító és” szövegrésze, valamint a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény 38. §-a (3) bekezdésének b) pontjában a „túlszorodása” szövegrésze, 57. §-a (1) bekezdésének harmadik mondata, 64. §-a (1) bekezdésének d) pontjában a „ , vagy a vadászijtartási engedélyt” szövegrésze, 65. §-a (1) bekezdésének a) pontjában a „vagy vadászij” szövegrésze.
- (6) E törvény a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

- 13. §** Ez a törvény az Európai Parlament és a Tanács 1999. február 22-i, az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 1999/2/EK irányelvének, valamint az Európai Parlament és a Tanács 1999. február 22-i, az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerek és élelmiszer-összetevők közösségi listájának megállapításáról szóló 1999/3/EK irányelvének való megfelelést szolgálja.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Katona Béla s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2010. évi X. törvény

a Magyar Köztársaság Kormánya és az Örmény Köztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelem- és a vagyonadók területén Budapesten, 2009. november 9. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről*

- 1. §** Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyar Köztársaság Kormánya és az Örmény Köztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelem- és a vagyonadók területén Budapesten, 2009. november 9. napján aláírt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) kötelező hatályának elismerésére.
- 2. §** Az Országgyűlés az Egyezményt e törvénnyel kihirdeti.
- 3. §** Az Egyezmény hiteles magyar és angol nyelvű szövege a következő:

„EGYEZMÉNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA ÉS AZ ÖRMÉNY KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA KÖZÖTT A KETTŐS ADÓZTATÁS ELKERÜLÉSÉRŐL ÉS AZ ADÓZTATÁS KIJÁTSZÁSÁNAK MEGAKADÁLYOZÁSÁRÓL A JÖVEDELEM- ÉS A VAGYONADÓK TERÜLETÉN

A Magyar Köztársaság Kormánya és az Örmény Köztársaság Kormánya, attól az óhajtól vezérelve, hogy Egyezményt kössenek a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelem- és a vagyonadók területén, és hogy kapcsolatukat továbbfejlesszék és előmozdítsák, az alábbiak szerint állapodtak meg:

1. Cikk

AZ EGYEZMÉNY HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ SZEMÉLYEK

Ez az Egyezmény azokra a személyekre terjed ki, akik az egyik vagy mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségűek.

2. Cikk

AZ EGYEZMÉNY HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ ADÓK

1. Ez az Egyezmény azokra a jövedelem- és vagyonadókra terjed ki, amelyeket az egyik Szerződő Állam vagy annak helyi hatóságai vetnek ki, a beszedés módjára való tekintet nélkül.
2. Jövedelem- és vagyonadónak tekintendők mindazok az adók, amelyeket a teljes jövedelem vagy teljes vagyon, illetve a jövedelem vagy vagyon részei után vetnek ki, beleértve az ingó vagy ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyereség utáni adókat, a vállalkozások által fizetett bérek és fizetések teljes összege utáni adókat, valamint a tőke értéknövekedésének adóját.

* A törvényt az Országgyűlés a 2010. február 15-i ülésnapján fogadta el.

3. Azok a jelenleg létező adók, amelyekre az Egyezmény különösen kiterjed:
- (a) Magyarország esetében:
    - (i) a személyi jövedelemadó;
    - (ii) a társasági adó;
    - (iii) a telek adó;
    - (iv) az építményadó
 (a továbbiakban: „magyar adó”);
  - (b) Örményország esetében:
    - (i) a nyereségadó;
    - (ii) a jövedelemadó;
    - (iii) a vagyoadó
 (a továbbiakban: „örmény adó”).
4. Az Egyezmény kiterjed minden olyan azonos vagy lényegét tekintve hasonló adóra is, amelyet az Egyezmény aláírása után a jelenleg létező adók mellett vagy azok helyett vezetnek be. A Szerződő Államok illetékes hatóságai értesíteni fogják egymást a vonatkozó adójogszabályaikban végrehajtott bármely lényeges változásról.

3. Cikk

ÁLTALÁNOS MEGHATÁROZÁSOK

1. Az Egyezmény alkalmazásában, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván:
- (a) a „Magyarország” kifejezés a Magyar Köztársaságot és földrajzi értelemben használva a Magyar Köztársaság területét jelenti;
  - (b) az „Örményország” kifejezés az Örmény Köztársaságot és földrajzi értelemben használva azon területet jelenti, beleértve a földet, a vizeket, a felszín alatti részeket és a légtérrel, amelyeken az Örmény Köztársaság felségjogait és joghatóságát gyakorolja a saját nemzeti joga és a nemzetközi jog alapján;
  - (c) az „egyik Szerződő Állam” és a „másik Szerződő Állam” kifejezés Magyarországot vagy Örményországot jelenti a szövegösszefüggésnek megfelelően;
  - (d) a „személy” kifejezés magában foglalja a természetes személyt, a társaságot és bármely más személyi egyesülést;
  - (e) a „társaság” kifejezés bármely jogi személyt vagy egyéb olyan jogalanyt jelent, amely az adóztatás szempontjából a jogi személyekkel azonos módon kezelendő;
  - (f) „vállalkozás” kifejezés bármely üzleti tevékenység végzésére vonatkozik;
  - (g) az „egyik Szerződő Állam vállalkozása” és „a másik Szerződő Állam vállalkozása” kifejezések az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy, illetve a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy által folytatott vállalkozást jelentik;
  - (h) a „nemzetközi forgalom” kifejezés az egyik Szerződő Állam vállalkozása által üzemeltetett hajó, légi jármű vagy közúti jármű igénybevételével végzett bármilyen szállítást jelent, kivéve, ha a hajót, a légi járművet vagy a közúti járművet kizárólag a másik Szerződő Államban lévő helyek között üzemeltetik;
  - (i) az „illetékes hatóság” kifejezés a következőt jelenti:
    - (i) Magyarország esetében a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét;
    - (ii) Örményországban a pénzügyi- és gazdasági minisztert, és az állami adóhatóság Kormányánál lévő vezetőjét vagy azok meghatalmazott képviselőjét;
  - (j) az „állampolgár” kifejezés a következőt jelenti:
    - (i) bármely természetes személyt, aki az egyik Szerződő Állam állampolgárságával rendelkezik;
    - (ii) bármely jogi személyt, személyegyesítő társaságot, egyesülést vagy egyéb olyan jogalanyt, amely ezt a jogállását az egyik Szerződő Államban hatályos jogszabályokból nyeri;
  - (k) az „üzleti tevékenység” kifejezés magában foglalja a szabad foglalkozás vagy más önálló jellegű tevékenység végzését.
2. Az Egyezménynek az egyik Szerződő Állam által bármely időpontban történő alkalmazásánál az Egyezményben meghatározás nélkül szereplő kifejezéseknek – ha a szövegösszefüggés mást nem kíván – olyan jelentésük van, mint amit ennek az államnak a jogszabályaiban abban az időpontban jelentenek azokra az adókra vonatkozóan, amelyekre az Egyezmény alkalmazást nyer; ennek az államnak az adójogszabályaiban foglalt meghatározások az irányadók ennek az államnak az egyéb jogszabályaiban foglalt meghatározásokkal szemben.

4. Cikk

BELFÖLDI ILLETŐSÉGŰ SZEMÉLY

1. Az Egyezmény alkalmazásában az „egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy” kifejezés olyan személyt jelent, aki ennek a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint lakóhelye, székhelye, üzletvezetési helye, bejegyzési helye vagy bármely más hasonló ismérv alapján adóköteles, beleértve az államot és annak bármely helyi hatóságát. Ez a kifejezés azonban nem foglalja magában azokat a személyeket, akik ebben az államban kizárólag az ebben az államban lévő forrásokból származó jövedelem vagy az ott lévő vagyon alapján adókötelesek.
2. Amennyiben egy természetes személy az 1. bekezdés rendelkezései értelmében mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségű, helyzetét az alábbiak szerint kell meghatározni:
  - (a) csak abban az államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben állandó lakóhellyel rendelkezik; amennyiben mindkét államban rendelkezik állandó lakóhellyel, csak abban az államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amellyel személyi és gazdasági kapcsolatai szorosabbak (a létérdekek központja);
  - (b) amennyiben nem határozható meg, hogy melyik államban van létérdekeinek a központja, vagy ha egyik államban sem rendelkezik állandó lakóhellyel, csak abban az államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben szokásos tartózkodási helye van;
  - (c) amennyiben mindkét államban van szokásos tartózkodási helye, vagy egyikben sincs, csak abban az államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelynek állampolgára;
  - (d) amennyiben mindkét Szerződő Állam állampolgára, vagy egyiké sem, a Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik a kérdést.
3. Amennyiben az 1. bekezdés rendelkezései értelmében valamely nem természetes személy mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségű, csak abban az államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben bejegyzésre került. Ha mindkét államban bejegyzésre került, vagy egyikben sem, a Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik a kérdést.

5. Cikk

TELEPHELY

1. Az Egyezmény alkalmazásában a „telephely” kifejezés olyan állandó üzleti helyet jelent, amelyen keresztül a vállalkozás üzleti tevékenységét egészben vagy részben kifejti.
2. A „telephely” kifejezés magában foglalja különösen:
  - (a) az üzletvezetés helyét;
  - (b) a fióktelepet;
  - (c) az irodát;
  - (d) a gyártelepet;
  - (e) a műhelyt; és
  - (f) a bányát, az olaj- és a földgázkutató, a kőfejtőt és a természeti kincsek feltárására vagy kiaknázására szolgáló bármely más helyet.
3.
  - (a) Az építési terület, az építkezési, szerelési vagy beszerelési munkálatok vagy az ezekkel kapcsolatos felügyeleti tevékenységek telephelyet keletkeztetnek, de csak ha 12 hónapnál tovább tartanak.
  - (b) Az egyik Szerződő Állam vállalkozása által munkavállalóin vagy az ilyen célra alkalmazott más személyzetén keresztül nyújtott szolgáltatás, beleértve a tanácsadói szolgáltatást, telephelyet keletkeztet, de csak amennyiben az (ugyanazon vagy összefüggő munkálaton végzett) ilyen jellegű tevékenységeket a másik Szerződő Államon belül bármely tizenkét hónapos időtartamon belül egyfolytában vagy megszakításokkal összesen 3 hónapot meghaladó időszakon keresztül folytatják.
4. E cikk előző rendelkezéseire tekintet nélkül nem minősül „telephelynek”:
  - (a) létesítmények használata kizárólag a vállalkozás javainak vagy áruinak raktározása, kiállítása vagy kiszolgáltatása céljára;
  - (b) készletek tartása a vállalkozás javaiból vagy áruiból kizárólag raktározás, kiállítás vagy kiszolgáltatás céljára;
  - (c) készletek tartása a vállalkozás javaiból vagy áruiból kizárólag abból a célból, hogy azokat egy másik vállalkozás feldolgozza;
  - (d) állandó üzleti hely fenntartása kizárólag arra a célra, hogy a vállalkozás részére javakat vagy árukat vásároljanak vagy információkat szerezzenek;
  - (e) állandó üzleti hely fenntartása kizárólag arra a célra, hogy a vállalkozás részére bármilyen más előkészítő vagy kisegítő jellegű tevékenységet folytassanak;

- (f) állandó üzleti hely fenntartása kizárólag arra a célra, hogy az (a)–(e) pontokban említett tevékenységek bármely kombinációját végezze, feltéve, hogy az állandó üzleti helynek az ilyen kombinációból származó teljes tevékenysége előkészítő vagy kisegítő jellegű.
5. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, ha egy személy – kivéve a független képviselőt, akire a 6. bekezdés rendelkezése alkalmazandó – egy vállalkozás számára tevékenykedik és az egyik Szerződő Államban meghatalmazása van arra, amellyel ott rendszeresen él, hogy a vállalkozás nevében szerződéseket kössön úgy ez a vállalkozás telephellyel bírónak tekintendő ebben az államban minden olyan tevékenység tekintetében, amelyet ez a személy a vállalkozás részére kifejt, kivéve, ha az ilyen személy tevékenysége a 4. bekezdésben említett tevékenységekre korlátozódik, amelyek, ha azokat egy állandó üzleti helyen keresztül fejték ki, az említett bekezdés rendelkezései értelmében nem tennék ezt az állandó üzleti hely telephellyé.
  6. Egy vállalkozást nem lehet úgy tekinteni, mintha annak az egyik Szerződő Államban telephelye lenne csupán azért, mert tevékenységét ebben az államban alkusz, bizományos vagy más független képviselő útján fejt ki, feltéve, hogy ezek a személyek rendes üzleti tevékenységük keretében járnak el.
  7. Az a tény, hogy az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság olyan társaságot ellenőriz, vagy olyan társaság ellenőrzése alatt áll, amely a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű, vagy üzleti tevékenységet fejt ki ebben a másik államban (akár telephely útján, akár más módon), önmagában még nem teszi egyik társaságot sem a másik telephelyévé.

6. Cikk

INGATLAN VAGYONBÓL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM

1. Az a jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyonból szerez (beleértve a mezőgazdaságból és az erdőgazdálkodásból származó jövedelmet), megadóztatható ebben a másik államban.
2. Az „ingatlan vagyon” kifejezésnek olyan jelentése van, amit annak a Szerződő Államnak jogszabályai szerint jelent, amelyekben a szóban forgó vagyon fekszik. Ez a kifejezés minden esetben magában foglalja az ingatlan vagyon tartozékának minősülő vagyont, az állatállományt és a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban használatos berendezéseket, azokat a jogokat, amelyekre a földtulajdonra vonatkozó magánjogi rendelkezések nyerne alkalmazást, az ingatlan vagyon hasznélvezeti jogát, valamint az ásványlelőhelyek, források és más természeti erőforrások kitermelésének vagy kitermelési jogának ellenértékéért járó változó vagy állandó kifizetésekhez való jogot; hajók, belvízi hajók, légi járművek és közúti járművek nem tekintendők ingatlan vagyonnak.
3. Az 1. bekezdés rendelkezései ingatlan vagyon közvetlen használatából, bérbeadásából, vagy hasznosításának bármely más formájából származó jövedelemre is alkalmazandók.
4. Az 1. és 3. bekezdés rendelkezései a vállalkozás ingatlan vagyonából származó jövedelemre alkalmazandók.

7. Cikk

VÁLLALKOZÁSI NYERESÉG

1. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának nyeresége csak ebben az államban adóztatható, kivéve, ha a vállalkozás a másik Szerződő Államban egy ott lévő telephely útján üzleti tevékenységet fejt ki. Amennyiben a vállalkozás ily módon fejt ki üzleti tevékenységet, a vállalkozás nyeresége megadóztatható a másik államban, de csak olyan mértékben, amilyen mértékben az ennek a telephelynek tudható be.
2. A 3. bekezdés rendelkezéseinek fenntartásával, ha az egyik Szerződő Állam vállalkozása a másik Szerződő Államban egy ott lévő telephelye útján üzleti tevékenységet fejt ki, akkor mindkét Szerződő Államban azt a nyereséget kell ennek a telephelynek betudni, amelyet akkor érhetne el, ha önálló és elkülönült vállalkozásként azonos vagy hasonló tevékenységet végezne azonos vagy hasonló feltételek mellett, és teljesen függetlenként tartana fenn üzleti kapcsolatot azzal a vállalkozással, amelynek telephelye.
3. A telephely nyereségének megállapításánál levonhatók a telephely üzleti tevékenysége miatt felmerült költségek, beleértve az így felmerült üzletvezetési és általános ügyviteli költségeket, függetlenül attól, hogy abban az államban merültek-e fel, ahol a telephely található, vagy máshol.
4. Amennyiben az egyik Szerződő Államban a telephelynek betudható nyereséget a vállalkozás teljes nyereségének a különböző részegységek közötti arányos megosztása alapján szokták megállapítani, úgy a 2. bekezdés nem zárja ki, hogy ez a Szerződő Állam a megadóztatható nyereséget a szokásos arányos megosztás alapján állapítsa meg; az alkalmazott arányos megosztási módszernek azonban olyannak kell lennie, hogy az eredmény összhangban legyen az e cikkben foglalt elvekkel.

5. Nem tudható be nyereség a telephelynek csupán azért, mert a telephely javakat vagy árukat vásárol a vállalkozásnak.
6. Az előző bekezdések alkalmazásában a telephelynek betudható nyereséget évről évre azonos módon kell megállapítani, hacsak elégséges és alapos ok nincs az ellenkezőjére.
7. Amennyiben a nyereség olyan jövedelemtétteleket tartalmaz, amelyekkel a jelen Egyezmény más cikkei külön foglalkoznak, úgy azoknak a cikkeknak a rendelkezéseit e cikk rendelkezései nem érintik.

8. Cikk

NEMZETKÖZI KÖZLEKEDÉS

1. Az a nyereség, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy hajók, légi járművek vagy közúti járművek nemzetközi forgalomban történő üzemeltetéséből szerez, csak ebben a Szerződő Államban adóztatható.
2. Az ezen cikk 1. bekezdésének rendelkezései alkalmazandók azokra a nyereségekre is, amelyek valamely poolban, közös üzemeltetésben vagy nemzetközi üzemeltetésű szervezetben való részvételből származnak.

9. Cikk

KAPCSOLT VÁLLALKOZÁSOK

1. Amennyiben
  - (a) az egyik Szerződő Állam vállalkozása közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Állam vállalkozásának vezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesedik, vagy
  - (b) ugyanazok a személyek közvetlenül vagy közvetve az egyik Szerződő Állam vállalkozásának és a másik Szerződő Állam vállalkozásának vezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesednek,és bármelyik esetben a két vállalkozás egymás közötti kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataiban olyan feltételekben állapodik meg vagy olyan feltételeket szab, amelyek eltérnek azoktól, amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, úgy az a nyereség, amelyet a vállalkozások egyike e feltételek nélkül elért volna, de e feltételek miatt nem ért el, beszámítható ennek a vállalkozásnak a nyereségébe, és megfelelően megadóztatható.
2. Ha az egyik Szerződő Állam ezen állam valamely vállalkozásának a nyereségéhez olyan nyereséget számít hozzá – és adóztat meg ennek megfelelően –, amelyet a másik Szerződő Állam vállalkozásánál megadóztattak ebben a másik államban, és az így hozzászámított nyereség olyan nyereség, amelyet az elsőként említett állam vállalkozása ért volna el, ha a két vállalkozás olyan feltételekben állapodott volna meg, mint amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, úgy ez a másik állam megfelelően kiigazítja az ilyen nyereségre ott kivetett adó összegét, amennyiben egyetért az elsőként említett állam által végrehajtott kiigazítással. Az ilyen kiigazítás megállapításánál kellően figyelembe kell venni jelen Egyezmény egyéb rendelkezéseit, és a Szerződő Államok illetékes hatóságai szükség esetén egyeztetnek egymással.

10. Cikk

OSZTALÉK

1. Az osztalék, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizet, megadóztatható ebben a másik államban.
2. Mindazonáltal ez az osztalék abban a Szerződő Államban is megadóztatható, és annak az államnak a jogszabályai szerint, amelyben az osztalékot fizető társaság belföldi illetőségű, ha azonban az osztalék haszonhúzója a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy, az így megállapított adó nem haladhatja meg:
  - (a) az osztalék bruttó összegének 5 százalékát, ha a haszonhúzó egy olyan társaság (a nem adóköteles személyegyesítő társaság kivételével), amely az osztalékot fizető társaság tőkéjében legalább 25 százalékos közvetlen részesedéssel bír;
  - (b) az osztalék bruttó összegének 10 százalékát minden más esetben.E bekezdés rendelkezései nem érintik a társaság adóztatását azon nyereség után, amelyből az osztalékot fizetik. A Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik e korlátozások alkalmazási módját.
3. E cikk alkalmazásában az „osztalék” kifejezés részvényekből, vagy más nyereségből való részesedést biztosító jogokból – kivéve a hitelköveteléseket – származó jövedelmet, valamint olyan egyéb társasági jogokból származó jövedelmet jelent, amelyet annak az államnak az adózási jogszabályai, amelyben a nyereséget felosztó társaság belföldi illetőségű, a részvényekből származó jövedelemmel azonos adóztatási elbánás alá vetnek.
4. Az 1. és 2. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha az osztaléknak az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű haszonhúzója a másik Szerződő Államban, amelyben az osztalékot fizető társaság belföldi illetőségű, egy ott

lévő telephely útján üzleti tevékenységet fejt ki, és az érdekeltség, amelyre tekintettel az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. cikk rendelkezéseit kell alkalmazni.

5. Ha az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság nyereséget vagy jövedelmet élvez a másik Szerződő Államból, úgy ez a másik állam nem adóztathatja meg a társaság által kifizetett osztalékot, kivéve, ha az osztalékot ebben a másik államban belföldi illetőségű személynek fizetik, vagy ha az érdekeltség, amelyre tekintettel az osztalékot fizetik, ténylegesen a másik államban lévő telephelyhez kapcsolódik, sem pedig a társaság fel nem osztott nyereségét nem terhelheti a társaság fel nem osztott nyeresége után kivetett adóval, még akkor sem, ha a kifizetett osztalék vagy a fel nem osztott nyereség egészben vagy részben ebben a másik államban keletkező nyereségből vagy jövedelemből áll.

11. Cikk

KAMAT

1. A kamat, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek, megadóztatható ebben a másik államban.
2. Mindazonáltal az ilyen kamat abban a Szerződő Államban is megadóztatható, amelyben keletkezik és ezen állam jogszabályai szerint, de ha a kamat hasznhűzője a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű, az így kivetett adó nem haladhatja meg a kamat bruttó összegének 10 százalékát.
3. Tekintet nélkül a 2. bekezdés rendelkezéseire, az egyik Szerződő Államban keletkező kamat, amelynek hasznhűzője a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű
  - (a) mentes az adó alól abban az államban, amelyikben keletkezik, ha a kamatot
    - (i) a másik Szerződő Állam Kormányának vagy helyi hatóságának, a másik állam Központi Bankjának vagy a másik állam Kormánya tulajdonában lévő vagy általa ellenőrzött bármely pénzügyi intézménynek fizetik; vagy
    - (ii) a másik Szerződő Állam Kormánya, Központi Bankja, vagy azon Kormány tulajdonában lévő vagy általa ellenőrzött pénzügyi intézmény által garantált vagy biztosított kölcsönnel vagy hitellel összefüggésben fizetik;
  - (b) megadóztatható abban a Szerződő Államban, amelyikben keletkezik, a kamat bruttó összegének 5 százalékát meg nem haladó mértékkel, amennyiben a kamatot bármilyen bank által nyújtott kölcsönnel vagy hitellel összefüggésben fizetik.

A Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik a 2. és 3. bekezdésben említett korlátozások alkalmazási módját.
4. E cikk alkalmazásában a „kamat” kifejezés mindenfajta követelésből származó jövedelmet jelent, akár van jelzáloggal biztosítva, akár nem, és akár ad jogot az adós nyereségéből való részesedésre, akár nem, és magában foglalja különösen az állami értékpapírokból származó jövedelmet, a kötvényekből és az adósságlevelekből származó jövedelmet, beleértve az ilyen értékpapírokhoz, kötvényekhez vagy adósságlevelekhez kapcsolódó prémiumokat és díjakat, de nem foglalja magában a 10. cikkben említett jövedelmet. E cikk alkalmazásában a késedelmes fizetés utáni büntető terhek nem tekintendők kamatnak.
5. Az 1. és a 2. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha a kamat egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű hasznhűzője a másik Szerződő Államban, amelyben a kamat keletkezik, egy ott lévő telephely útján üzleti tevékenységet folytat, és a követelés, amely után a kamatot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. cikk rendelkezéseit kell alkalmazni.
6. A kamat akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha a kamatot fizető személy ebben az államban belföldi illetőségű. Ha azonban a kamatot fizető személynek, függetlenül attól, hogy az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű-e vagy sem, az egyik Szerződő Államban olyan telephelye van, amellyel kapcsolatban a tartozás, amely után a kamatot fizetik, felmerült és ezt a kamatot ez a telephely viseli, úgy az ilyen kamat abból az államból származónak tekintendő, amelyben a telephely van.
7. Ha a kamatot fizető személy és a hasznhűző közötti, vagy kettejük és egy harmadik személy közötti különleges kapcsolat miatt a kamat összege ahhoz a követeléshez viszonyítva, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a kamatot fizető személy és a hasznhűző ilyen kapcsolat hiányában megállapodtak volna, úgy e cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a kifizetett többletösszeg mindkét Szerződő Állam jogszabályai szerint megadóztatható marad, az Egyezmény egyéb rendelkezéseinek kellő figyelembevételével.

12. Cikk**JOGDÍJ**

1. A jogdíj, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek, megadóztatható ebben a másik államban.
2. Mindazonáltal az ilyen jogdíj abban a Szerződő Államban is megadóztatható, amelyben keletkezik és ezen állam jogszabályai szerint, de ha a jogdíj hasznahúzója a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű, az így kivetett adó nem haladhatja meg a jogdíj bruttó összegének 5 százalékát.
A Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik e korlátozások alkalmazási módját.
3. E cikk alkalmazásában a „jogdíj” kifejezés bármely olyan jellegű kifizetést jelent, amelyet irodalmi, művészeti, vagy tudományos művek – ideértve a filmalkotásokat vagy a rádiós vagy televíziós közvetítéshez használt filmeket vagy szalagokat – szerzői jogának, bármilyen szabadalomnak, védjegynek, formatervezési vagy más mintának, tervnek, titkos formulának vagy eljárásnak hasznosításáért vagy hasznosítási jogáért, valamint ipari, kereskedelmi vagy tudományos tapasztalatokra vonatkozó információért ellenértékként kapnak.
4. Az 1. és 2. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha a jogdíj egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű hasznahúzója a másik Szerződő Államban, amelyben a jogdíj keletkezik, egy ott lévő telephely útján üzleti tevékenységet folytat és a jog vagy vagyoni érték, amely után a kamatot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. cikk rendelkezéseit kell alkalmazni.
5. A jogdíj akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha a jogdíjat fizető abban az államban belföldi illetőségű. Ha azonban a jogdíjat fizető személynek, függetlenül attól, hogy az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű-e vagy sem, az egyik Szerződő Államban olyan telephelye van, amellyel kapcsolatban a jogdíjfizetési kötelezettség felmerült és ezt a jogdíjat ez a telephely viseli, úgy az ilyen jogdíj abból a Szerződő Államból származónak tekintendő, amelyben a telephely van.
6. Ha a jogdíjat fizető személy és a hasznahúzó, vagy kettejük és egy harmadik személy közötti különleges kapcsolat miatt a jogdíj összege azon hasznosításhoz, joghoz vagy információhoz mérten, amiért fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a jogdíjat fizető és hasznahúzó ilyen kapcsolat hiányában megállapodott volna, úgy e cikk rendelkezései csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a kifizetett többletösszeg mindkét Szerződő Állam jogszabályai szerint megadóztatható marad, az Egyezmény egyéb rendelkezéseinek kellő figyelembevételével.

13. Cikk**ELIDEGENÍTÉSBŐL SZÁRMAZÓ NYERESÉG**

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek a 6. cikkben meghatározott és a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyona elidegenítéséből származó nyeresége megadóztatható ebben a másik államban.
2. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy által olyan részvények vagy hasonló érdekeltségek elidegenítése révén elért nyereség, amelyek értékének több mint 50 százaléka közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyonból ered, ebben a másik Államban megadóztatható.
3. Az e cikk második bekezdésében nem említett egyéb nyereség, amely olyan ingó vagyon elidegenítéséből származik, amely az egyik Szerződő Állam vállalkozása másik Szerződő Államban lévő telephelye üzleti vagyonának része, beleértve az ilyen telephelynek (önmagában vagy az egész vállalkozással együtt történő) elidegenítéséből elért nyereséget, megadóztatható ebben a másik államban.
4. Az egyik Szerződő Állam vállalkozása által nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajók, légi járművek vagy közúti járművek, vagy az ilyen hajók, légi járművek vagy közúti járművek üzemeltetését szolgáló ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak ebben az államban adóztatható.
5. Az 1., 2., 3. és a 4. bekezdésekben nem említett bármely vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben az elidegenítő belföldi illetőségű.

14. Cikk**MUNKAVISZONYBÓL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM**

1. A 15., 17. és 18. cikkek rendelkezéseinek fenntartásával a fizetés, a bér és más hasonló díjazás, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy munkaviszonyra tekintettel kap, csak ebben az államban adóztatható, kivéve, ha a munkát a másik Szerződő Államban végzik. Amennyiben a munkát ott végzik, úgy az ezért kapott díjazás megadóztatható ebben a másik államban.

2. Tekintet nélkül az 1. bekezdés rendelkezéseire, az a díjazás, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban gyakorolt munkaviszonyra tekintettel kap, csak az elsőként említett államban adóztatható, ha:
  - (a) a kedvezményezett a másik államban nem tartózkodik egyfolytában vagy megszakításokkal összesen 183 napnál hosszabb időszakot az adott pénzügyi évben kezdődő vagy végződő bármely tizenkét hónapos időtartamon belül, és
  - (b) a díjazást olyan munkaadó fizeti, vagy azt olyan munkaadó nevében fizetik, aki nem belföldi illetőségű a másik államban, és
  - (c) a díjazást nem a munkaadónak a másik államban lévő telephelye viseli.
3. Tekintet nélkül e cikk előző rendelkezéseire, a nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajó, légi jármű vagy közúti jármű fedélzetén végzett munkáért kapott díjazás megadóztatható abban a Szerződő Államban, amelyben a hajót, légi járművet, közúti járművet vagy belvízi hajót üzemeltető vállalkozás belföldi illetőségű.

15. Cikk

IGAZGATÓK TISZTELETDÍJA

Az igazgatói tiszteletdíj és más hasonló kifizetés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy, a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság igazgatótanácsának vagy felügyelőbizottságának tagjaként kap, megadóztatható ebben a másik államban.

16. Cikk

MŰVÉSZEK ÉS SPORTOLÓK

1. Tekintet nélkül a 7. és a 14. cikkek rendelkezéseire, az a jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy előadóművészként, mint színpadi, film-, rádió- vagy televíziós művész vagy zeneművész, vagy sportolóként élvez a másik Szerződő Államban ilyen minőségében kifejtett személyes tevékenységéből, megadóztatható ebben a másik államban.
2. Amennyiben egy előadóművész vagy egy sportoló által ilyen minőségében kifejtett személyes tevékenységéből származó jövedelem nem az előadóművésznél vagy sportolónál magánál, hanem egy másik személynél jelentkezik, úgy ez a jövedelem, tekintet nélkül a 7. és a 14. cikkek rendelkezéseire, megadóztatható abban a Szerződő Államban, amelyben az előadóművész vagy a sportoló a tevékenységét kifejti.
3. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdés rendelkezéseire, az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy művészi vagy sportolói tevékenységéből származó jövedelme csak ebben az államban adóztatható, ha a tevékenységet a másik Szerződő Államban mindkét Szerződő Állam által jóváhagyott kulturális vagy sport csereprogram keretében gyakorolják.

17. Cikk

NYUGDÍJAK

A nyugdíj és más hasonló térítés, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek korábbi munkavégzésre tekintettel fizetnek, csak az elsőként említett államban adóztatható.

18. Cikk

KÖZSZOLGÁLAT

1. (a) A fizetések, bérek és más hasonló díjazások, kivéve a nyugdíjat, amelyeket az egyik Szerződő Állam vagy annak helyi hatósága fizet természetes személynek, az ezen államnak vagy hatóságnak teljesített szolgálatért, csak ebben az államban adóztathatók.
  - (b) Ezen fizetések, bérek és más hasonló díjazások azonban csak a másik Szerződő Államban adóztathatók, ha a szolgálatot ebben a másik államban teljesítették, és a természetes személy ebben az államban olyan belföldi illetőségű személy, aki:
    - (i) ennek az államnak az állampolgára; vagy
    - (ii) nem kizárólag a szolgálat teljesítése céljából vált ebben az államban belföldi illetőségű személlyé.
2. Az egyik Szerződő Állam vagy annak helyi hatósága által folytatott üzleti tevékenységgel kapcsolatosan teljesített szolgálatért fizetett fizetésekre, bérekre és más hasonló díjazásokra a 14., 15. és 16. cikkek rendelkezései alkalmazandók.

19. Cikk**TANULÓK**

Azok a kifizetések, amelyeket olyan tanulók vagy kereskedelmi tanulók kapnak ellátásukra, tanulmányi vagy képzési célokra, akik közvetlenül az egyik Szerződő Államba való utazás előtt a másik Szerződő Államban belföldi illetőségűek voltak, vagy jelenleg is azok, és akik az elsőként említett államban kizárólag tanulmányi vagy képzési célból tartózkodnak, nem adóztathatók meg ebben az államban, amennyiben az ilyen kifizetések ezen az államon kívüli forrásból származnak.

20. Cikk**TANÁROK ÉS OKTATÓK**

1. Tekintet nélkül a 14. cikk rendelkezéseire, az a magánszemély, aki ellátogat az egyik Szerződő Államba, kizárólag abból a célból, hogy ebben az Államban lévő egyetemen, főiskolán, iskolában vagy más elismert oktatási intézményben tanítson vagy kutatási tevékenységet folytasson, és aki közvetlenül ezen látogatás előtt a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű volt, vagy jelenleg is az, az elsőként említett Szerződő Államban mentes az adó alól az ilyen tanításért, kutatásért kapott díjazásért az első ilyen látogatás időpontjától számítva 2 évet meg nem haladó időtartamra.
2. Ennek a cikknek az előző rendelkezései nem alkalmazandók az olyan díjazásra, amelyet a tanár vagy az oktató kutatás folytatásáért kap, ha a kutatást nem közérdekből, hanem elsősorban egy meghatározott személy vagy személyek egyéni haszna érdekében végzik.

21. Cikk**EGYÉB JÖVEDELEM**

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy jövedelmének az Egyezmény előző cikkeiben nem tárgyalt részei, bárhol is keletkeznek, csak ebben az államban adóztathatók.
2. Az 1. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók a 6. cikk 2. bekezdésében meghatározott ingatlan vagyonból származó jövedelmen kívüli jövedelemre, ha az ilyen jövedelemnek az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű kedvezményezettje a másik Szerződő Államban egy ott lévő telephely útján üzleti tevékenységet fejt ki, és a jog vagy vagyoni érték, amelyre tekintettel a jövedelmet fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. cikk rendelkezéseit kell alkalmazni.

22. Cikk**VAGYON**

1. A 6. cikkben említett olyan ingatlan vagyon, amely az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy tulajdonát képezi és a másik Szerződő Államban fekszik, megadóztatható ebben a másik államban.
2. Az ingó vagyon, amely az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban lévő telephelye üzleti vagyonának részét képezi, megadóztatható ebben a másik államban.
3. A nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajókból, légi járművekből és közúti járművekből álló vagyon, és az ilyen hajók, légi járművek és közúti járművek üzemeltetésére szolgáló ingó vagyon csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben az ilyen vagyont tulajdonló vállalkozás belföldi illetőségű.
4. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy minden más vagyonrésze csak ebben az államban adóztatható.

23. Cikk**A KETTŐS ADÓZTATÁS ELKERÜLÉSE**

1. Magyarországon a kettős adóztatást a következő módon kell elkerülni:
  - (a) Amennyiben a Magyarországon belföldi illetőségű személy olyan jövedelmet élvez, vagy olyan vagyona van, amely ezen Egyezmény rendelkezései szerint megadóztatható Örményországban, Magyarország a (b) és a (c) pontban foglalt rendelkezések fenntartásával mentesíti az ilyen jövedelmet vagy vagyont az adó alól.
  - (b) Amennyiben a Magyarországon belföldi illetőségű személy olyan jövedelemtételeket élvez, amelyek a 10., 11. és 12. cikkek rendelkezései szerint megadóztathatók Örményországban, Magyarország megengedi az ilyen belföldi illetőségű személy jövedelmét terhelő adóból azon összeg levonását, amely megegyezik az Örményországban megfizetett adóval. Az így levont összeg azonban nem haladhatja meg a levonás előtt számított adónak azt a részét, amely az Örményországból származó ilyen jövedelemtételekre esik.

- (c) Amennyiben ezen Egyezmény bármely rendelkezése szerint a Magyarországon belföldi illetőségű személy által élvezett jövedelem, vagy a tulajdonát képező vagyon mentesül az adó alól Magyarországon, Magyarország mindazonáltal ennek a belföldi illetőségű személynek a többi jövedelme vagy vagyona utáni adó kiszámításánál figyelembe veheti a mentesített jövedelmet vagy vagyont.
  - (d) Az (a) albekezdés rendelkezései nem alkalmazandók a Magyarországon belföldi illetőségű személy jövedelemére vagy vagyonára, ha Örményország ezen Egyezmény rendelkezéseit alkalmazva mentesíti az ilyen jövedelmet vagy vagyont az adó alól, vagy az ilyen jövedelemre a 10., 11. és 12. cikkek 2. bekezdése vagy a 11. cikk 3. bekezdése (b) albekezdésének rendelkezéseit alkalmazza.
2. Örményországban a kettős adóztatást a következő módon kell elkerülni:
- (a) Amennyiben az Örményországban belföldi illetőségű személy olyan jövedelmet élvez vagy olyan vagyona van, amely ezen Egyezmény rendelkezései szerint megadóztatható Magyarországon, Örményország megengedi:
    - (i) a fenti illetőségű személy jövedelemadójából a Magyarországon megfizetett jövedelemadóval megegyező összeg levonását;
    - (ii) a fenti illetőségű személy vagyonadójából a Magyarországon megfizetett vagyonadóval megegyező összeg levonását.

Az ilyen levonás azonban egyik esetben sem haladhatja meg a levonás előtt számított jövedelemadónak vagy vagyonadónak azt a részét, amely, az esettől függően, a Magyarországon megadóztatható jövedelemre vagy vagyona esik.
  - (b) Amennyiben ezen Egyezmény bármely rendelkezése szerint az Örményországban belföldi illetőségű személy által élvezett jövedelem, vagy a tulajdonát képező vagyon mentesül az adó alól Örményországban, Örményország mindazonáltal ennek a belföldi illetőségű személynek a többi jövedelme vagy vagyona utáni adó kiszámításánál figyelembe veheti a mentesített jövedelmet vagy vagyont.

24. Cikk

EGYENLŐ ELBÁNÁS

1. Az egyik Szerződő Állam állampolgárai nem vethetők a másik Szerződő Államban olyan adóztatás, vagy azzal összefüggő kötelezettség alá, amely más vagy terhesebb, mint az az adóztatás vagy azzal összefüggő kötelezettség, amelynek e másik állam állampolgárai azonos körülmények között – különös tekintettel a belföldi illetőségre – alá vannak vagy alá lehetnek vetve. Ez a rendelkezés, tekintet nélkül az 1. cikk rendelkezéseire, azokra a személyekre is alkalmazandó, akik nem belföldi illetőségűek az egyik vagy mindkét Szerződő Államban.
2. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű hontalan személyek egyik Szerződő Államban sem vethetők olyan adóztatás vagy azzal összefüggő kötelezettség alá, amely más vagy terhesebb, mint az az adóztatás vagy azzal összefüggő kötelezettség, amelynek az adott állam állampolgárai azonos körülmények között – különös tekintettel a belföldi illetőségre – alá vannak vagy alá lehetnek vetve.
3. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban lévő telephelyét ebben a másik államban nem lehet kedvezőtlenebb adóztatás alá vetni, mint ennek a másik államban azonos tevékenységet folytató vállalkozásait. Ez a rendelkezés nem értelmezendő akként, mintha az egyik Szerződő Államot arra köteleznék, hogy a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személyeknek a polgári jogállás vagy családi kötelezettségek alapján adózási célból olyan személyi kedvezményeket, mentességeket és levonásokat nyújtson, amelyeket a saját belföldi illetőségű személyeinek nyújt.
4. Az egyik Szerződő Állam vállalkozása által a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetett kamat, jogdíj és más kifizetések az ilyen vállalkozás adóköteles nyereségének megállapításánál ugyanolyan feltételek mellett vonhatók le, mintha azokat az elsőként említett államban belföldi illetőségű személy részére fizették volna, kivéve, ha a 9. cikk 1. bekezdésének, a 11. cikk 7. bekezdésének vagy a 12. cikk 6. bekezdésének rendelkezései alkalmazandók. Hasonlóképpen az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személlyel szemben fennálló tartozásai az ilyen vállalkozás adóköteles vagyonának megállapításánál ugyanolyan feltételek mellett vonhatók le, mintha azok az elsőként említett államban belföldi illetőségű személlyel szemben álltak volna fenn.

5. Az egyik Szerződő Állam olyan vállalkozásai, amelyeknek tőkéje teljesen vagy részben, közvetlenül vagy közvetve, a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű egy vagy több személy tulajdonában vagy ellenőrzése alatt van, nem vethetők az elsőként említett Államban olyan adóztatás vagy azzal összefüggő kötelezettség alá, amely más vagy terheesebb, mint az az adóztatás és azzal összefüggő kötelezettség, amelynek az elsőként említett állam más hasonló vállalkozásai alá vannak vagy alá lehetnek vetve.
6. E cikk rendelkezései, tekintet nélkül a 2. cikk rendelkezéseire, bármilyen fajtájú és megnevezésű adóra alkalmazandók.

25. Cikk

KÖLCSÖNÖS EGYEZTETÉSI ELJÁRÁS

1. Ha egy személy véleménye szerint az egyik vagy mindkét Szerződő Állam intézkedései rá nézve olyan adóztatáshoz vezetnek vagy fognak vezetni, amely nem felel meg ezen Egyezmény rendelkezéseinek, úgy ezeknek az államoknak a belső jogszabályai által biztosított jogorvoslati lehetőségektől függetlenül, ügyét előterjeszheti annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelyben belföldi illetőségű, vagy ha ügye a 24. cikk 1. bekezdése alá tartozik, annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelynek állampolgára. Az ügyet az Egyezmény rendelkezéseinek meg nem felelő adóztatáshoz vezető intézkedésre vonatkozó első értesítést követő három éven belül kell előterjeszteni.
2. Az illetékes hatóság, amennyiben a kifogást megalapozottnak találja, és önmaga nem képes kielégítő megoldást találni, törekedni fog arra, hogy az ügyet a másik Szerződő Állam illetékes hatóságával együtt kölcsönös egyetértéssel rendezze azzal a céllal, hogy elkerüljék az olyan adóztatást, amely nem áll összhangban az Egyezménnyel. Az így létrejött megállapodást a Szerződő Államok belső jogszabályaiban előírt határidőktől függetlenül végre kell hajtani.
3. A Szerződő Államok illetékes hatóságai törekedni fognak arra, hogy az Egyezmény értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos nehézségeket vagy kétségeket kölcsönös egyetértéssel oldják fel. Közös tanácskozásokat tarthatnak annak érdekében, hogy olyan esetekben is elkerüljék a kettős adóztatást, amelyekről az Egyezmény nem rendelkezik.
4. A Szerződő Államok illetékes hatóságai közvetlenül érintkezhetnek egymással, beleértve egy saját magukból vagy képviselőikből álló közös bizottságot, abból a célból, hogy az előző bekezdések értelmében egyetértésre jussanak.

26. Cikk

INFORMÁCIÓCSERE

1. A Szerződő Államok illetékes hatóságai tájékoztatni fogják egymást a jelen Egyezmény rendelkezéseinek végrehajtásához, vagy a Szerződő Államok vagy azok helyi hatóságai által kivetett, bármilyen fajtájú vagy megnevezésű adóra vonatkozó belső jogszabályi rendelkezések végrehajtásához és érvényesítéséhez előreláthatóan fontos információról, amennyiben az ezek alapján való adóztatás nem ellentétes az Egyezménnyel. Az információcserét az 1. és a 2. cikk nem korlátozza.
2. A Szerződő Államnak az 1. bekezdés alapján kapott bármely információt ugyanúgy titokként kell kezelnie, mint az ennek az államnak a saját belső jogszabályai alapján megszerzett információkat és csak olyan személyek vagy hatóságok (beleértve a bíróságokat és a közigazgatási szerveket) részére szabad felfednie, amelyek az 1. bekezdésben említett adók megállapításával vagy beszedésével, ezek érvényesítésével és a vonatkozó peres eljárással, az ezekkel az adókkal kapcsolatos jogorvoslat elbírálásával vagy a fentiek felügyeletével foglalkoznak. Ezek a személyek vagy hatóságok az információt csak ilyen célokra használhatják fel. Nyilvános bírósági tárgyalásokon vagy bírósági határozatokban az információt nyilvánosságra hozhatják.
3. Az 1. és 2. bekezdés rendelkezései semmilyen esetben sem értelmezhetők úgy, mintha valamelyik Szerződő Államot arra köteleznék, hogy:
  - (a) az egyik vagy a másik Szerződő Állam jogszabályaitól vagy államigazgatási gyakorlatától eltérő államigazgatási intézkedést hozzon;
  - (b) olyan információt nyújtson, amely az egyik vagy másik Szerződő Állam jogszabályai szerint, vagy az államigazgatás szokásos rendjében nem szerezhető be;
  - (c) olyan információt nyújtson, amely bármely szakmai, üzleti, ipari, kereskedelmi vagy foglalkozási titkot vagy szakmai eljárást fedne fel, vagy amelynek felfedése sértené a közrendet.
4. Ha az egyik Szerződő Állam a jelen cikknek megfelelően információt kér, a másik Szerződő Állam saját információszerzési intézkedéseit alkalmazza a kért információ megszerzése érdekében, még akkor is, ha a másik Államnak az információra saját adóügyi céljaira nincs szüksége. A megelőző mondatban foglalt kötelezettségre a 3. bekezdés korlátozásai vonatkoznak, de ezek a korlátozások semmilyen esetben sem értelmezhetők úgy, hogy

a Szerződő Állam számára megengedik az információszolgáltatás megtagadását kizárólag azért, mert az információhoz nem kapcsolódik hazai érdeke.

5. A 3. bekezdés rendelkezései semmilyen esetben nem értelmezhetők úgy, hogy a Szerződő Állam számára megengedik az információszolgáltatás megtagadását kizárólag azért, mert az információ banknak, más pénzügyintézetnek, kijelölt személynek vagy képviselői vagy bizalmi minőségben eljáró személynek áll rendelkezésére, vagy mert az egy személyben lévő tulajdonosi érdekeltségre vonatkozik.

27. Cikk

DIPLOMÁCIAI ÉS KONZULI KÉPVISELETEK TAGJAI

Az Egyezmény semmilyen módon nem érinti a diplomáciai vagy konzuli képviseletek tagjait a nemzetközi jog általános szabályai szerint vagy külön egyezmények rendelkezései alapján megillető adózási kiváltságokat.

28. Cikk

HATÁLYBALÉPÉS

1. A Szerződő Államok diplomáciai úton értesítik egymást arról, hogy az Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges belső követelményeiknek eleget tettek.
2. Ez az Egyezmény az 1. bekezdésben említett értesítések közül a későbbinek az időpontjában lép hatályba, és rendelkezései alkalmazandók:
  - (a) Magyarországon:
    - (i) a forrásnál levont adók tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének évét közvetlenül követő naptári év január 1-jén vagy azt követően keletkezett jövedelmekre;
    - (ii) az egyéb jövedelemadók és a vagyoadók tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének évét közvetlenül követő naptári év január 1-jén vagy azután kezdődő bármely adóévre kivethető adókra.
  - (b) Örményországban:
    - (i) a forrásnál levont adókat illetően – az Egyezmény hatálybalépésének évét közvetlenül követő naptári évben a január első napján vagy azt követően keletkezett jövedelmekre;
    - (ii) az egyéb jövedelemadókat és vagyoadókat illetően – az Egyezmény hatálybalépésének évét közvetlenül követő naptári év január első napján vagy azután kezdődő bármely adóévre kivethető adókra.

29. Cikk

FELMONDÁS

Az Egyezmény mindaddig hatályban marad, ameddig az egyik Szerződő Állam fel nem mondja. A Szerződő Államok bármelyike diplomáciai úton, az Egyezmény hatálybalépését követő ötödik évtől bármelyik naptári évben június harmincadikán vagy azelőtt, a felmondásról írásbeli értesítést adhat a másik Szerződő Államnak.

Ebben az esetben az Egyezmény mindkét Szerződő Államban hatályát veszti:

- (a) a forrásnál levont adók tekintetében az értesítés adásának évét közvetlenül követő naptári év január 1-jén vagy azt követően keletkezett jövedelmekre;
- (b) az egyéb jövedelemadók és a vagyoadók tekintetében az értesítés adásának évét közvetlenül követő naptári év január 1-jén vagy azt követően kezdődő bármely adóévre kivethető adókra.

Ennek hitelül az arra kellő meghatalmazással rendelkező alulírottak az Egyezményt aláírták.

Készült Budapesten, 2009. november 9-én, két eredeti példányban magyar, örmény és angol nyelven, mindegyik szöveg egyaránt hiteles. Eltérő értelmezés esetén az angol nyelvű szöveg irányadó.

a Magyar Köztársaság Kormánya
névében

az Örmény Köztársaság Kormánya
névében

JEGYZŐKÖNYV**A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA ÉS AZ ÖRMÉNY KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA KÖZÖTTI, A JÖVEDELEM- ÉS A VAGYONADÓK TERÜLETÉN A KETTŐS ADÓZTATÁS ELKERÜLÉSÉRŐL ÉS AZ ADÓZTATÁS KIJÁTSZÁSÁNAK MEGAKADÁLYOZÁSÁRÓL SZÓLÓ EGYEZMÉNYHEZ**

A Magyar Köztársaság Kormánya és az Örmény Köztársaság Kormánya közötti, a jövedelem- és a vagyoadók területén a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról szóló Egyezmény mai napon történő aláírásakor az alábbi, további rendelkezésekben állapodtak meg, amelyek az Egyezmény szerves részét képezik.

Megállapítást nyert, hogy:

1. Hivatkozással az 5. cikkre:

A 4. bekezdés (a) és (b) albekezdése tekintetében a „kiszolgáltatás” kifejezés nem foglalja magában a vállalkozás javainak vagy áruinak értékesítését.

2. Hivatkozással a 26. cikkre:

Ha ennek az Egyezménynek alapján a belső jognak megfelelően személyes adatok cseréjére kerül sor, az egyes Szerződő Államokban a hatályos jogszabályoknak alávetve az alábbi kiegészítő rendelkezéseket kell alkalmazni:

- (a) Az adatfogadó hatóság ezen adatokat csak a megjelölt célra használhatja fel és az adatszolgáltató hatóság által előírt feltételeknek megfelelően.
- (b) Az adatfogadó hatóság kérésre köteles az adatszolgáltató hatóságot értesíteni az átadott adatok felhasználásáról és azok által elért eredményekről.
- (c) Személyes adatok csak a felelős hatóságok részére szolgáltatathatók. Egyéb hatóságnak való átengedésük csak az adatszolgáltató hatóság előzetes engedélyével lehetséges.
- (d) Az adatszolgáltató hatóság biztosítani köteles, hogy az átadandó adatok pontosak, és szükségesek és arányosak azzal a céllal, amelyre átadásra kerülnek. Tiszteletben kell tartani minden, az alkalmazandó belső jog által előírt adatszolgáltatási tilalmat. Ha kiderül, hogy pontatlan, illetve olyan adatok kerültek átadásra, amelyeket nem kellett volna átadni, erről a fogadó hatóságot késedelem nélkül értesíteni kell. A fogadó hatóság köteles az ilyen adatokat késedelem nélkül kijavítani vagy törölni.
- (e) Kérelemre az érintett személyt informálni kell a vele kapcsolatban átadott adatokról, és a felhasználásról, amelyre az ilyen adatokat át kell adni. Ezt az információt nem kötelező szolgáltatni, ha összességében kiderül, hogy a visszatartásához fűződő közérdek erősebb, mint az érintett személy abbéli érdeke, hogy azt megkapja. Minden egyéb tekintetben az érintett személynek azt a jogát, hogy a rá vonatkozó létező adatokról tájékoztatást kapjon annak a Szerződő Államnak a belső joga szabályozza, amelynek a fennhatósága alá tartozó területen az információszolgáltatásra irányuló kérelem benyújtásra került.
- (f) Az adatfogadó hatóság saját törvényeinek megfelelően visel felelősséget bármely olyan személy vonatkozásában, aki jogtalanul szenved kárt az ebben az Egyezményben foglalt adatcsere alapján való adatszolgáltatás eredményeként. A kárt szenvedett személy tekintetében a fogadó hatóság nem hozhatja fel mentéségre védekezésként azt, hogy a kárt az adatszolgáltató hatóság okozta.
- (g) Ahol az adatszolgáltató hatóság belső joga különös rendelkezéseket tartalmaz az átadott személyes adatok törlésére vonatkozóan, ez a hatóság ennek megfelelően tájékoztatja az adatfogadó hatóságot. E jogi rendelkezésekre tekintet nélkül, az átadott személyes adatokat törlik, amint többé nem szükségesek arra a célra, amire átadásra kerültek.
- (h) Az adatszolgáltató és adatfogadó hatóságok kötelesek hivatalos nyilvántartást vezetni a személyes adatok átadásáról és fogadásáról.
- (i) Az adatszolgáltató és adatfogadó hatóságok kötelesek hatékony intézkedéseket hozni az átadott személyes adatok védelmére az illetéktelen hozzáféréssel, megváltoztatással és nyilvánosságra hozatallal szemben.
- (j) A Szerződő Államok biztosítják, hogy a jelen Egyezményben előírt adatvédelmi rendelkezések megtartását a Szerződő Államok megfelelő jogszabályaival összhangban a hatóságoktól független szervezetek felügyelik. Az adatvédelemmel kapcsolatos jogok megsértése esetén az érintett személyek jogosultak jogorvoslatra, beleértve a bírósági utat, összhangban a Szerződő Államok megfelelő nemzeti jogszabályaival.

3. A jelen Egyezmény semmiképpen sem befolyásolja azokat a kötelezettségeket, amelyek Magyarország európai uniós tagságából fakadnak.

Ennek hitelül az arra kellő meghatalmazással rendelkező alulírottak a Jegyzőkönyvet aláírták.

Készült Budapesten, 2009. november 9-én, két eredeti példányban magyar, örmény és angol nyelven, mindegyik szöveg egyaránt hiteles. Eltérő értelmezés esetén az angol nyelvű szöveg irányadó.

a Magyar Köztársaság Kormánya
nevében

az Örmény Köztársaság Kormánya
nevében

(aláírások)

**„AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF HUNGARY
AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ARMENIA
FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION AND THE PREVENTION
OF FISCAL EVASION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME AND ON CAPITAL**

The Government of the Republic of Hungary and the Government of the Republic of Armenia, desiring to conclude an Agreement for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income and on capital, and to further develop and facilitate their relationship, have agreed as follows:

**Article 1
PERSONS COVERED**

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

**Article 2
TAXES COVERED**

1. This Agreement shall apply to taxes on income and on capital imposed on behalf of a Contracting State or of its local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.
2. There shall be regarded as taxes on income and on capital all taxes imposed on total income, on total capital, or on elements of income or of capital, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation.
3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are in particular:
  - (a) in Hungary:
    - (i) the personal income tax;
    - (ii) the corporate tax;
    - (iii) the land parcel tax;
    - (iv) the building tax
 (hereinafter referred to as „Hungarian tax”);
  - (b) in Armenia:
    - (i) the profit tax;
    - (ii) the income tax;
    - (iii) the property tax
 (hereinafter referred to as „Armenian tax”).
4. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes that are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any significant changes that have been made in their respective taxation laws.

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:
  - (a) the term „Hungary” means the Republic of Hungary and, when used in a geographical sense, it means the territory of the Republic of Hungary;
  - (b) the term „Armenia” means the Republic of Armenia and, when used in the geographical sense, means the territory, including land, waters, bowels and air spaces upon which the Republic of Armenia exercises its sovereign rights and jurisdiction according to national legislation and international law;
  - (c) the terms „a Contracting State” and „the other Contracting State” mean Hungary or Armenia, as the context requires;
  - (d) the term „person” includes an individual, a company and any other body of persons;
  - (e) the term „company” means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;
  - (f) the term „enterprise” applies to the carrying on of any business;
  - (g) the terms „enterprise of a Contracting State” and „enterprise of the other Contracting State” mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
  - (h) the term „international traffic” means any transport by a ship, aircraft or road vehicle operated by an enterprise of a Contracting State, except when the ship, aircraft or road vehicle is operated solely between places in the other Contracting State;
  - (i) the term „competent authority” means:
    - (i) in the case of Hungary, the Minister of Finance or his authorised representative;
    - (ii) in Armenia, the Minister of Finance and Economy and the Head of State Tax Service at the Government or their authorised representatives;
  - (j) the term „national” means:
    - (i) any individual possessing the nationality of a Contracting State;
    - (ii) any legal person, partnership, association or other entity deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State;
  - (k) the term „business” includes the performance of professional services and of other activities of an independent character.
2. As regards the application of the Agreement at any time by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning that it has at that time under the law of that State for the purposes of the taxes to which the Agreement applies, any meaning under the applicable tax laws of that State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that State.

Article 4

RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement, the term „resident of a Contracting State” means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of management, place of incorporation or any other criterion of a similar nature, and also includes that State and any local authority thereof. This term, however, does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State or capital situated therein.
2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:
  - (a) he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident only of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);
  - (b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has an habitual abode;
  - (c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the State of which he is a national;

- (d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.
3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident only of the State in which it is incorporated. If it is incorporated in both States or in neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term „permanent establishment” means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.
2. The term „permanent establishment” includes especially:
- (a) a place of management;
  - (b) a branch;
  - (c) an office;
  - (d) a factory;
  - (e) a workshop; and
  - (f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of exploration or extraction of natural resources.
3. (a) A building site, a construction, assembly or installation project or supervisory activities in connection therewith, constitutes a permanent establishment only if it lasts more than twelve months.
- (b) The furnishing of services, including consultative services, by an enterprise of a Contracting State through employees or other personnel engaged by the enterprise for such purpose, constitutes a permanent establishment but only if activities of that nature continue (for the same or connected project) within the other Contracting State for a period or periods aggregating more than three months within any twelve-month period.
4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term „permanent establishment” shall be deemed not to include:
- (a) the use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;
  - (b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, display or delivery;
  - (c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
  - (d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;
  - (e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;
  - (f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in subparagraphs (a) to (e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.
5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person – other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies – is acting on behalf of an enterprise and has, and habitually exercises, in a Contracting State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in that State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.
6. An enterprise shall not be deemed to have a permanent establishment in a Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business.
7. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6**INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY**

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. The term „immovable property” shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources; ships, boats, aircraft and road vehicles shall not be regarded as immovable property.
3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property.
4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise.

Article 7**BUSINESS PROFITS**

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.
2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.
3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the activity of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.
4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary; the method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.
5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.
6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.
7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8**INTERNATIONAL TRAFFIC**

1. Profits derived by a resident of a Contracting State from the operation of ships, aircraft or road vehicles in international traffic shall be taxable only in that Contracting State.
2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9**ASSOCIATED ENTERPRISES**

1. Where
  - (a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or

- (b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State, and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.
2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State – and taxes accordingly – profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits if it agrees with the adjustment made by the first-mentioned State. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall if necessary consult each other.

Article 10

DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed:
- (a) 5 per cent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company (other than a partnership that is not liable to tax), which holds directly at least 25 per cent of the capital of the company paying the dividends;
- (b) 10 per cent of the gross amount of the dividends in all other cases.
- This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid. The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of these limitations.
3. The term „dividends” as used in this Article means income from shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident through a permanent establishment situated therein and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.
5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11

INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such interest may be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the interest.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in a Contracting State and beneficially owned by a resident of the other Contracting State
  - (a) shall be exempted from tax in the State in which interest arises if it is paid
    - (i) to the Government of the other Contracting State or a local authority thereof, to the Central Bank of that other State or any financial institution owned or controlled by the Government of the other State; or
    - (ii) in connection with a loan or a credit guaranteed or insured by the Government of the other Contracting State, the Central Bank of that other State or any financial institution owned or controlled by that Government;
  - (b) shall be taxable in the Contracting State in which it arises at a rate not exceeding 5 per cent of the gross amount of the interest if the interest is paid in connection with a loan or a credit of whatever kind granted by a bank.The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of the limitations mentioned in paragraphs 2 and 3.
4. The term „interest” as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor’s profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures, but does not include income dealt with in Article 10. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article.
5. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.
6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment is situated.
7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the royalties is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 5 per cent of the gross amount of the royalties.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this limitation.
3. The term „royalties” as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematograph films or films or tapes used for radio or television broadcasting, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of 7 shall apply.
5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties

are borne by such permanent establishment, then such royalties shall be deemed to arise in the Contracting State in which the permanent establishment is situated.

6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of shares or comparable interests deriving more than 50 per cent of their value directly or indirectly from immovable property situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
3. Gains, other than those dealt with in paragraph 2 of this Article, from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise), may be taxed in that other State.
4. Gains derived by an enterprise of a Contracting State from the alienation of ships, aircraft or road vehicles operated in international traffic, or movable property pertaining to the operation of such ships, aircraft or road vehicles, shall be taxable only in that State.
5. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2, 3 and 4, shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14

INCOME FROM EMPLOYMENT

1. Subject to the provisions of Articles 15, 17 and 18, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:
  - (a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve-month period commencing or ending in the fiscal year concerned, and
  - (b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and
  - (c) the remuneration is not borne by a permanent establishment which the employer has in the other State.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship, aircraft or road vehicle operated in international traffic, may be taxed in the Contracting State in which the enterprise which operates the ship, aircraft, road vehicle or boat is a resident.

Article 15

DIRECTORS' FEES

Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors or the supervisory board of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 16

ARTISTES AND SPORTSMEN

1. Notwithstanding the provisions of Articles 7 and 14, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsman, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsman in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7 and 14, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsman are exercised.
3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, income derived by a resident of a Contracting State from his personal activities as an entertainer or as a sportsman shall be taxable only in that State if the activities are exercised in the other Contracting State within the framework of cultural or sports exchange programs approved by both Contracting States.

Article 17

PENSIONS

Pensions and other similar remuneration arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in the first-mentioned State.

Article 18

GOVERNMENT SERVICE

1. (a) Salaries, wages and other similar remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or authority shall be taxable only in that State.
(b) However, such salaries, wages and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:
  - (i) is a national of that State; or
  - (ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.
2. The provisions of Articles 14, 15 and 16 shall apply to salaries, wages and other similar remuneration in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a local authority thereof.

Article 19

STUDENTS

Payments which a student, or business apprentice who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned State solely for the purpose of his education or training, receives for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that State, provided that such payments arise from sources outside that State.

Article 20

PROFESSORS AND TEACHERS

1. Notwithstanding the provisions of Article 14, an individual who visits a Contracting State for the sole purpose of teaching or carrying out research at a university, college, school or other recognized educational institution in that State and who is or was immediately before that visit a resident of the other Contracting State, shall be exempt from taxation in the first-mentioned Contracting State on remuneration for such teaching or research for a period not exceeding two years from the date of his first visit for that purpose.
2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not apply to remuneration from research if such research is undertaken not in the public interest but primarily for the private benefit of a specific person or persons.

Article 21

OTHER INCOME

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.
2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

Article 22**CAPITAL**

1. Capital represented by immovable property referred to in Article 6, owned by a resident of a Contracting State and situated in the other Contracting State, may be taxed in that other State.
2. Capital represented by movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State may be taxed in that other State.
3. Capital represented by ships, aircraft and road vehicles operated in international traffic, and by movable property pertaining to the operation of such ships, aircraft and road vehicles, shall be taxable only in the Contracting State of which the enterprise owning such capital is a resident.
4. All other elements of capital of a resident of a Contracting State shall be taxable only in that State.

Article 23**ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION**

1. In Hungary double taxation shall be eliminated as follows:
  - (a) Where a resident of Hungary derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement may be taxed in Armenia, Hungary shall, subject to the provisions of subparagraphs (b) and (c), exempt such income or capital from tax.
  - (b) Where a resident of Hungary derives items of income which, in accordance with the provisions of Articles 10, 11 and 12 may be taxed in Armenia, Hungary shall allow as a deduction from the tax on the income of that resident an amount equal to the tax paid in Armenia. Such deduction shall not, however, exceed that part of the tax, as computed before the deduction is given which is attributable to such items of income derived from Armenia.
  - (c) Where in accordance with any provision of the Agreement income derived or capital owned by a resident of Hungary is exempt from tax in Hungary, Hungary may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income or capital of such resident, take into account the exempted income or capital.
  - (d) The provisions of subparagraph (a) shall not apply to income derived or capital owned by a resident of Hungary where Armenia applies the provisions of this Agreement to exempt such income or capital from tax or applies the provisions of paragraph 2 of Articles 10, 11 and 12 and subparagraph (b) of paragraph 3 of Article 11 to such income.
2. In Armenia, double taxation shall be avoided as follows:
  - (a) where a resident of Armenia derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in Hungary, Armenia shall allow:
    - (i) as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the income tax paid in Hungary;
    - (ii) as a deduction from the tax on the capital of that resident, an amount equal to the capital tax paid in Hungary.Such deduction in either case shall not, however, exceed that part of the income tax or capital tax, as computed before the deduction is given, which is attributable, as the case may be, to the income or the capital which may be taxed in Hungary.
  - (b) Where in accordance with any provision of this Agreement, income derived or capital owned by a resident of Armenia is exempt from tax in Armenia, Armenia may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income or capital of such resident, take into account the exempted income or capital.

Article 24**NON-DISCRIMINATION**

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.
2. Stateless persons who are residents of a Contracting State shall not be subjected in either Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of the State concerned in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected.

3. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.
4. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 7 of Article 11, or paragraph 6 of Article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State. Similarly, any debts of an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable capital of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been contracted to a resident of the first-mentioned State.
5. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.
6. The provisions of this Article shall, notwithstanding the provisions of Article 2, apply to taxes of every kind and description.

Article 25

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.
2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.
3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.
4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly, including through a joint commission consisting of themselves or their representatives, for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs.

Article 26

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is foreseeably relevant for carrying out the provisions of this Agreement or to the administration or enforcement of the domestic laws concerning taxes of every kind and description imposed on behalf of the Contracting States, or of their local authorities, insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement. The exchange of information is not restricted by Articles 1 and 2.
2. Any information received under paragraph 1 by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, the determination of appeals in relation to the taxes referred to in paragraph 1, or the oversight of the above. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

3. In no case shall the provisions of paragraphs 1 and 2 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:
  - (a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
  - (b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
  - (c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information the disclosure of which would be contrary to public policy (*ordre public*).
4. If information is requested by a Contracting State in accordance with this Article, the other Contracting State shall use its information gathering measures to obtain the requested information, even though that other State may not need such information for its own tax purposes. The obligation contained in the preceding sentence is subject to the limitations of paragraph 3 but in no case shall such limitations be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because it has no domestic interest in such information.
5. In no case shall the provisions of paragraph 3 be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because the information is held by a bank, other financial institution, nominee or person acting in an agency or a fiduciary capacity or because it relates to ownership interests in a person.

Article 27

MEMBERS OF DIPLOMATIC MISSIONS AND CONSULAR POSTS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 28

ENTRY INTO FORCE

1. The Contracting States shall notify each other through diplomatic channels that their domestic requirements for the entry into force of this Agreement have been complied with.
2. This Agreement shall enter into force on the date of the latter of the notifications referred to in paragraph 1 and its provisions shall have effect:
  - (a) in Hungary:
    - (i) with respect to taxes withheld at source, on income derived on or after 1 January of the calendar year next following that in which the Agreement enters into force;
    - (ii) with respect to other taxes on income and taxes on capital, to taxes chargeable for any tax year beginning on or after 1 January of the calendar year next following that in which the Agreement enters into force.
  - (b) in Armenia:
    - (i) in respect of taxes withheld at source – on income derived on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the Agreement enters into force;
    - (ii) in respect of other taxes on income and on capital – for taxes chargeable for any tax year beginning on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the Agreement enters into force.

Article 29

TERMINATION

This Agreement shall remain in force until terminated by a Contracting State. Either of the Contracting States may give to the other Contracting State, through diplomatic channels, written notice of termination on or before the thirtieth day of June in any calendar year from the fifth year following that in which the Agreement entered into force.

In such event, this Agreement shall cease to have effect in both Contracting States:

- (a) with respect to taxes withheld at source, on income derived on or after 1 January of the calendar year next following that in which the notice is given;
- (b) with respect to other taxes on income and taxes on capital, to taxes chargeable for any tax year beginning on or after 1 January of the calendar year next following that in which the notice is given.

In witness whereof the undersigned, duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Done at Budapest, on 9 November 2009, in two originals, in the Hungarian, Armenian and English languages, all versions being equally authentic. In case of divergence in interpretation the English text shall prevail.

For the Government of
the Republic of Hungary

For the Government of
the Republic of Armenia

(signatures)"

PROTOCOL

TO THE AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF HUNGARY AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ARMENIA FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION AND THE PREVENTION OF FISCAL EVASION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME AND ON CAPITAL

When signing today the Agreement between the Government of the Republic of Hungary and the Government of the Republic of Armenia for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income and on capital, the following additional provisions forming integral part of this Agreement have been agreed upon.

It is understood that:

1. With respect to Article 5:

For the purposes of subparagraph (a) and (b) of paragraph 4, the term „delivery” does not cover the sale of goods or merchandise belonging to the enterprise.

2. With reference to Article 26:

If in accordance with domestic law personal data are exchanged under this Agreement, the following additional provisions shall apply subject to the legal provisions in effect for each Contracting State:

- (a) The receiving agency may use such data only for the stated purpose and shall be subject to the conditions prescribed by the supplying agency.
- (b) The receiving agency shall on request inform the supplying agency about the use of the supplied data and the results achieved thereby.
- (c) Personal data may be supplied only to the responsible agencies. Any subsequent supply to other agencies may be effected only with the prior approval of the supplying agency.
- (d) The supplying agency shall be obliged to ensure that the data to be supplied are accurate and that they are necessary for and proportionate to the purpose for which they are supplied. Any bans on data supply prescribed under applicable domestic law shall be observed. If it emerges that inaccurate data or data which should not have been supplied have been supplied, the receiving agency shall be informed of this without delay. That agency shall be obliged to correct or erase such data without delay.
- (e) Upon application the person concerned shall be informed of the supplied data relating to him and of the use to which such data are to be put. There shall be no obligation to furnish this information if on balance it turns out that the public interest in withholding it outweighs the interest of the person concerned in receiving it. In all other respects, the right of the person concerned to be informed of the existing data relating to him shall be governed by the domestic law of the Contracting State in whose sovereign territory the application for the information is made.
- (f) The receiving agency shall bear liability in accordance with its domestic laws in relation to any person suffering unlawful damage as a result of supply under the exchange of data pursuant to this Agreement. In relation to the damaged person, the receiving agency may not plead to its discharge that the damage had been caused by the supplying agency.
- (g) Where the domestic law of the supplying agency contains special provisions for the deletion of the personal data supplied, that agency shall inform the receiving agency accordingly. Irrespective of such law, supplied personal data shall be erased once they are no longer required for the purpose for which they were supplied.
- (h) The supplying and the receiving agencies shall be obliged to keep official records of the supply and receipt of personal data.
- (i) The supplying and the receiving agencies shall be obliged to take effective measures to protect the personal data supplied against unauthorised access, unauthorised alteration and unauthorised disclosure.

- (j) The Contracting States shall ensure that the adherence to the data protection requirements set forth in this Agreement is monitored by organizations which are independent from the agencies in accordance with the respective legislations of the Contracting States. In the event of breach of rights related to data protection, the affected persons shall be entitled to legal remedy, including in a court of law, in accordance with the respective national legislations of the Contracting States.
3. Present Agreement shall in no way prejudice to the obligations deriving from Hungary's membership in the European Union.

In witness whereof the undersigned, duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Budapest on 9 November 2009, in two originals, in the Hungarian, Armenian and English languages, all versions being equally authentic. In case of divergence in interpretation the English text shall prevail.

For the Government of
the Republic of Hungary

For the Government of
the Republic of Armenia

(signatures)"

- 4. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) E törvény 2. és 3. §-a az Egyezmény 28. Cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.
(3) Az Egyezmény, illetve e törvény 2. és 3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.
(4) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről az adópolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Katona Béla s. k.,
az Országgyűlés elnöke

**2010. évi XI. törvény
a Nemzetközi Valutaalap alapokmányáról szóló Egyezmény 1990. június 28. napján kelt, harmadik módosításának, 1997. szeptember 23. napján kelt, negyedik módosításának, valamint a 2008. április 28. és május 5. napján kelt, ötödik módosításának kihirdetéséről, valamint a Nemzetközi Valutaalappal kapcsolatos egyes jegybanki feladatokról***

(Az 1982. évi 6. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a Nemzetközi Valuta Alap alapokmányáról szóló Egyezmény 1990. június 28. napján kelt harmadik módosítása a Magyar Köztársaság vonatkozásában 1992. november 11-én nemzetközi jogilag hatályba lépett.)

(Az 1982. évi 6. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a Nemzetközi Valuta Alap alapokmányáról szóló Egyezmény 1997. szeptember 23. napján kelt negyedik módosítása a Magyar Köztársaság vonatkozásában 2009. augusztus 10-én nemzetközi jogilag hatályba lépett.)

- 1. §** (1) Az Országgyűlés a Nemzetközi Valutaalap alapokmányáról szóló Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 1990. június 28. napján kelt, harmadik módosítását (a továbbiakban: harmadik módosítás) e törvénnyel kihirdeti.
(2) Az Egyezmény harmadik módosításának hiteles angol nyelvű szövege és hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

* A törvényt az Országgyűlés a 2010. február 15-i ülésnapján fogadta el.

„Third Amendment of the Articles of Agreement of the International Monetary Fund Entered into force November 11, 1992

The Governments on whose behalf the present Agreement is signed agree as follows:

1. The text of Article XXVI, Section 2 shall be amended to read as follows:
  - „(a) If a member fails to fulfill any of its obligations under this Agreement, the Fund may declare the member ineligible to use the general resources of the Fund. Nothing in this Section shall be deemed to limit the provisions of Article V, Section 5 or Article VI, Section 1.
  - (b) If, after the expiration of a reasonable period following a declaration of ineligibility under (a) above, the member persists in its failure to fulfill any of its obligations under this Agreement, the Fund may, by a seventy percent majority of the total voting power, suspend the voting rights of the member. During the period of the suspension, the provisions of Schedule L shall apply. The Fund may, by a seventy percent majority of the total voting power, terminate the suspension at any time.
  - (c) If, after the expiration of a reasonable period following a decision of suspension under (b) above, the member persists in its failure to fulfill any of its obligations under this Agreement, that member may be required to withdraw from membership in the Fund by a decision of the Board of Governors carried by a majority of the Governors having eighty-five percent of the total voting power.
  - (d) Regulations shall be adopted to ensure that before action is taken against any member under (a), (b), or (c) above, the member shall be informed in reasonable time of the complaint against it and given an adequate opportunity of stating its case, both orally and in writing.”

2. A new Schedule L shall be added to the Articles, to read as follows:

„Schedule L**Suspension of Voting Rights**

In the case of a suspension of voting rights of a member under Article XXVI, Section 2(b), the following provisions shall apply:

1. The member shall not:
  - (a) participate in the adoption of a proposed amendment of this Agreement, or be counted in the total number of members for that purpose, except in the case of an amendment requiring acceptance by all members under Article XXVIII(b) or pertaining exclusively to the Special Drawing Rights Department;
  - (b) appoint a Governor or Alternate Governor, appoint or participate in the appointment of a Councillor or Alternate Councillor, or appoint, elect, or participate in the election of an Executive Director.
2. The number of votes allotted to the member shall not be cast in any organ of the Fund. They shall not be included in the calculation of the total voting power, except for purposes of the acceptance of a proposed amendment pertaining exclusively to the Special Drawing Rights Department.
3.
  - (a) The Governor and Alternate Governor appointed by the member shall cease to hold office.
  - (b) The Councillor and Alternate Councillor appointed by the member, or in whose appointment the member has participated, shall cease to hold office, provided that, if such Councillor was entitled to cast the number of votes allotted to other members whose voting rights have not been suspended, another Councillor and Alternate Councillor shall be appointed by such other members under Schedule D, and, pending such appointment, the Councillor and Alternate Councillor shall continue to hold office, but for a maximum of thirty days from the date of the suspension.
  - (c) The Executive Director appointed or elected by the member, or in whose election the member has participated, shall cease to hold office, unless such Executive Director was entitled to cast the number of votes allotted to other members whose voting rights have not been suspended. In the latter case:
    - (i) if more than ninety days remain before the next regular election of Executive Directors, another Executive Director shall be elected for the remainder of the term by such other members by a majority of the votes cast; pending such election, the Executive Director shall continue to hold office, but for a maximum of thirty days from the date of suspension;
    - (ii) if not more than ninety days remain before the next regular election of Executive Directors, the Executive Director shall continue to hold office of the remainder of the term.
4. The member shall be entitled to send a representative to attend any meeting of the Board of Governors, the Council, or the Executive Board, but not any meeting of their committees, when a request made by, or a matter particularly affecting, the member is under consideration.”

3. The following shall be added to Article XII, Section 3(i):
 „(v) When the suspension of the voting rights of a member is terminated under Article XXVI, Section 2(b), and the member is not entitled to appoint an Executive Director, the member may agree with all the members that have elected an Executive Director that the number of votes allotted to that member shall be cast by such Executive Director, provided that, if no regular election of Executive Directors has been conducted during the period of the suspensions, the Executive Director in whose election the member had participated prior to the suspension, or his successor elected in accordance with paragraph 3(c)(i) of Schedule L or with (f) above, shall be entitled to cast the number of votes allotted to the member. The member shall be deemed to have participated in the election of the Executive Director entitled to cast the number of votes allotted to the member.”
4. The following shall be added to paragraph 5 of Schedule D:
 „(f) When an Executive Director is entitled to cast the number of votes allotted to a member pursuant to Article XII, Section 3(i)(v), the Councillor appointed by the group whose members elected such Executive Director shall be entitled to vote and cast the number of votes allotted to such member. The member shall be deemed to have participated in the appointment of the3 Councillor entitled to vote and cast the number of votes allotted to the member.””

„A Nemzetközi Valutaalap alapokmányának 1992. november 11-én hatályba lépett harmadik módosítása

A kormányok, amelyek nevében a jelen alapokmányt aláírták, a következőkben állapodnak meg:

1. A XXVI. cikk 2. szakaszának szövege a következők szerint módosul:
- „a) Ha egy tag a jelen alapokmány alapján fennálló bármely kötelezettségének nem tesz eleget, az Alap megállapíthatja, hogy a tag nem jogosult az Alap általános eszközeinek használatára. A jelen szakaszban semmi sem tekintendő olyanak, amely korlátozná az V. cikk 5. szakaszának, vagy a VI. Cikk 1. szakaszának rendelkezéseit.
- b) Ha az Alap fenti a) bekezdés szerinti megállapítását követő ésszerű idő eltelte után a tag továbbra sem teljesíti a jelen alapokmány alapján fennálló kötelezettségét, az Alap az összes szavazat hetven százalékos többségével felfüggesztheti a tag szavazati jogát. A felfüggesztés időtartama alatt az L Függelék előírásai alkalmazandók. Az Alap az összes szavazat hetven százalékos többségével bármikor megszüntetheti a felfüggesztést.
- c) Ha a fenti b) bekezdés alapján hozott felfüggesztésről szóló döntést követő ésszerű idő eltelte után a tag továbbra sem teljesíti a jelen alapokmány alapján fennálló kötelezettségét, a Kormányzótanács – az összes szavazat nyolcvanöt százalékaival rendelkező kormányzók többségével hozott döntése alapján – felkérheti a tagot az Alapban való tagságának visszavonására.
- d) Rendelkezéseket kell elfogadni annak biztosítására, hogy mielőtt a fenti a), b), vagy c) bekezdés alapján valamely tag ellen intézkedésre kerül sor, a tagot ésszerű időben tájékoztassák az ellene felhozott kifogásról és megfelelő alkalmat kapjon, hogy álláspontját szóban és írásban egyaránt kifejtse.”
2. Az alapokmány egy új L Függelékkel egészül ki a következők szerint:

„L Függelék

A szavazati jog felfüggesztése

Valamely tag szavazati jogának a XXVI. Cikk 2. szakaszának b) bekezdése szerinti felfüggesztése esetén a következő rendelkezések alkalmazandók:

1. A tag
- a) nem vehet részt a jelen alapokmány módosítására vonatkozó javaslat elfogadásában, vagy az elfogadás során nem vehető figyelembe a tagok teljes számának megállapításánál, kivéve azt az esetet, ha a XXVIII. Cikk b) bekezdése alapján olyan módosításról van szó, amelyhez az összes tag elfogadása szükséges, illetve ha a módosítás kizárólag a Különleges Lehívási Jogok Főosztályára vonatkozik;
- b) nem nevezhet ki kormányzót vagy helyettes kormányzót, nem nevezhet ki tanácsost vagy tanácsoshelyettes, illetve nem vehet részt tanácsos, vagy tanácsoshelyettes kinevezésében, továbbá nem nevezhet ki, vagy nem választhat ügyvezető igazgatót, illetve nem vehet részt ügyvezető igazgató megválasztásában.
2. A tagot megillető szavazati jog az Alap egyetlen szervénél sem gyakorolható. A tagot megillető számú szavazat nem vehető figyelembe az összes szavazat megállapításánál, kivéve azt az esetet, ha olyan alapokmány-módosítási javaslat elfogadásáról van szó, amely kizárólag a Különleges Lehívási Jogok Főosztályára vonatkozik.
3. a) A tag által kinevezett kormányzónak és helyettes kormányzónak megszűnik ezen tisztsége.
- b) Megszűnik a tisztsége a tag által kinevezett tanácsosnak és tanácsoshelyettesnek, vagy azoknak, akiknek a kinevezésében a tag részt vett, azzal, hogy ha az ilyen tanácsos jogosult volt olyan más tagot megillető számú szavazat leadására, amelynek szavazati jogát nem függesztették fel, akkor az ilyen tagoknak a D Függeléknek

megfelelően másik tanácsost, illetve tanácsoshelyettest kell kinevezniük, és a kinevezés megtörténtéig a tanácsos és a tanácsoshelyettes hivatalban marad, de legfeljebb csak a felfüggesztés időpontjától számított harminc napig.

c) Megszűnik a tisztsége a tag által kinevezett vagy megválasztott ügyvezető igazgatónak, vagy akinek megválasztásában a tag részt vett, kivéve, ha az ilyen ügyvezető igazgató jogosult volt olyan más tagot megillető számú szavazat leadására, amelynek szavazati jogát nem függesztették fel. Ez utóbbi esetben:

(i) ha az ügyvezető igazgatók következő rendes megválasztásáig több mint 90 nap van hátra, a megbízás hátralévő tartamára új ügyvezető igazgatót kell választani a választásban résztvevő más tagok szavazattöbbségével. A választás megtörténtéig az ügyvezető igazgató hivatalban maradhat, de legfeljebb a felfüggesztés időpontjától számított 30 napig.

(ii) ha az ügyvezető igazgatók következő rendes megválasztásáig kevesebb, mint 90 nap van hátra, az ügyvezető igazgató a megbízása hátralévő tartamára hivatalban marad.

4. A tag jogosult arra, hogy képviselőt küldjön a Kormányzótanács, a Tanács, vagy az Ügyvezető Igazgatóság azon üléseire, amelyeken a tag kérelmét, vagy a tagot érintő ügyet tárgyalják meg, ide nem értve ezen szervek bizottságainak üléseit.”

3. A XII. Cikk 3. szakaszának (i) pontja a következőkkel egészül ki:

„(v) Amennyiben egy tag szavazati jogának felfüggesztése a XXVI. Cikk 2. szakaszának b) bekezdése értelmében megszűnik és a tag nem jogosult ügyvezető igazgató kinevezésére, a tag megállapodhat valamely ügyvezető igazgatót megválasztó összes taggal, hogy az adott ügyvezető igazgató jogosult az őt megillető számú szavazat leadására, azzal, hogy amennyiben a felfüggesztés ideje alatt nem került sor ügyvezető igazgatók rendes megválasztására, akkor az az ügyvezető igazgató jogosult a tagot megillető számú szavazat leadására, akinek megválasztásában a tag a felfüggesztés előtt részt vett, vagy annak az az utódja, akit az L Függelék 3. szakaszának c) pontja (i) bekezdésében vagy a fenti f) pontban meghatározottak szerint megválasztottak. A tagot úgy kell tekinteni, mint amely részt vett a tagot megillető számú szavazat leadására jogosult ügyvezető igazgató megválasztásában.”

4. A D Függelék 5. bekezdése a következőkkel egészül ki:

„f) Ha egy ügyvezető igazgató a XII. Cikk 3. szakasz (i) pontjának (v) bekezdése értelmében jogosult egy tagot megillető számú szavazatot leadni, az a tanácsos jogosult szavazni és az ilyen tagot megillető számú szavazatot leadni, akit az a csoport nevezett ki, melynek tagjai az ügyvezető igazgatót megválasztották. A tagot úgy kell tekinteni, mint amely részt vett a szavazásra és a tagot megillető számú szavazat leadására jogosult tanácsos kinevezésében.”

2. § (1) Az Országgyűlés az Egyezmény 1997. szeptember 23. napján kelt negyedik módosítását (a továbbiakban: negyedik módosítás) e törvénnyel kihirdeti.
- (2) Az Egyezmény negyedik módosításának hiteles angol nyelvű szövege és hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

**„Fourth Amendment of the Articles of Agreement of the International Monetary Fund
Entered into force August 10, 2009**

The Governments on whose behalf the present Agreement is signed agree as follows:

1. The text of Article XV, Section 1 shall be amended to read as follows:
- „(a) To meet the need, as and when it arises, for a supplement to existing reserve assets, the Fund is authorized to allocate special drawing rights in accordance with the provisions of Article XVIII to members that are participants in the Special Drawing Rights Department.
- (b) In addition, the Fund shall allocate special drawing rights to members that are participants in the Special Drawing Rights Department in accordance with the provisions of Schedule M.”
2. A new Schedule M shall be added to the Articles, to read as follows:

„Schedule M

Special One-Time Allocation of Special Drawing Rights

1. Subject to 4 below, each member that, as of September 19, 1997, is a participant in the Special Drawing Rights Department shall, on the 30th day following the effective date of the fourth amendment of this Agreement, receive an allocation of special drawing rights in an amount that will result in its net cumulative allocation of special drawing rights being equal to 29.315788813 percent of its quota as of September 19, 1997, provided that, for participants whose quotas have not been adjusted as proposed in Resolution No. 45–2 of the Board of Governors, calculations shall be made on the basis of the quotas proposed in that resolution.

2. (a) Subject to 4 below, each country that becomes a participant in the Special Drawing Rights Department after September 19, 1997 but within three months of the date of its membership in the Fund shall receive an allocation of special drawing rights in an amount calculated in accordance with (b) and (c) below on the 30th day following the later of: (i) the date on which the new member becomes a participant in the Special Drawing Rights Department, or (ii) the effective date of the fourth amendment of this Agreement.

(b) For the purposes of (a) above, each participant shall receive an amount of special drawing rights that will result in such participant's net cumulative allocation being equal to 29.315788813 percent of its quota as of the date on which the member becomes a participant in the Special Drawing Rights Department, as adjusted:

(i) first, by multiplying 29.315788813 percent by the ratio of the total of quotas, as calculated under 1 above, of the participants described in (c) below to the total of quotas of such participants as of the date on which the member became a participant in the Special Drawing Rights Department, and

(ii) second, by multiplying the product of (i) above by the ratio of the total of the sum of the net cumulative allocations of special drawing rights received under Article XVIII of the participants described in (c) below as of the date on which the member became a participant in the Special Drawing Rights Department and the allocations received by such participants under 1 above to the total of the sum of the net cumulative allocations of special drawing rights received under Article XVIII of such participants as of September 19, 1997 and the allocations received by such participants under 1 above.

(c) For the purposes of the adjustments to be made under (b) above, the participants in the Special Drawing Rights Department shall be members that are participants as of September 19, 1997 and (i) continue to be participants in the Special Drawing Rights Department as of the date on which the member became a participant in the Special Drawing Rights Department, and (ii) have received all allocations made by the Fund after September 19, 1997.

3. (a) Subject to 4 below, if the Federal Republic of Yugoslavia (Serbia/Montenegro) succeeds to the membership in the Fund and the participation in the Special Drawing Rights Department of the former Socialist Federal Republic of Yugoslavia in accordance with the terms and conditions of Executive Board Decision No. 10237-(92/150), adopted December 14, 1992, it shall receive an allocation of special drawing rights in an amount calculated in accordance with (b) below on the 30th day following the later of: (i) the date on which the Federal Republic of Yugoslavia (Serbia/Montenegro) succeeds to membership in the Fund and participation in the Special Drawing Rights Department in accordance with the terms and conditions of Executive Board Decision No. 10237-(92/150), or (ii) the effective date of the fourth amendment of this Agreement.

(b) For the purposes of (a) above, the Federal Republic of Yugoslavia (Serbia/ Montenegro) shall receive an amount of special drawing rights that will result in its net cumulative allocation being equal to 29.315788813 percent of the quota proposed to it under paragraph 3(c) of Executive Board Decision No. 10237-(92/150), as adjusted in accordance with 2(b)(ii) and (c) above as of the date on which the Federal Republic of Yugoslavia (Serbia/ Montenegro) qualifies for an allocation under (a) above.

4. The Fund shall not allocate special drawing rights under this Schedule to those participants that have notified the Fund in writing prior to the date of the allocation of their desire not to receive the allocation.

5. (a) If, at the time an allocation is made to a participant under 1, 2, or 3 above, the participant has overdue obligations to the Fund, the special drawing rights so allocated shall be deposited and held in an escrow account within the Special Drawing Rights Department and shall be released to the participant upon discharge of all its overdue obligations to the Fund.

(b) Special drawing rights being held in an escrow account shall not be available for any use and shall not be included in any calculations of allocations or holdings of special drawing rights for the purposes of the Articles, except for calculations under this Schedule. If special drawing rights allocated to a participant are held in an escrow account when the participant terminates its participation in the Special Drawing Rights Department or when it is decided to liquidate the Special Drawing Rights Department, such special drawing rights shall be canceled.

(c) For purposes of this paragraph, overdue obligations to the Fund consist of overdue repurchases and charges in the General Resources Account, overdue principal and interest on loans in the Special Disbursement Account, overdue charges and assessments in the Special Drawing Rights Department, and overdue liabilities to the Fund as trustee.

(d) Except for the provisions of this paragraph, the principle of separation between the General Department and the Special Drawing Rights Department and the unconditional character of special drawing rights as reserve assets shall be maintained."

„A Nemzetközi Valutaalap alapokmányának 2009. augusztus 10-én hatályba lépett negyedik módosítása

A kormányok, amelyek nevében az alábbi alapokmány aláírásra került, a következőkben állapodnak meg:

1. A XV. cikkely 1. szakaszának szövege a következők szerint módosul:
„(a) Ahogy és amikor felmerül a meglévő tartalékeszközök kiegészítésének igénye, az Alap felhatalmazással rendelkezik, hogy különleges lehívási jogokat osszon szét a XVIII. cikkely rendelkezéseinek megfelelően azoknak a tagoknak, amelyek részesei a Különleges Lehívási Jogok főosztálynak.
(b) Emellett az Alap az M függelék rendelkezései szerint különleges lehívási jogokat oszt szét azon tagjainak, amelyek részesei a Különleges Lehívási Jogok főosztálynak.”
2. Az alapokmány egy új M függelékkel bővül, amelynek szövege a következő:

„M Függelék

Különleges lehívási jogok rendkívüli, egyszeri szétosztása

1. Az alábbi 4. szakaszban szereplő eset kivételével valamennyi tag, amely 1997. szeptember 19-étől a Különleges Lehívási Jogok főosztályának részese, a jelen alapokmány negyedik módosításának hatálybalépését követő 30. napon olyan összegű különleges lehívási jogokban részesül, amely révén a tag nettó kumulatív allokált különleges lehívási jogainak az 1997. szeptember 19-én érvényben lévő kvótájához viszonyított aránya 29,315788813 százalék lesz, figyelembe véve, hogy azon részesek esetében, amelyek kvótája nem került kiigazításra a Kormányzótanács 45–2 számú határozati javaslata szerint, a számítások az abban a határozatban javasolt kvóta alapján történnek.

2. (a) Az alábbi 4. szakaszban szereplő eset kivételével minden olyan ország, amely 1997. szeptember 19. után, de az Alapba történő belépését követő három hónapon belül lesz a Különleges Lehívási Jogok főosztályának részese, a különleges lehívási jogok szétosztásából az alábbi (b) és (c) pont szerint részesedik (i) az új tagországnak a Különleges Lehívási Jogok főosztályba történő belépése időpontját követő 30. napon, vagy (ii) az alapokmány negyedik módosításának hatálybalépését követő 30. napon, attól függően, hogy melyik feltétel teljesül később.

(b) A fenti (a) pont szerint valamennyi részes tagország olyan összegű különleges lehívási jogokban fog részesedni, amely révén az érintett részesnek nettó kumulatív juttatott SDR a Különleges Lehívási Jogok főosztályba való belépése napján érvényes kvótájának 29,315788813 százalékaival lesz egyenlő, kiigazítva az alábbiak szerint:

(i) először a 29,315788813 százalékot megszorozva az alábbi (c) pontban megjelölt részeseknek a fenti 1. szakasz szerint kalkulált összkvótáinak a tagország Különleges Lehívási Jogok főosztályi taggá válása napján érvényes fent említett részesek összkvótáinak arányával, és

(ii) másodsor, a fenti (i) bekezdés eredményét megszorozva az érintett tagországnak a Különleges Lehívási Jogok főosztályba történt belépése napján az alábbi (c) pontban meghatározott részesek által a XVIII. cikkely értelmében kapott nettó kumulatív különleges lehívási jogai, valamint az említett részesek fenti 1. szakasz szerinti allokációból való részesedésük összegének és az 1997. szeptember 19-én részes tagországok által a XVIII-as cikkely alapján kapott nettó kumulatív allokált különleges lehívási jogok, valamint az említett részeseknek a fenti 1. szakasz szerint kapott allokáció összegének az arányával.

(c) A fenti (b) pont szerint elvégzendő kiigazítások esetében a Különleges Lehívási Jogok főosztály részeseinek azok a tagországok tekintendők, amelyek 1997. szeptember 19-én részesek voltak, és (i) az adott tagország Különleges Lehívási Jogok főosztályba történő belépése napján változatlanul a Különleges Lehívási Jogok főosztály részesei voltak, valamint (ii) az Alap által 1997. szeptember 19. után végrehajtott valamennyi allokációban részesedtek.

3. (a) Az alábbi 4. szakaszban szereplő eset kivételével, amennyiben a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság (Szerbia/Montenegró) az Ügyvezető Igazgatóság 10237-(92/150) számú 1992. december 14-én elfogadott határozata előírásai és feltételei szerint öröklő az egykori Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaságnak az Alapnál, illetve a Különleges Lehívási Jogok főosztályban betöltött tagságát, akkor az alábbi (b) pont szerint számított összegű különleges lehívási jog allokációban részesül vagy (i) a Jugoszláv Szövetségi Köztársaságnak (Szerbia/Montenegró) az Alapnál, illetve a Különleges Lehívási Jogok főosztálynál az Ügyvezető Igazgatóság 10237-(92/150) számú, 1992. december 14-én elfogadott határozata előírásaival és feltételeivel összhangban lévő utódlása napját követő 30. napon, vagy (ii) a jelen alapokmány negyedik módosítása hatálybalépésének napját követő 30. napon, attól függően, hogy melyik feltétel teljesül később.

(b) A fenti (a) pont szándékainak megfelelően a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság (Szerbia/Montenegró) olyan összegű különleges lehívási jog allokációban fog részesedni, amelynek eredményeként a nettó kumulatív allokált különleges lehívási jogainak az Ügyvezető Igazgatóság 10237-(92/150) számú határozata 3(c) pontjában az országnak javasolt, és a fenti 2(b)(ii) és (c) pont alapján a Jugoszláv Szövetségi Köztársaságnak (Szerbia/Montenegró) a fenti

(a) pont szerinti allokációra való jogosultsága időpontja szerint kiigazított kvótájához viszonyított aránya 29,315788813 százalék lesz.

4. A jelen függelék alapján az Alap nem fog különleges lehívási jogokat allokálni azon részes tagországoknak, amelyek az allokáció időpontját megelőzően írásban értesítették az Alapot arról, hogy nem kívánnak részesedni az allokációból.

5. (a) Amennyiben egy részes tagnak a fenti 1., 2. vagy 3. szakasz szerint történő allokáció idején lejárt tartozása van az Alappal szemben, az így allokált különleges lehívási jogok a Különleges Lehívási Jogok főosztályon egy letéti számlára kerülnek és ott maradnak addig, amíg a részes tagország valamennyi, az Alappal szemben fennálló lejárt tartozását nem rendezte.

(b) A letéti számlán tartott különleges lehívási jogok semmiféle célra nem használhatók fel, és semmiféle, alapokmány szerinti allokált különleges lehívási jogok számításba vagy tartásába nem számíthatók bele, kivéve a jelen függelék számításait. Amennyiben egy részes tagnak allokált különleges lehívási jogai vannak a letéti számlán, amikor az érintett részes tag megszűnteti tagságát a Különleges Lehívási Jogok főosztályban, vagy amikor a Különleges Lehívási Jogok főosztály felszámolásáról döntés születik, akkor az ilyen különleges lehívási jogok törölve lesznek.

(c) A jelen szakasz szempontjából az Alappal szembeni lejárt tartozások közé tartoznak az Általános Források Számlával szembeni lejárt hitel-, kamat- és összes járuléktartozások, a Különleges Kifizetések Számlával szembeni lejárt tőke- és hitelkamattartozások, a Különleges Lehívási Jogok főosztállyal szembeni lejárt kamat- és összes járuléktartozások, valamint egyéb kötelezettségek, illetve az Alappal mint letéteményessel szembeni lejárt passzívák.

(d) A jelen szakasz rendelkezései kivételével az Általános főosztály és a Különleges Lehívási Jogok főosztály közötti elkülönítés elve, és a különleges lehívási jogoknak, mint tartalék eszköznek a feltétel mentes jellege továbbra is megmarad.”

3. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad az Egyezmény 2008. április 28., valamint május 5. napján kelt ötödik módosítása (a továbbiakban: ötödik módosítás) kötelező hatályának elismerésére.

4. § Az Országgyűlés az Egyezmény ötödik módosítását e törvénnyel kihirdeti.

5. § Az Egyezmény ötödik módosításának hiteles angol nyelvű szövege és hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Fifth Amendment of the Articles of Agreement of the International Monetary Fund

1. The text of Article XII, section 3(e) shall be amended as follows:

„(e) Each Executive Director shall appoint an Alternate with full power to act for him when he is not present, provided that the Board of Governors may adopt rules enabling an Executive Director elected by more than a specified number of members to appoint two Alternates. Such rules, if adopted, may only be modified in the context of the regular election of Executive Directors and shall require an Executive Director appointing two Alternates to designate: (i) the Alternate who shall act for the Executive Director when he is not present and both Alternates are present and (ii) the Alternate who shall exercise the power of the Executive Director under (f) below. When the Executive Directors appointing them are present, Alternates may participate in meetings but may not vote.”

2. The text of Article XII, Section 5(a) shall be amended to read as follows:

„(a) The total votes of each member shall be equal to the sum of its basic votes and its quota-based votes.

(i) The basic votes of each member shall be the number of votes that results from the equal distribution among all the members of 5.502 percent of the aggregate sum of the total voting power of all the members, provided that there shall be no fractional basic votes.

(ii) The quota based votes of each member shall be the number of votes that results from the allocation of one vote for each part of its quota equivalent to one hundred thousand special drawing rights.”

3. The text of paragraph 2 of Schedule L shall be amended to read as follows:

„2. The number of votes allotted to the member shall not be cast in any organ of the Fund. They shall not be included in the calculation of the total voting power, except for purposes of: (a) the acceptance of a proposed amendment pertaining exclusively to the Special Drawing Rights Department and (b) the calculation of basic votes pursuant to Article XII, Section 5(a)(i).”

4. The text of Article XII, Section 6(f)(iii) shall be amended to read as follows:

„(iii) The Fund may use a member’s currency held in the Investment Account for investment as it may determine, in accordance with rules and regulations adopted by the Fund by a seventy percent majority of the total voting power. The rules and regulations adopted pursuant to this provision shall be consistent with (vii), (viii), and (ix) below.”

5. The text of Article XII, Section 6(f)(vi) shall be amended to read as follows:
 „(vi) The Investment Account shall be terminated in the event of liquidation of the Fund and may be terminated, or the amount of the investment may be reduced, prior to liquidation of the Fund by a seventy percent majority of the total voting power.”
6. The text of Article V, Section 12(h) shall be amended to read as follows:
 „(h) Pending uses specified under (f) above, the Fund may use a member’s currency held in the Special Disbursement Account for investment as it may determine, in accordance with rules and regulations adopted by the Fund by a seventy percent majority of the total voting power. The income of investment and interest received under (f)(ii) above shall be placed in the Special Disbursement account.”
7. A new Article V, section 12(k) shall be added to the Articles to read as follows:
 „(k) Whenever under (c) above the Fund sells gold acquired by it after the date of the second amendment of this Agreement, an amount of the proceeds equivalent to the acquisition price of the gold shall be placed in the General Resources Account, and any excess shall be placed in the Investment Account for use of pursuant to the provisions of Article XII, Section 6(f). If any gold acquired by the Fund after the date of the second amendment of this Agreement is sold after April 7, 2008 but prior to the date of entry into force of this provision, then, upon the entry into force of this provision, and notwithstanding the limit set forth in Article XII, Section 6(f)(ii), the Fund shall transfer to the Investment Account from the General Resources Account an amount equal to the proceeds of such sale less (i) the acquisition price of the gold sold, and (ii) any amount of such proceeds in excess of the acquisition price that may have already been transferred to the Investment Account prior to the date of entry into force of this provision.””

„A Nemzetközi Valutaalap alapokmányának ötödik módosítása

1. A XII. cikk 3. szakasz e) pontjának szövege a következők szerint módosul:
 „e) Minden Ügyvezető Igazgatónak ki kell neveznie egy teljes jogú helyettesét, aki távollétében őt helyettesíti, feltéve, ha a Kormányzótanács olyan szabályokat fogad el, amely lehetővé teszi, hogy egy meghatározott számúnál több tag által megválasztott Ügyvezető Igazgató két helyettest nevezhet ki. Amennyiben ezeket a szabályokat elfogadják, leghamarabb kizárólag az Ügyvezető Igazgatók rendes választása keretében lehet azokat módosítani, és a szabályoknak az Ügyvezető Igazgatót két helyettes kinevezésére kell kötelezzék: (i) a helyettes, aki az Ügyvezető Igazgatót távollétében akkor helyettesíti, ha mindkét helyettes jelen van, és (ii) a helyettes, aki az alábbi (f) pont szerint az Ügyvezető Igazgató hatalmát gyakorolja. Amikor az őket kinevező Ügyvezető Igazgató jelen van, a helyettesek részt vehetnek az üléseken, de nem szavazhatnak.”
2. A XII. cikk 5. szakasz a) pontjának szövege a következők szerint módosul:
 „a) Minden tag teljes szavazatszámát egyenlő alapszavazatainak és kvótaarányos szavazatainak összegével.
 (i) Minden egyes tag alapszavazata azon szavazatok száma, amelyet az összes tag szavazati ereje aggregát összege 5,502 százalékának a minden tag közötti egyenlő elosztása eredményez, feltéve, hogy töredék alapszavazat nem létezhet.
 (ii) Minden egyes tag kvótaarányos szavazatai azon szavazatok száma, amelyet a szavazatok olyan módon történő szétosztása eredményez, hogy a tag kvótája minden egyszázézer különleges lehívási joggal megegyező része után egy szavazatot kap.”
3. Az L függelék 2. pontjának szövege a következők szerint módosul:
 „2. A tag a neki juttatott szavazatok számával az Alap egyetlen szervében sem szavazhat. Azokat a teljes szavazati erő számítása nem tartalmazhatja, kivéve, ha annak célja (a) kizárólag a különleges lehívási jogok fősztályát érintő módosítási javaslat elfogadása vagy (b) az alapszavazatok számítása a XII. cikk 5(a)(i) szakaszának értelmében.”
4. A XII. cikk 6. szakasz f) (iii) pontjának szövege a következők szerint módosul:
 „(iii) Egy tag valutájából a Beruházási Számlán befektetési célra tartott összeget az Alap az általa, az Alap teljes szavazati ereje hetven százalékos többségével elfogadott szabályoknak és rendelkezéseknek megfelelően, az azokban meghatározott módon használhatja fel. Az ezen rendelkezés alapján elfogadott szabályoknak és rendelkezéseknek összhangban kell állniuk az alábbi (vii), (viii) és (ix) pontokkal.”
5. A XII. cikk 6. szakasz f) (vi) pontjának szövege a következők szerint módosul:
 „(vi) Az Alap felszámolásakor a Beruházási Számlát lezárják, valamint az lezárható, vagy a befektetés összege csökkenthető az összes szavazat hetven százalékos többségével az Alap felszámolását megelőzően is.”
6. Az V. cikk 12. szakasza h) bekezdésének szövege a következők szerint módosul:
 „h) A fenti f) bekezdésben meghatározott felhasználásig az Alap a tagnak a Különleges Folyósítások Számlán befektetési célra tartott valutáját az általa az összes szavazat hetven százalékos többségével elfogadott szabályoknak

és rendelkezéseknek megfelelően, az azokban meghatározott módon használhatja fel. A fenti f)(ii) pont szerinti befektetési hozamot és kamatot a Különleges Folyósítások Számlán kell elhelyezni.”

7. Egy új k) bekezdéssel egészül ki az alapokmány V. cikkének 12. szakasza, aminek a szövege a következő:

„k) Amennyiben az Alap a fenti c) bekezdés szerint a jelen alapokmány második módosításának időpontját követően általa megszerzett aranyat ad el, a bevételből az arany beszerzési árával egyező összeg elhelyezésre kerül az Általános Eszközök Számlán, a fennmaradó rész pedig a Befektetési Számlán kerül elhelyezésre a XII. cikk 6. szakasza f) pontjának rendelkezéseivel összhangban lévő felhasználás céljából. Amennyiben a jelen alapokmány második módosítását követően megszerzett arany kerül eladásra 2008. április 7. után, de a jelen rendelkezés hatálybalépésének időpontja előtt, akkor a jelen rendelkezés hatálybalépésekor, figyelmen kívül hagyva a XII. cikk 6. szakasza f) (ii) pontjában rögzített korlátozásokat, az Alapnak az Általános Eszközök Számláról a Befektetési Számlára kell utalnia az eladásból származó bevételnek (i) az eladott arany beszerzési árával, és (ii) a beszerzési áron felüli bevételek azon részével, ami már a jelen rendelkezés hatálybalépésének időpontját megelőzően átutalásra kerülhetett volna a Befektetési Számlára, csökkentett összegét.”

6. § A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény a 42. §-t követően a következő új 42/A. §-sal egészül ki:

„42/A. § (1) A Nemzetközi Valutaalap által a Magyar Köztársaság tagságát illetően hozott határozat, valamint az alapokmány értelmében a Nemzetközi Valutaalaprak időszakonként fizetendő összegeket jogszabályban vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában meghatározott megfelelő forrásokból a Magyar Köztársaság nevében kifizetést teljesítő szerv az MNB, beleértve a Nemzetközi Valutaalap Különleges Lehívási Jogok Főosztályában való részvétellel kapcsolatos fizetések teljesítését is.

(2) Az MNB a Nemzetközi Valutaalap alapokmányával összhangban, a Magyar Köztársaság tagságával összefüggésben, át nem ruházható, kamatfizetési kötelezettséget nem tartalmazó váltókat állíthat ki a Nemzetközi Valutaalap javára.

(3) A Nemzetközi Valutaalap alapokmánya által megkívánt pénzügyi szerv feladatát a Magyar Köztársaság részéről az MNB látja el. Ezzel összefüggésben az MNB a felhatalmazott szerv arra, hogy a Magyar Köztársaság nevében a Nemzetközi Valutaalap alapokmányának rendelkezései alapján végrehajtható valamennyi műveletet és ügyletet létrehozza és lebonyolítsa, ideértve azt is, hogy a Nemzetközi Valutaalap alapokmányának rendelkezései alapján a Magyar Köztársaságnak átutalt vagy fizetett bármilyen összeg tekintetében a pénzügyi szerv minőségében jogosultként járjon el.

(4) A Nemzetközi Valutaalaprak a Magyar Köztársaságban tartott valutakészleteit kijelölt letéteményesként az MNB őrzi.”

7. § (1) E törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.
 (2) E törvény 4–5. §-a az alapokmány XXVIII. Cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.
 (3) Az ötödik módosítás és a 4–5. § hatálybalépésének naptári napját – annak ismertté válását követően – a külpolitikáért felelős miniszter a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.
 (4) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a nemzetközi pénzügyi kapcsolatokért felelős miniszter gondoskodik.
 (5) A Nemzetközi Valutaalap Magyar Köztársaság által történő értesítéséről a Magyar Köztársaságot a Nemzetközi Valutaalapban képviselő kormányzó gondoskodik.
 (6) Felhatalmazást kap a nemzetközi pénzügyi kapcsolatokért felelős miniszter, hogy az Egyezmény harmadik, negyedik és ötödik módosításával egységes szerkezetbe foglalt, hiteles szövegét és annak magyar nyelvű hivatalos fordítását az alapokmány ötödik módosításának hatálybalépését követően közzétegye.
 (7) A 6. § az e törvény hatálybalépését követő napon hatályát veszti. E bekezdés az e törvény hatálybalépését követő második napon hatályát veszti.

Sólyom László s. k.,
 köztársasági elnök

Dr. Katona Béla s. k.,
 az Országgyűlés elnöke

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 15/2010. (II. 25.) FVM rendelete egyes, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott támogatások részletes feltételeit megállapító miniszteri rendeletek módosításáról

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § a) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a kertészet korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 25/2008. (III. 7.) FVM rendelet (a továbbiakban: R1.) 8. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
„(6) Az az ügyfél, aki az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program egyes intézkedései esetén 2009. évben nyújtandó támogatási előleg fizetéséről szóló kormányrendelet alapján támogatási előleget vett igénybe, kizárólag a támogatási előleg elszámolása érdekében az (1) bekezdés a) pontja szerinti időszak mellett 2010. március 1. és 31. között is nyújthat be kifizetési kérelmet az MVH-hoz.”
- 2. §** Az Európai Mezőgazdasági Alapból az öntözés, a melioráció és a területi vízgazdálkodás mezőgazdasági üzemi és közösségi létesítményeinek fejlesztéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 34/2008. (III. 27.) FVM rendelet (a továbbiakban: R2.) 9. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
„(6) Az az ügyfél, aki az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program egyes intézkedései esetén 2009. évben nyújtandó támogatási előleg fizetéséről szóló kormányrendelet alapján támogatási előleget vett igénybe, kizárólag a támogatási előleg elszámolása érdekében az (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti időszak mellett 2010. március 1. és 31. között is nyújthat be kifizetési kérelmet az MVH-hoz.”
- 3. §** Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a növénytermesztés létesítményeinek korszerűsítéséhez nyújtott támogatás igénybevételeinek részletes feltételeiről szóló 35/2008. (III. 27.) FVM rendelet (a továbbiakban: R3.) 8. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
„(6) Az az ügyfél, aki az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program egyes intézkedései esetén 2009. évben nyújtandó támogatási előleg fizetéséről szóló kormányrendelet alapján támogatási előleget vett igénybe, kizárólag a támogatási előleg elszámolása érdekében az (1) bekezdés a) pontja szerinti időszak mellett 2010. március 1. és 31. között is nyújthat be kifizetési kérelmet az MVH-hoz.”
- 4. §** Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 47/2008. (IV. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: R4.) 9. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) Az az ügyfél, aki az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program egyes intézkedései esetén 2009. évben nyújtandó támogatási előleg fizetéséről szóló kormányrendelet alapján támogatási előleget vett igénybe, kizárólag a támogatási előleg elszámolása érdekében az (1) bekezdés a) pontja szerinti időszak mellett 2010. március 1. és 31. között is nyújthat be kifizetési kérelmet az MVH-hoz.”
- 5. §** Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az állattartó telepek korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 27/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 9. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A kifizetési kérelmet évente
a) március 1. és március 31.,
b) június 1. és június 30.,
c) szeptember 1. és szeptember 30.,
d) november 2. és december 15.
között lehet benyújtani az MVH-hoz.”

- 6. §**
- (1) Az R1. 8. § (4) bekezdésében az „a) pontja” szövegrész helyébe az „a) pontja és a (6) bekezdés” szöveg lép.
  - (2) Az R2. 9. § (5) bekezdésében az „a) pont ab) alpontja” szövegrész helyébe az „a) pont ab) alpontja és a (6) bekezdés” szöveg lép.
  - (3) Az R3. 6. § (1) bekezdésében a „2010. és 2011. évben” szövegrész helyébe a „2010. évben szeptember 1. és 30. között, ezt követően” szöveg, a 8. § (4) bekezdésében az „a) pontja” szövegrész helyébe az „a) pontja és a (6) bekezdés” szöveg lép.
  - (4) Az R4. 7. § (1) bekezdésében a „2009. október 20. és november 30. között, ezt követően évente” szövegrész helyébe a „2011. évtől évente” szöveg, a 9. § (3) bekezdésében az „a) pontja” szövegrész helyébe az „a) pontja és az (5) bekezdés” szöveg lép.
- 7. §**
- (1) Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági energiafelhasználás megújuló energiaforrásokból történő előállításához nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 78/2007. (VII. 30.) FVM rendelet 6. § (1) bekezdésében a „2010.” szövegrész helyébe a „2011.” szöveg lép.
  - (2) Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a kertészeti gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 26/2008. (III. 7.) FVM rendelet 6. § (1) bekezdésében a „2010. évtől” szövegrész helyébe a „2011. évtől” szöveg lép.
  - (3) Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdészeti célra használt géppark fejlesztéséhez és korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 144/2008. (XI. 7.) FVM rendelet 6. § (1) bekezdésében a „2010.” szövegrész helyébe a „2011.” szöveg lép.
  - (4) Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a falumegújításra és -fejlesztésre igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről szóló 135/2008. (X. 18.) FVM rendelet 6. § (1) bekezdésében a „2009. november 16. és december 20.” szövegrész helyébe a „2010. október 1. és október 31.” szöveg lép.
  - (5) Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mikrovállalkozások létrehozására és fejlesztésére nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 136/2008. (X. 18.) FVM rendelet 6. § (1) bekezdésében a „2009. november 16. és december 20.” szövegrész helyébe a „2010. október 1. és október 31.” szöveg lép.
  - (6) Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó, a vidéki örökség megőrzéséhez igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről szóló 138/2008. (X. 18.) FVM rendelet 6. § (1) bekezdésében a „2009. november 16. és december 20.” szövegrész helyébe a „2010. október 1. és október 31.” szöveg lép.
  - (7) Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet 8. § (1) bekezdésében a „2009. október 1. és 2009. november 16.” szövegrész helyébe a „2010. szeptember 1. és szeptember 30.” szöveg lép.
  - (8) Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 160/2009. (XI. 19.) FVM rendelet 6. § (1) bekezdésében a „2009. november 16. és december 20.” szövegrész helyébe a „2010. október 1. és október 31.” szöveg lép.
- 8. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Gráf József s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 16/2010. (II. 25.) FVM rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az évelő lágyszárú energiaültetvények telepítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 71/2007. (VII. 27.) FVM rendelet módosításáról

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdésének a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § a) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, a következőket rendelem el:

- 1. §** Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az évelő, lágyszárú energiaültetvények telepítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 71/2007. (VII. 27.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. § e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E rendelet alkalmazásában]
„e) fiatal mezőgazdasági termelő: az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételenek általános szabályairól szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendeletben (a továbbiakban: Vhr.) meghatározott termelő;”
- 2. §** Az R. 6. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Az (1) bekezdés szerinti formanyomtatvány az alábbi adatokat tartalmazza:
a) a 2. számú melléklet szerinti értékelési szempontokra vonatkozó információk, valamint a magánszemély gazdálkodási formájára vonatkozó nyilatkozat;
b) a támogatás igénybevételehez kapcsolódóan a Tv., a Vhr., az államháztartásról szóló törvény, valamint az e rendelet szerinti nyilatkozatok;
c) a telepítéssel érintett táblá(k)ra vonatkozóan:
ca) a hasznosítási kód és a blokkazonosító;
cb) a tábla hektár mértékegységben kifejezett két tizedes jegyig megadott mérete;
cc) a tábla mely település(ek) közigazgatási határán belül fekszik;
cd) a tábla helyrajzi száma(i);
ce) a tervezett elszámolható kiadások forintban;
cf) a tábla vonatkozásában a kerítés, térburkolat kialakítására fordítani tervezett, forintban kifejezett kiadások;
cg) a tábla vonatkozásában az egyéb elszámolható kiadások;
d) a mezőgazdasági üzem termelési szerkezetének adatai a Vhr. 1. számú melléklete szerinti bontásban;
e) a 2. számú melléklet szerinti értékelési rendszer „Pénzügyi terv” szakasz értékeléséhez a beruházásra vonatkozó, valamint az ügyfél jövőben tervezett, valamint induló vállalkozásnak nem minősülő ügyfél és nem östermelő ügyfél esetén a múltbéli gazdálkodási adatai (bevételek, költségek és ráfordítások, eszközök, források);
f) a támogatási kérelem értékeléséhez, bírálatához szükséges egyéb információkat, adatokat.”
- 3. §** Az R. 1. számú melléklete helyébe e rendelet melléklete lép.
- 4. §** Az R. 4. § (8) bekezdés a) pontjában a „kézhezvételétől” szövegrész helyébe a „közlésétől” szöveg, az R. 9. § (3) bekezdésében a „kézhezvételét” szövegrész helyébe a „közlését” szöveg lép.
- 5. §** Hatályát veszti az R. 1. § felvezető szövegében a „tartható” szövegrész.
- 6. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba és a hatálybalépését követő napon a hatályát veszti.

Gráf József s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

Melléklet a 16/2010. (II. 25.) FVM rendelethez

„1. számú melléklet a 71/2007. (VII. 27.) FVM rendelethez

Sor-szám	Kultúra megnevezése		Igénybe vehető maximális támogatás (Ft/ha)	Minimális tőszám (tő/ha)	Produkción, terjeszkedés		
	latin név	magyar név (tájékoztató)			H	T	VT
1.	Agropyron és Elytrigia nemzetség, kivéve a védett, őshonos típus és Elytrigia repens	Energiafű, kivéve közönséges tarackbúza és védett típus	75 000	5 000 000	8	2	N
2.	Miscanthus nemzetség	Kínai nád, elefántfű, japán díszfű	250 000	9 000	25	3	I
3.	Sida Hermaphrodita L. Rusby	Amerikai bársonymályva	110 000	22 000	8	3	N

ahol:

H – átlagos terméshozam (t/ha/év);

T – teljes termőre fordulás éve a telepítést követően;

VT – vegetatív úton történő terjeszkedés, I – igen, N – nem.”

A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 4/2010. (II. 25.) KvVM rendelete a környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 33/2005. (XII. 27.) KvVM rendelet módosításáról

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. § (13) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján a környezetvédelmi és vízügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 165/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § a)–c) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a pénzügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 169/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § b) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. § A környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 33/2005. (XII. 27.) KvVM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § E rendelet hatálya a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség, valamint a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőségek (a továbbiakban együtt: eljáró hatóságok) hatáskörébe tartozó környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi hatósági és szakhatósági eljárásokra, a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti bejelentésekre és a környezethasználat bejelentésére, valamint az eljáró hatóságok igazgatási jellegű szolgáltatásaira (a továbbiakban – a szakhatósági eljárás kivételével – együttesen: eljárás) terjed ki.”

2. § Az R. 2. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § (1) Igazgatási szolgáltatási díjat (a továbbiakban: díj) kell fizetni az 1. melléklet I-V. pontjában meghatározott eljárásokért.

(2) A használt vagy hulladékká vált kenőolaj hasznosításával kapcsolatos termékdíj-visszaigénylés esetében a kérelem előterjesztésekor a kérelemben megjelölt hasznosított (saját hasznosítású vagy hasznosításra átadott) hulladékolaj-mennyiség után kell a díjat megfizetni. Amennyiben az eljáró hatóság vizsgálatát követően elfogadott és határozatban megállapított hasznosított mennyiség több, mint a kérelemben megjelölt, az eljáró hatóság a befizetett és a befizetendő díj különbségét kiszabás alapján állapítja meg. Ez esetben az eljáró hatóság a határozat meghozatalával egyidejűleg fizetési meghagyást (határozatot) bocsát ki.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott eljárásokért fizetendő díj mértékét az 1. melléklet I-V. pontja határozza meg. A díjat – ha az 1. melléklet I-V. pontjából más nem következik – eljárásonként kell megfizetni.

(4) A jogorvoslati eljárás díja – az (5)–(8) bekezdésben foglalt esetek kivételével – az 1. melléklet I-V. pontjában meghatározott díjtétel 50%-a.

(5) Az egységes környezethasználati engedélyezés hatálya alá tartozó tevékenységeknél, a környezeti hatásvizsgálat-köteles tevékenységeknél és az előzetes vizsgálat esetén a természetes személyek által a jogorvoslati eljárásért fizetendő díj az 1. melléklet I-V. pontjában meghatározott díjtétel 1%-a.

(6) Az eljáró hatóság által alapított vízvezetési, vízhasználati szolgalmi joggal terhelt ingatlan mindenkori tulajdonosa (használója) által a jogorvoslati eljárásért fizetendő díj ingatlanonként 5000 Ft.

(7) Társadalmi szervezetek esetében, ha az engedélyezési eljárás nem a társadalmi szervezet kérelmére indul, a jogorvoslati eljárás díja az 1. melléklet I-V. pontjában meghatározott díjtétel 1%-a.

(8) A vízbázis védőterületét kijelölő határozattal érintett ingatlan tulajdonosa, használója által a jogorvoslati eljárásért fizetendő díj ingatlanonként 5000 Ft.”

3. § Az R. 4. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a kérelmező eljárás megindítása nélkül fizetett díjat, vagy az eljárásért az 1. melléklet I-V. pontjában meghatározott összegnél magasabb díjat fizetett, akkor a befizetési bizonylattal vagy annak másolatával kérheti a befizetett díj vagy a díjtöbblet visszatérítését. Az eljáró hatóság a visszatérítési igényt ellenőrzi, és az eljárás megindítása nélkül befizetett díjat vagy a díjtöbbletet visszatéríti, vagy dönt a visszatérítés megtagadásáról.”

4. § Az R. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § Az e rendeletben meghatározott díj tekintetében az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény

a) 6. §-ában foglaltakat a díjmentességre,

b) 28. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakat a díjfizetési kötelezettségre,

c) 31. § (2) és (4), valamint (6) bekezdésében foglaltakat a díjfizetésre kötelezettek tekintetében,

d) 73/A. § (1) és (3) bekezdésében foglaltakat a hiánypótlásra,

e) 78. § (1)–(3) bekezdésében, valamint 87. § (1) bekezdésében foglaltakat a fizetési meghagyás kibocsátására és a késedelmi pótlék megfizetésére,

f) 82. § (1) bekezdésében foglaltakat a díjfizetés elmulasztására és a mulasztási bírságra,

g) 86. §-ában foglaltakat az elévülés tekintetében

értelemszerűen kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy ahol a törvény adóhatóságot említ, azon az eljárásra illetékes és hatáskörrel rendelkező hatóságot, ahol illetéket említ, azon díjat, ahol leletet említ, azon jegyzőkönyvet kell érteni.”

5. § Az R. a 6. §-t követően a következő 6/A. §-sal egészül ki:

„6/A. § (1) Azokat a hatósági eljárásokat, amelyekben a környezetvédelmi, a természetvédelmi vagy a vízügyi hatóság szakhatósági közreműködéséért díjat kell fizetni, valamint a fizetendő díj mértékét az 1. melléklet VI. pontja tartalmazza.

(2) Jogorvoslati eljárásban az (1) bekezdésben meghatározott szakhatósági közreműködésért fizetendő díj az 1. melléklet VI. pontjában meghatározott igazgatási szolgáltatási díj 50%-a.”

6. § (1) Az R. 1. melléklete az e rendelet 1. melléklete szerint módosul.

(2) Az R. 1. melléklete az e rendelet 2. melléklete szerint módosul.

7. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 45. napon lép hatályba, az R. e rendelettel megállapított rendelkezéseit az e rendelet hatálybalépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(2) Az R.

a) 3. § (1) bekezdésében a „közigazgatási szervnek” szövegrész helyébe a „hatóságnak” szöveg, a „közigazgatási szerv” szövegrész helyébe a „hatóság” szöveg, a „közigazgatási szervhez” szövegrész helyébe a „hatósághoz” szöveg, valamint az „e rendelet 2. mellékletében” szövegrész helyébe az „a 2. mellékletben” szöveg

b) 3. § (1) és (2) bekezdésében az „Az igazgatási szolgáltatási díjat” szövegrész helyébe az „A díjat” szöveg, 3. § (3) bekezdésében az „az igazgatási szolgáltatási díjat” szövegrész helyébe az „a díjat” szöveg,

c) 3. § (1) bekezdésében a „befizetett igazgatási szolgáltatási díjat” szövegrész helyébe a „befizetett díjat” szöveg, 4. § (1) bekezdésében az „igazgatási szolgáltatási díjat” szövegrész helyébe a „díjat” szöveg,

- d) 3. § (4) és (6) bekezdésében a „közigazgatási szerv” szövegrész helyébe a „hatóság” szöveg,
 e) 3. § (4) bekezdésében az „igazgatási szolgáltatási díjról” szövegrész helyébe a „díjról” szöveg,
 f) 3. § (5) és (6) bekezdésében az „Az igazgatási szolgáltatási díj” szövegrész helyébe az „A díj” szöveg, 3. § (7) bekezdésében az „az igazgatási szolgáltatási díj” szövegrész helyébe az „a díj” szöveg,
 g) 5. §-ában az „Az igazgatási szolgáltatási díjak” szövegrész helyébe az „A díjak” szöveg lép.
- (3) Hatályát veszti az R. 3. § (4) bekezdésében az „, illetve a környezethasználónak” szövegrész, valamint a 3. § (6) bekezdésének második mondata.

Szabó Imre s. k.,
 környezetvédelmi és vízügyi miniszter

1. melléklet a 4/2010. (II. 25.) KvVM rendelethez

Az R. 1. melléklet I. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„I. Egyes igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint vízügyi hatósági eljárások díjának mértéke

Sorszám		Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint vízügyi hatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke (Ft)
(fő)	alszám		
1.		Hulladékhasznosítást, illetve töltést koordináló szervezet engedélyezése [a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) 11. § (2) bekezdés] országos tevékenység esetén:	600 000
2.		A szolgáltatási tevékenység bejelentése az alábbi jogszabályokban meghatározott esetekben:	75 000
		– a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 94/2002. (V. 5.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdés	
		– az elektromos és elektronikai berendezések hulladékainak visszavételéről szóló 264/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdés	
		– a hulladékká vált gépjárművekről szóló 267/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet 9/A. §	
		– az elemek és akkumulátorok hulladékainak visszavételéről szóló 181/2008. (VII. 8.) Korm. rendelet 8/B. §	
		– a betétdíj alkalmazásának szabályairól szóló 209/2005. (X. 5.) Korm. rendelet 6/B. §	
3.		Hulladék begyűjtésének engedélyezése [Hgt. 15. § (3) bekezdés]	72 000
4.		Hulladékszállítás engedélyezése a 9. pont kivételével [Hgt. 16. § (3) bekezdés]	96 000
5.		Hulladék előkezelésének engedélyezése [Hgt. 14. § (2) bekezdés]	120 000
6.		Hulladéktárolás engedélyezése [Hgt. 14. § (2) bekezdés]	144 000
7.		Hulladékhasznosítás engedélyezése [Hgt. 18. § (4) bekezdés]	318 000
8.		Hulladék-ártalmatlanítás engedélyezése [Hgt. 19. § (2) bekezdés]	318 000
9.		Hulladék behozatalának, kivitelének, az ország területén való átszállításának engedélyezése [Hgt. 17. §]	128 000
10.		Egyedi hulladékgazdálkodási terv jóváhagyása [Hgt. 37. §, a hulladékgazdálkodási tervek részletes tartalmi követelményeiről szóló 126/2003. (VIII. 15.) Korm. rendelet 12. § (3)–(5) bekezdés]	25 000
11.		Hulladéklerakó reaktivációjának és utógondozásának engedélyezése [a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet 15. § (1) bekezdés]	100 000
12.		Veszélyes hulladék kezelésével kapcsolatos tevékenység engedélyezése [Hgt. 32. § (6) bekezdés, a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet 25. §]	A 3–11. pontban megállapított díjtétel 150%-a

Sorszám		Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint vízügyi hatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke (Ft)
(fő)	alszám		
13.		A 98/2001. (VI.15.) Korm. rendelet 4/A. § (1) bekezdése és 21. § (1) bekezdése szerinti veszélyes hulladék minősítési, illetve technológia minősítési eljárás [98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet 4/A. § (1) bekezdés és 21. § (1) bekezdés]	300 000
14.		Helyhez kötött légszennyező pontforrás létesítése, meglévő bővítése, rekonstrukciója, felújítása, korszerűsítése, alkalmazott technológia váltásának, működése megkezdésének, illetve megszüntetésének engedélyezési eljárása [a levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról szóló 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet 9. §]	32 000/pontforrás
15.		Helyhez kötött diffúz légszennyező forrás létesítése, meglévő bővítése, rekonstrukciója, felújítása, korszerűsítése, alkalmazott technológia váltásának, működése megkezdésének, illetve megszüntetésének engedélyezési eljárása [21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet 10. §]	32 000/diffúz forrás
16.		Az 50 MW és annál nagyobb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezés nem megfelelő működése esetén a 24 órás és 120 órás korlátozás alóli felmentést követően a továbbműködés eseti engedélyezése [az 50 MW _{th} és annál nagyobb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések működési feltételeiről és légszennyező anyagainak kibocsátási határértékeiről szóló 10/2003. (VII. 11.) KvVM rendelet 6. § (4) bekezdés]	100 000
17.		Az 50 MW _{th} és annál nagyobb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések éves összkibocsátásának megfelelő légszennyező anyag mennyiségi megállapítása önálló eljárásban [10/2003. (VII. 11.) KvVM rendelet 6. § (5) bekezdés]	100 000
18.		Határérték megállapítása önálló eljárásban, a 20. és 21. pont kivételével [21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet 23. § (2) bekezdés]	72 000
19.		Védelmi övezet megállapítása önálló eljárásban [21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet 6. §]	348 000
20.		Zajkibocsátási határérték megállapítása [a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés és 11. § (1) bekezdés], ha első fokon a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség jár el [284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 4. § (3)–(4) bekezdés] – a zajforrás üzemeltetője alapján:	
	1.	Egyéni vállalkozó, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, költségvetési szerv	112 500
	2.	Minden egyéb esetben	150 000
21.		A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdése alapján az építőipari kivitelezési tevékenységtől származó zaj határérték túllépés határozott időtartamra történő engedélyezése, ha első fokon a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség jár el	210 000
22.		Egyedi szennyvíz-kibocsátási határérték megállapítása önálló eljárásban [a felszíni vizek védelméről szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 19. §]	100 000
23.		Elvi vízjogi engedély [a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. tv. (a továbbiakban: Vgtv.) 28. § (2) bekezdés, a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 2. §]	60 000
24.		Vízjogi létesítési engedély, fennmaradási engedély [Vgtv. 28. § (1) bekezdés, 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 3. §] [Vgtv. 29. §, 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 15. §]	
	1.	árvízvédelem, vízrendezés, folyó- és tószabályozás (ideértve a vízkormányzást biztosító zsilipek és duzzasztó művek vízilétesítményeit, továbbá a tavak, duzzasztóművek, vízkivételt biztosító zsilipek, kiszivieróművek létesítését, fennmaradását is) – a beruházás bruttó költségéhez igazodva létesítményenként	
	1.1.	0–10 000 000 Ft	200 000
	1.2.	10 000 001–50 000 000 Ft	252 000
	1.3.	50 000 001–100 000 000 Ft	360 000

Sorszám		Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint vízügyi hatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke (Ft)
(fő)	alszám		
	1.4.	100 000 000 Ft felett	720 000
	2.	Vízhasználat [Vgtv. 1. számú melléklet 23. pont], kivéve a 3–9. pontokban foglalt eseteket	
	2.1.	5 m ³ /nap mennyiségig	40 000
	2.2.	5 m ³ /nap-tól 15 m ³ /nap mennyiségig	50 000
	2.3.	15 m ³ /nap-tól 50 m ³ /nap mennyiségig	130 000
	2.4.	50 m ³ /nap-tól 100 m ³ /nap mennyiségig	160 000
	2.5.	100 m ³ /nap-tól 1000 m ³ /nap mennyiségig	210 000
	2.6.	1000 m ³ /nap-tól 5000 m ³ /nap mennyiségig	300 000
	2.7.	5000 m ³ /nap mennyiség felett	350 000
	3.	Termásvíz-kitermelés	
	3.1.	5 m ³ /nap mennyiségig	80 000
	3.2.	5 m ³ /nap-tól 15 m ³ /nap mennyiségig	100 000
	3.3.	15 m ³ /nap-tól 50 m ³ /nap mennyiségig	260 000
	3.4.	50 m ³ /nap-tól 100 m ³ /nap mennyiségig	320 000
	3.5.	100 m ³ /nap-tól 1000 m ³ /nap mennyiségig	420 000
	3.6.	1000 m ³ /nap-tól 5000 m ³ /nap mennyiségig	600 000
	3.7.	5000 m ³ /nap mennyiség felett	700 000
	4.	Vízvisszasajtolás	
	4.1.	Vízvisszasajtolás önálló eljárásban	
	4.1.1.	5 m ³ /nap vízmennyiségig	20 000
	4.1.2.	5 m ³ /nap-tól 15 m ³ /nap vízmennyiségig	30 000
	4.1.3.	15 m ³ /nap-tól 50 m ³ /nap mennyiségig	60 000
	4.1.4.	50 m ³ /nap-tól 100 m ³ /nap mennyiségig	80 000
	4.1.5.	100 m ³ /nap-tól 1000 m ³ /nap mennyiségig	100 000
	4.1.6.	1000 m ³ /nap-tól 5000 m ³ /nap mennyiségig	150 000
	4.1.7.	5000 m ³ /nap mennyiség felett	180 000
	4.2.	Vízkiemeléshez kapcsolódó visszasajtolás	4.1.1–4.1.7. pontokban megállapított díjtételek 50%-a
	5.	Öntözési berendezések engedélyezési eljárása, amennyiben azok engedélyezése a 2. pontban meghatározott engedélyezéstől elkülönült eljárás keretében történik	20 000
	6.	Vízellátást (kivéve a 2. pont), szennyvízelvezetést és csapadékvíz-elvezetést szolgáló vízellátási és szennyvízelvezetési létesítmények – a beruházás költségéhez igazodva létesítményenként	
	6.1.	0–50 000 000 Ft	100 000
	6.2.	50 000 001–100 000 000 Ft	140 000
	6.3.	100 000 001–500 000 000 Ft	360 000
	6.4.	500 000 001–2 400 000 000 Ft	720 000
	6.5.	2 400 000 000 Ft felett	1 080 000
	7.	Vízisztítást, szennyvíztisztítást, csapadékvíz-tisztítást szolgáló vízellátási és szennyvízelvezetési létesítmények	
	7.1.	ÉME engedéllyel, CE minősítéssel, alkalmazási engedéllyel rendelkező berendezés esetén	36 000
	7.2.	egyedileg tervezett berendezés esetén a beruházás költségéhez igazodva létesítményenként	
	7.2.1.	10 000 001–100 000 000 Ft	120 000
	7.2.2.	100 000 001–500 000 000 Ft	270 000
	7.2.3.	500 000 001–2 400 000 000 Ft	540 000
	7.2.4.	2 400 000 000 Ft felett	810 000
	8.	Szennyvíz, illetve csapadékvíz előtisztításhoz szükséges berendezés engedélyezése [72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 3. § (12) bekezdés]	

Sorszám		Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint vízügyi hatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke (Ft)
(fő)	alszám		
	8.1.	ÉME engedéllyel, CE minősítéssel, alkalmazási engedéllyel rendelkező berendezések	24 000
	8.2.	egyedileg tervezett berendezés esetén, a beruházás költségéhez igazodva létesítményenként	
	8.2.1.	3 000 000 forintig	50 000
	8.2.2.	3 000 001–10 000 000 forint között	90 000
	8.2.3.	10 000 001 forinttól	180 000
	9.	Monitoring kút létesítése és/vagy eltömedékelése kutak számához igazodva	
	9.1.	Monitoring kút létesítése, kivéve a 9.2. pont	7000/kút
	9.2.	Vízmenyiségi monitoring kút [a felszín alatti vizek vizsgálatának egyes szabályairól szóló 30/2004. (XII. 30.) KvVM rendelet 14. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott esetek]	5000/kút
	9.3.	Kút eltömedékelése	9.1–9.2. pontokban megállapított díjtételek 50%-a
25.		Vízvezetési szolgálat, vízhasználati szolgálat alapítása – az érintett ingatlanok számához igazodva [Vgtv. 20. §, 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 6–7. §]	7000/ingatlan
26.		Vízbázis védőterület kijelölés önálló eljárásban [72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés]	
	1.	Belső vagy külső védőterület, illetve azok együttes kijelölése	
	1.1.	5 m ³ /nap-tól 50 m ³ /nap mennyiségig	90 000
	1.2.	50 m ³ /nap-tól 100 m ³ /nap mennyiségig	160 000
	1.3.	100 m ³ /nap-tól 1000 m ³ /nap mennyiségig	210 000
	1.4.	1000 m ³ /nap-tól 5000 m ³ /nap mennyiségig	300 000
	1.5.	5000 m ³ /nap mennyiség felett	350 000
	2.	Hidrogeológiai védőidom, illetve védőterület kijelölése	
	2.1.	5 m ³ /nap-tól 50 m ³ /nap mennyiségig	270 000
	2.2.	50 m ³ /nap-tól 100 m ³ /nap mennyiségig	480 000
	2.3.	100 m ³ /nap-tól 1000 m ³ /nap mennyiségig	630 000
	2.4.	1000 m ³ /nap-tól 5000 m ³ /nap mennyiségig	900 000
	2.5.	5000 m ³ /nap mennyiség felett	1 050 000
27.		Egyedi vizsgálat [a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 15. § (2) bekezdés]	100 000
28.		Vízjogi üzemeltetési engedély [Vgtv. 28. § (1) bekezdés, 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 5. §]	A vízjogi létesítési engedélyre megállapított díjtételek 80%-a
29.		Vízjogi üzemeltetési engedély szüneteltetése, visszavonása	A vízjogi üzemeltetési engedélyre megállapított díjtétel 50%-a
30.		Önellenőrzési terv jóváhagyása [220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 28. § (2) bekezdés]	23 000
31.		A mosó- és tisztítószerekről szóló 648/2004/EK rendelet 4. cikk (2) bekezdése alapján a gyártói eltérés kérelmezése [a mosó- és tisztítószerek hatóanyagai biológiai bonthatóságának ellenőrzéséről és az információszolgáltatás rendjéről szóló 270/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 5. §]	600 000
32.		Termékdíj-fizetési kötelezettség alóli mentesség engedélyezése [a környezetvédelmi termék-díjmentesség, a termékdíj visszaigénylésének és átvállalásának, valamint a használt gumiabroncs behozatalának feltételeiről szóló 53/2003. (IV. 11.) Korm. rendelet 2. §]	144 000

Sorszám		Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint vízügyi hatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke (Ft)
(fő)	alszám		
33.		A használt vagy hulladékká vált kenőolaj hasznosításával kapcsolatos termékúj-visszaigénylés [53/2003. (IV. 11.) Korm. rendelet 8. § (4) bekezdés] – egy negyedévre jutó hasznosított (saját hasznosítású vagy hasznosításra átadott) hulladékolaj mennyisége kilogrammban	
	1.	5000-ig	10 600
	2.	5001–25 000-ig	53 000
	3.	25 001–50 000-ig	106 000
	4.	50 001–75 000-ig	159 000
	5.	75 001–100 000-ig	212 000
	6.	100 001–150 000-ig	318 000
	7.	150 001–200 000-ig	424 000
	8.	200 001–300 000-ig	636 000
	9.	300 001–400 000-ig	848 000
	10.	400 001–500 000-ig	1 600 000
	11.	500 001–1 000 000-ig	2 120 000
	12.	1 000 001–2 000 000-ig	4 240 000
	13.	2 000 001 felett	5 300 000
34.		Szennyező anyagok elhelyezésének engedélyezése [a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet]	30 000
35.		Kármentesítési eljárás [219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet]	
	1.	Tényfeltárási terv engedélyezése [22. § (5) bekezdés]	106 000
	2.	Tényfeltárási záródokumentáció elbírálása [25. § (1) bekezdés] a szennyezettség mértékétől függően (A 2.1. és a 2.2. alpontokat a szennyezettség jellegétől függően külön-külön vagy együttesen kell alkalmazni.)	
	2.1.	A földtani közeg (talaj) (B) szennyezettségi határértékét, vagy ha $(A_b) > (B)$, az (A_b) bizonyított háttér-koncentrációt meghaladó szennyezett térfogatrész m^3 -ben meghatározott mennyiségétől függően	
	2.1.1.	0–5000 m^3	53 000
	2.1.2.	5001–10 000 m^3	106 000
	2.1.3.	10 001–50 000 m^3	318 000
	2.1.4.	50 001 m^3 felett	530 000
	2.2.	A felszín alatti víz (B) szennyezettségi határértékét, vagy ha $(A_b) > (B)$, az (A_b) bizonyított háttér-koncentrációt meghaladó szennyezett területrész felszíni vetülete m^2 -ben meghatározott kiterjedésétől függően	
	2.2.1.	0–1000 m^2	53 000
	2.2.2.	1001–10 000 m^2	318 000
	2.2.3.	10 001 m^2 felett	530 000
	3.	Beavatkozási terv elbírálása [26. § (2) és (3) bekezdés], a beruházás költségétől függően	
	3.1.	5 000 000 Ft alatt	53 000
	3.2.	5 000 001–10 000 000 Ft	80 000
	3.3.	10 000 001–100 000 000 Ft	200 000
	3.4.	100 000 001–500 000 000 Ft	530 000
	3.5.	500 000 001–1 000 000 000 Ft	1 200 000
	3.6.	1 000 000 001–10 000 000 000 Ft	3 180 000
	3.7.	10 000 000 000 Ft fölött	5 300 000
	4.	Kármentesítési határozat módosítása	
	4.1.	A kármentesítés végrehajtására vonatkozó határozat határidejének módosítása [21. § (11) bekezdés]	Az adott kármentesítési szakasz eljárási díjtételének 10%-a
	4.2.	A kármentesítési tervtől való eltérés, a terv módosításának elbírálása [23. § (3) bekezdés és 26. § (6) bekezdés]	Az adott kármentesítési szakasz eljárási díjtételének 50%-a
	5.	Beavatkozási záródokumentáció elbírálása [28. § (2) bekezdés]	A 3.1–3.7. tételek 50%-a

Sorszám		Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint vízügyi hatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke (Ft)
(fő)	alszám		
	6.	Kármentesítési monitoringot elrendelő határozat [30. § (1) bekezdés]	67 000
	7.	Kármentesítési monitoring záródokumentáció elbírálása [30. § (7) bekezdés]	106 000
	8.	Tartós környezeti károsodás felülvizsgálata az ügyfél kérésére [33. § (5) bekezdés c) pont]	80 000
36.		Gyep és nádas művelési ág megváltoztatásának engedélyezése természeti területen [a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 21. § (1) bekezdés, az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról szóló 2/2002. (I. 23.) KöM–FVM együttes rendelet 7. §, a nagyvízi medrek, a parti sávok, a vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról, valamint a nyári gátak által védett területek értékének csökkenésével kapcsolatos eljárásról szóló 21/2006. (I. 31.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés]	10 000
37.		Védett, fokozottan védett természeti területen hatósági engedélyhez kötött, jogszabályban meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos eljárások: a Tvt. 38. § (1) bekezdésének	
	1.	a) pontja (kutatás, gyűjtés, kísérlet végzése)	20 000
	2.	b) pontja	
	2.1.	a gyep feltörése	50 000/megkezdett hektár
	2.2.	a gyep felújítása, felületése, öntözése, legeltetése, kaszálása	5 500
	3.	c) pontja	
	3.1.	a terület helyreállítása	5 500
	3.2.	a terület jellegének, használatának megváltoztatása	50 000/megkezdett ha
	4.	d) pontja (termőföldnek nem minősülő földterület rendeltetésének, termőföld művelési ágának a megváltoztatása)	10 000
	5.	e) pontja (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvény hatálya alá nem tartozó fa, fás legelőn lévő fa, facsoport, faszor kivágása, telepítése)	10 000
	6.	f) pontja (nád és más vízinvézió égetése, irtása, aratása, gyep- és parlagterület, tarló és szalma égetése, valamint – a kijelölt és kiépített tűzrakóhely kivételével – erdőterületen tűz gyűjtése)	15 000
	7.	g) pontja (növényvédő szerek, bioregulátorok és egyéb irtószerek, valamint a talaj termékenységét befolyásoló vegyi anyagok felhasználása)	40 000
	8.	h) pontja (horgászat)	5 500
	9.	i) pontja	
	9.1.	versenyrendszerben szervezett, nem kizárólag kijelölt turistaútvonalakat érintő verseny rendezése 500 fő felett	80 000
	9.2.	500 fő felett kizárólag külterületen zajló tömegsportesemények rendezése	80 000
	9.3.	kerékpár használatával megvalósuló sporttevékenység folytatása	36 000
	9.4.	20 cm ³ -nél nagyobb hengerűrtartalmú belső égésű motorral hajtott eszköz felhasználásával megvalósuló technikai jellegű sporttevékenység folytatása	300 000
	10.	j) pontja (járművel történő közlekedés, az arra kijelölt utak, az engedélyezett tevékenységek végzéséhez szükséges munkagépek, valamint a feladatokat ellátó – külön jogszabályokban erre feljogosított – személyek járművei kivételével)	42 000
38.		Fokozottan védett természeti területre történő belépés – kivéve a jelzett turistaúton, tanösvényeken, illetve a külön jogszabályok alapján erre feljogosított személyek a feladatuk ellátásához szükséges mértékben [Tvt. 40. § (1) bekezdés]	5500
39.		Védett, fokozottan védett növényfajokkal kapcsolatos, jogszabályban meghatározott tevékenységek engedélyezése eljárásonként: a Tvt. 42. § (3) bekezdésének	

Sorszám		Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint vízügyi hatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke (Ft)
(fő)	alszám		
	1.	a) pontja (védett növényfaj egyedének, virágának, termésének vagy szaporításra alkalmas szervének gyűjtése)	10 000
	2.	b) pontja	
	2.1.	védett növényfaj egyedének, virágának birtokban tartása, kertekbe, botanikus kertekbe történő telepítése	5 500
	2.2.	védett növényfaj egyedének adásvétele, cseréje	10 000
	3.	c) pontja (védett növényfaj egyedének külföldre vitele, az országba behozatala, az országon való átszállítása)	10 000
	4.	d) pontja (védett növényfaj egyedének preparálása)	5 500
	5.	e) pontja	
	5.1.	védett növényfaj egyedének betelepítése, visszatelepítése	5 500
	5.2.	védett növényfaj egyedének természetbe vonása	20 000
	6.	f) pontja (védett növényfaj egyedével vagy egyedén végzett nemesítési kísérlet)	50 000
	7.	g) pontja (védett növényfaj egyedének biotechnológiai célra történő felhasználása)	500 000
	8.	h) pontja (védett növényfaj természetes állományai közötti mesterséges géncsere)	50 000
40.	1.	Védett növényfajokból álló gén- és szaporítóanyag bank létrehozása [Tvt. 42. § (4) bekezdés]	20 000
	2.	Védett növényfaj gén- és szaporítóanyag bankban történő elhelyezése [Tvt. 42. § (4) bekezdés]	5 500
41.		Védett faszorban lévő, valamint egyes védett fák és cserjék természetes állapotának megváltoztatása, kivágása [Tvt. 42. § (5) bekezdés]	10 000
42.		Fokozottan védett növényfaj egyedének, virágának, termésének vagy szaporításra alkalmas szervének eltávolításához, elpusztításához, megszerzéséhez szükséges engedély [Tvt. 42. § (6) bekezdés]	32 000
43.		Védett, fokozottan védett állatfajokkal kapcsolatos tevékenységre vonatkozó engedély [Tvt. 43. § (2) bekezdés]	
	1.	a) pont (védett állatfaj állományának szabályozása)	20 000
	2.	b) pont	
	2.1.	védett állatfaj egyedeinek gyűjtése, befogása, elejtése	20 000
	2.2.	védett állatfaj egyedeinek birtokban tartása, idomítása	10 600
	3.	c) pont (védett állatfaj egyedeinek szaporítása)	
	3.1.	nagyragadozók, fókák, patások	35 000
	3.2.	egyéb állatfajok	10 600
	4.	d) pont (védett állatfaj egyedének kikészítése, preparálása, a preparátumok birtokban tartása)	
	4.1.	1–10 egyed esetén	10 600
	4.2.	10 egyed felett	40 000
	5.	e) pont (védett állatfaj egyedének élőállat gyűjteményben történő tartása)	5 500
	6.	f) pont (védett állatfaj hazai állatfaj-állományának külföldi állományból származó egyeddel történő kiegészítése)	50 000
	7.	h) pont (védett állatfaj egyedének cseréje, adásvétele)	
	7.1.	1–10 egyed	10 600
	7.2.	10 egyed felett	40 000
	8.	i) pont (védett állatfaj egyedének külföldre vitele, onnan történő behozatala, az országon való átszállítása)	30 000
	9.	k) pont (védett állatfaj kártételének megelőzése érdekében riasztási módszer alkalmazása)	5 500
	10.	l) pont (védett állatfaj egyede fészkének áttelepítése)	5 500
	11.	m) pont (védett állatfaj egyedének házasítása)	26 500/egyed

Sorszám		Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint vízügyi hatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke (Ft)
(fő)	alszám		
44.		Állatgyűjtemények, állatkertek, ideértve az egyéb, de védett, vadon élő állatok tartására, idomítására szolgáló létesítmények, tevékenységek kialakítására, fenntartására, a tevékenység folytatására vonatkozó engedély [Tvt. 44. § (1) bekezdés]	106 000
45.		Védett és rendszeresen hasznosított állatfaj fenntartható hasznosítására vonatkozó engedélyezési eljárás [Tvt. 44. § (4) bekezdés]	
	1.	éti csiga esetében [az éti csiga gyűjtéséről és hasznosításáról szóló 19/2006. (III. 31.) KvVM rendelet]	2 forint/kilogramm
	2.	tokfajok esetében [a védett tokfajok hasznosításáról szóló 24/2008. (X. 8.) KvVM rendelet]	20 000
46.		Barlangokkal kapcsolatos tevékenységek engedélyezése [Tvt. 51. § (1) és (3) bekezdés]	
	1.	barlang, barlangszakasz hasznosítása, a hasznosítási mód megváltoztatása	60 000
	2.	barlang, barlangszakasz kiépítése	10 000
	3.	barlangi képződmények hasznosítása, értékesítése, külföldre juttatása	60 000
	4.	kutatás, kísérlet, gyűjtés barlangban, barlangszakaszban	5 500
	5.	barlangi bűvármerülés	
	5.1	kutatási célból	5 500
	5.2	egyéb célból	50 000
	6.	barlang, barlangszakasz kiépítésén kívüli műszaki beavatkozás	10 000
	7.	filmforgatás engedélyezése	30 000
47.		A veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény (CITES) kapcsolatos engedélyek (bizonylatok) kiállítása:	
	1.	A Közösség területére történő behozatalhoz, illetve a Közösségből történő kivitelhez és újrakivitelhez szükséges engedély kiállítása szállítmányonként (a Tanács 338/97/EK rendelete a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemről 4. és 5. cikk)	10 600
	2.	A Tanács 338/97/EK rendeletének 10. cikkében meghatározott bizonyítvány kiállítása	2 000/példány
	3.	Származási igazolás kiállítása [a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó nemzetközi és európai közösségi jogi aktusok végrehajtásának egyes szabályairól szóló 292/2008. (XII. 10.) Korm. rendelet 6. § (1)–(2) bekezdés]	2 000/példány
	4.	Tenyésztői bizonylat kiállítása szaporulat bejelentése esetén [292/2008. (XII. 10.) Korm. rendelet 7. § (2) bekezdés]	5 500/faj/bejelentés
	5.	Eredetigazolás kiállítása [292/2008. (XII. 10.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdés]	2 000/példány
48.		Védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen végzett tevékenységek [az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés]	
	1.	a) pont (a gyepek feltörése, felülvetése, faültetvénné alakítása)	10 000/megkezdett ha
	2.	b) pont (a terület helyreállítása)	5 500
	3.	c) pont (az erdőkről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvény, valamint a fás szárú energetikai ültetvényekről szóló kormányrendelet hatálya alá nem tartozó fa, facsoport, fás legelőn lévő fa telepítése, kivágása, kivéve a csatorna medrében, az üzemi vízszintnél a nedvesített keresztzelvényben lévő fa, facsoport mederfenntartási céllal történő kivágását)	25 000
	4.	d) pont: versenyrendszerben szervezett verseny 500 fő felett	80 000
	5.	kerékpár használatával megvalósuló sporttevékenység engedélyezése	64 500
	6.	20 cm ³ -nél nagyobb hengerűrtartalmú belső égésű motorral hajtott eszköz felhasználásával megvalósuló sporttevékenység	300 000

Sorszám		Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint vízügyi hatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke (Ft)
(fő)	alszám		
49.		Előzetes vizsgálat	250 000
50.		Előzetes konzultáció	250 000
51.		Az 1–50. pontban foglalt engedélyek, illetve határozatok módosítása esetén az 56–57. pontok kivételével	Az 1–50. pontban foglalt díjtétel 50%-a
52.		Az 1–50. pontban foglalt engedélyek módosítása, ha az engedélyes, illetve környezethasználó személyében bekövetkezett változás miatt szükséges	Az 1–50. pontban foglalt díjtétel 25%-a
53.		A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 74. § (2) bekezdésének c) pontja alapján lefolytatott, a működési engedély kiadására vonatkozó eljárás	750 000
54.		Környezetvédelmi teljesítményértékelés elbírálása [Kvt. 77. §]	250 000
55.		A környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) részt vevő szervezetek nyilvántartásáról szóló 214/2006. (X. 31.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartásba vétel	
	1.	Mikroszervezetek: kevesebb, mint 10 alkalmazott és az éves nettó árbevétel vagy a mérlegfőösszeg nem haladja meg a 2 millió eurót Költségvetési szervek	10 000
	2.	Kis szervezetek: kevesebb, mint 50 alkalmazott és az éves nettó árbevétel vagy a mérlegfőösszeg nem haladja meg a 10 millió eurót	25 000
	3.	Közép szervezetek: kevesebb, mint 250 alkalmazott és az éves nettó árbevétel nem haladja meg az 50 millió eurót vagy a mérlegfőösszeg nem haladja meg a 43 millió eurót	50 000
	4.	Nagy szervezetek: az 1–3. pont alá nem tartozó szervezetek	100 000
	5.	Egyesített nyilvántartásba vétel (a 6. pont kivételével)	300 000
	6.	Egyesített nyilvántartásba vétel, ha a szervezet valamelyik telephelye az Európai Unió más tagállamában van	400 000
56.		Igazolás kiadása pályázati eljárás keretében igényelt támogatásokhoz	10 000
57.		A környezetvédelmi, természetvédelmi, tájvédelmi és vízgazdálkodási szakértői névjegyzékbe történő bejegyzés	10 000

1. Az elvi vízjogi engedély esetében az igazgatási szolgáltatási díjat műszaki megoldásonként kell megfizetni.
2. A vízvezetési szolgálat, vízhasználati szolgálat esetében az igazgatási szolgáltatási díjat a vízjogi eljárás díjához hozzászámítva kell megfizetni.
3. A kármentesítés műszaki beavatkozási terv esetében az igazgatási szolgáltatási díjfizetés alapja a kötelezett által a beruházásnak a beavatkozási tervben bemutatott költsége.
4. Szennyvíz előtisztításhoz szükséges (egyedileg tervezett) berendezés víziközműbe történő bekötésének engedélyezése esetében az igazgatási szolgáltatási díjfizetés alapja a beruházásnak az engedélyes által meghatározott bruttó létesítési költsége.
5. A kármentesítési eljárás több szakaszára egyidejűleg hozott döntés esetén az eljárási díjak összeadódnak”

2. melléklet a 4/2010. (II. 25.) KvVM rendelethez

Az R. 1 melléklete a következő VI. ponttal egészül ki:

„VI. Igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint vízügyi szakhatósági eljárások, illetve az igazgatási szolgáltatási díj mértéke

	Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi szakhatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke (Ft)
1.	Telephely-engedélyezési eljárás [a telepengedély, illetve a telep létesítésének bejelentése alapján gyakorolható egyes termelő és egyes szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről és a bejelentés szabályairól szóló 358/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet 4. § b) pont]	23 000
2.	Építésügyi hatósági engedélyezési eljárás [az építésügyi hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről szóló 193/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet]	
2.1.	Elvi építési, építési, összefoglalt építési, fennmaradási, bontási engedélyezési eljárás	14 000
2.2.	Használatbavételi engedélyezési eljárás	8 500
3.	Erdészeti, vadászati, halászati, talajvédelmi hatósági eljárások [a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal létrehozásáról és működéséről szóló 274/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet]	
3.1.	Talajvédelmi hatósági eljárás	14 000
3.2.	Élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági eljárás	7 000
3.3.	Vadászati hatósági eljárás	12 000
3.4.	Halászati hatósági eljárás	12 000
3.5.	Erdészeti hatósági eljárás	14 000
3.6.	Egyéb, a 3.1.–3.5. pontba nem tartozó eljárás	7 000
4.	Közlekedési hatósági eljárások [a Nemzeti Közlekedési Hatóságról szóló 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet]	
4.1.	Közlekedési hatósági engedélyezési eljárás a 4.2–4.5 kivételével	14 000
4.2.	Légiközlekedési hatósági engedélyezési eljárás	18 000
4.3.	Hajózási hatósági engedélyezési eljárás	14 000
4.4.	Vasúti közlekedési hatósági engedélyezési eljárás	14 000
4.5.	Sajátos építményfajták engedélyezési eljárása, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 15. § (5) bekezdése szerinti eljárás	14 000
5.	Földhivatali engedélyezési eljárások [a földhivatalokról, a Földmérési és Távérzékelési Intézettről, a Földrajzinév Bizottságról és az ingatlan-nyilvántartási eljárás részletes szabályairól szóló 338/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet]	
5.1.	Művelés alól kivett terület újrahonosítására készített terv ingatlanügyi hatóság által történő jóváhagyására vonatkozó eljárás [338/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. számú melléklet I. pont]	8 000
5.2.	Termőföld időleges és végleges más célú hasznosítására vonatkozó engedélyezési eljárás, engedély nélküli más célú hasznosítás esetén a más célú hasznosításhoz való hozzájárulás megadására irányuló eljárás [338/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. számú melléklet II–IV. pont]	12 000
6.	Kereskedelmi működési engedélyezési eljárás [a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX.29.) Korm. rendelet 7. § (4) bekezdés c) pont]	7 000
7.	Fürdőhely kijelölés, üzemeltetés, fürdővíz használati eljárás, gyógyhelyé nyilvánítás, fürdővízprofil megállapítása iránti eljárás [a természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről szóló 78/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet]	8 000
8.	Bányászati hatósági eljárás [a Magyar Bányászati és Földtani Hivatalról szóló 267/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet]	

	Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi szakhatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke (Ft)
8.1.	A bányászati hatóságnak az 1993. évi XLVIII. törvény alapján a bányafelügyelet építésügyi hatósági és építésfelügyeleti hatáskörébe tartozó építményekre, valamint e létesítmények elvi építésének, építésének, használatbavételének, fennmaradásának, átalakításának, megszüntetésének, továbbá rendeltetésük megváltoztatásának engedélyezési eljárása	23 000
8.2.	A bányászati szakigazgatással kapcsolatos eljárások	28 000
9.	Elektronikus hírközlési nyomvonalas, nyomvonal jellegű építményekkel és egyéb műtárgyakkal kapcsolatos eljárás [a Nemzeti Hírközlési Hatóság eljárásában közreműködő szakhatóságok kijelöléséről, valamint egyes szakhatósági közreműködések megszüntetéséről és módosításáról szóló 362/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. számú melléklet]	7 000
10.	Régészeti feltárások engedélyezési eljárása, a 2001. évi LXIV. törvény 63. § (2) bekezdés a)–b) és g) pontjában meghatározott tevékenység engedélyezési eljárása [a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalról szóló 308/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet]	8 500
11.	A Sugáregészségügyi Decentrum és az Országos Tisztifőorvosi Hivatal atomenergiával kapcsolatos eljárásai [az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról és a gyógyszerészeti államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 362/2006. (XII. 28.) Korm. rendelet 18/A. § (5) bekezdés, 4. számú melléklet]	
11.1.	A radioaktív anyag tárolása, használata, felhasználása és átalakítása [4. sz. melléklet I.1. pont]	8 500
11.2.	A radioaktív anyag termelése, előállítása, forgalmazása	14 000
11.3.	A radioaktív anyag termelését, előállítását, tárolását, használatát, felhasználását, átalakítását szolgáló nem nukleáris létesítmény létesítése, üzembe helyezése, üzemeltetése, átalakítása, javítása, megszüntetése	23 000
11.4.	Az ionizáló sugárzást létrehozó berendezés előállítására, átalakítására, üzemeltetésére, üzemeltetésének megszüntetésére, valamint a berendezés előállítását, üzemeltetését szolgáló létesítmény létesítésére, üzemeltetésére, átalakítására, megszüntetésére vonatkozó engedélyezési eljárás	14 000
11.5.	Radioaktív hulladék átmeneti tárolójának és végleges hulladéklerakó létesítése, üzemeltetése, átalakítása, megszüntetéséhez, lezárása, és az aktív, valamint a passzív intézményes ellenőrzésre történő áttérés	23 000
12.	A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról szóló 260/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet szerinti eljárások	
12.1.	A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról szóló 260/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet 11/A. § (3) bekezdés a) pontja szerinti sajátos építményfajtákkal kapcsolatos hatósági eljárások	14 000
12.2.	Villamosenergia-ipari építésügyi engedélyezési eljárás [a villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet]	10 000
12.3.	Az éghető folyadékok és olvadékok tárolótartályainak létesítési, használatbavételi és javítási engedélyezési eljárása	18 000
13.	Hőtermelő létesítmények létesítési és vezetékjog engedélyezési eljárása [a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény végrehajtásáról szóló 157/2005. (VIII. 15.) Korm. rendelet 1. számú melléklet]	14 000
14.	Az igazságügyi szakértői névjegyzékbe való felvételi eljárás során szükséges szakhatósági állásfoglalás kiadásának eljárási szabályairól szóló 208/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet szerinti eljárások	6 000

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései

Az Alkotmánybíróság 21/2010. (II. 25.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló indítvány alapján meghozta az alábbi

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 12/A. § (1) bekezdése alkalmazásánál az Alkotmány 46. § (3) bekezdéséből és az 55. § (1) bekezdéséből eredő alkotmányos követelmény, hogy bírósági titkár nem hozhat érdemi döntést az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény X. fejezet 2. „Pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelése” cím alatt (196-201. §-okban) szabályozott bírósági eljárásokban.
2. Az Alkotmánybíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 12/A. § (1) bekezdése alkotmányellenességének – az Alkotmány 54. § (1) bekezdése, 57. § (1) bekezdése és 70/A. §-a alapján történő – megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az indítványozók a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 12/A. § (1) bekezdésének alkotmányossági vizsgálatára terjesztettek elő kérelmet. Véleményük, hogy az Alkotmány 54. § (1) bekezdésébe foglalt emberi méltósághoz való jogot, az 55. § (1) bekezdésben meghatározott személyi szabadsághoz való jogot, az 57. § (1) bekezdése szerinti bíróság előtti egyenlőség elvét és a 70/A. §-ba foglalt diszkrimináció tilalmát egyaránt sérti, hogy a pszichiátriai betegek gyógykezeléséhez kapcsolódó bírósági feladatok ellátása során bírósági titkár is eljárhat. Az indítványozók kifejtették, hogy az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 196-201. §-ai határozzák meg a pszichiátriai betegek gyógykezelésével kapcsolatos különböző eljárásokat; az itt meghatározott, a bíróság által a gyógykezelést elrendelő vagy annak folytatásáról döntő határozatok az Alkotmány 55. § (1) bekezdésében található személyi szabadsághoz való jogot nyilvánvalóan korlátozzák. Az indítványozók szerint a pszichiátriai betegek gyógykezelésével kapcsolatos ügyekben garanciális okokból hivatásos bírónak kell döntenie, s nem bírósági titkárnak, a bírósági titkár ugyanis – az igazságügyi alkalmazottak jogállásáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény értelmében – igazságügyi alkalmazott.
- Az indítványozók álláspontja, hogy a pszichiátriai betegek gyógykezelésének az Eütv. alapján történő elrendelése a személyi szabadságnak az előzetes letartóztatáshoz, kényszergyógykezelés elrendeléséhez hasonló korlátozása. Míg ez utóbbiakban bírák járnak el, az előbbiben – a vizsgálni és megsemmisíteni kért Pp. rendelkezés alapján – eljárhat bírósági titkár is. Ez a különbségtétel az Alkotmány 70/A. §-át sértő alkotmányellenes diszkriminációt valósít meg, sérti az 54. § (1) bekezdésbe foglalt emberi méltósághoz való jogot, a minden ember egyenlő méltóságú személyként való kezelésének alkotmányos követelményét, valamint az 57. § (1) bekezdésében meghatározott bíróság előtti egyenlőséget is.
- Mindezen indokok alapján az indítványozók kérelmet terjesztettek elő a Pp. 12/A. § (1) bekezdésének a megsemmisítésére.

II. 1. Az Alkotmány érintett rendelkezései szerint:

„46. § (1) A bíróság – ha a törvény másképpen nem rendelkezik – tanácsban ítélezik.

(2) A törvény által meghatározott ügyekben és módon nem hivatásos bírák is részt vesznek az ítékezésben.

(3) Egyesbíróként és a tanács elnökeként csak hivatásos bíró járhat el.”

„54. § (1) A Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani.

(...)

55. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabadságra és a személyi biztonságra, senkit sem lehet szabadságától másként, mint a törvényben meghatározott okokból és a törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani.

(2) A bűncselekmény elkövetésével gyanúsított és őrizetbe vett személyt a lehető legrövidebb időn belül vagy szabadon kell bocsátani, vagy bíró elé kell állítani. A bíró köteles az elé állított személyt meghallgatni és írásbeli indokolással ellátott határozatban szabadlábra helyezéséről vagy letartóztatásáról haladéktalanul dönten.

(...)

57. § (1) A Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el.

(...)

70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.”

2. A Pp. vizsgálni kért szabálya értelmében:

„A bírósági titkár és a bírósági ügyintéző

12/A. § (1) Az elsőfokú bíróság hatáskörébe tartozó ügyekben az egyesbíró, illetve a tanács elnöke helyett tárgyaláson kívül bírósági titkár is eljárhat; a bírósági titkár jogosult továbbá a 202. § (2) bekezdésében meghatározottak szerinti bizonyítási eljárás lefolytatására. A bíróság eljárására irányadó, e törvényben meghatározott rendelkezéseket ilyen esetben a bírósági titkár eljárására kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a bírósági titkárnak – ha törvény ettől eltérően nem rendelkezik – önálló aláírási joga van, és megteheti mindazokat az intézkedéseket, illetve – az ítélet kivételével – meghozhatja mindazokat a határozatokat, amelyeket a törvény a bíróság vagy a tanács elnöke hatáskörébe utal.

(3) A bírósági titkár ideiglenes intézkedésről nem hozhat határozatot.

(4) Külön jogszabályban meghatározott esetekben, önálló aláírási joggal, tárgyaláson kívül – a bíró irányítása és felügyelete mellett – bírósági ügyintéző is eljárhat. A bíróság eljárására irányadó, törvényben meghatározott rendelkezéseket ilyen esetben a bírósági ügyintéző eljárására kell alkalmazni.

(5) A bírósági titkár, valamint a bírósági ügyintéző kizárására a 13. § rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.”

3. Az Eütv. ügyben érintett egyes rendelkezései szerint:

„2. CÍM

PSZICHIÁTRIAI BETEGEK INTÉZETI GYÓGYKEZELÉSE

(...)

Közös eljárási szabályok

201. § (1) A bíróság az e fejezetben szabályozott eljárások során nemperes eljárásban jár el. Ha e törvényből, illetve az eljárás nemperes jellegéből más nem következik, a bírósági eljárásban a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az e fejezetben szabályozott nemperes eljárások tárgyi költségmentesek.

(3) A kötelező pszichiátriai gyógykezelés elrendelésére irányuló eljárásra a beteg lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti helyi bíróság illetékes. A pszichiátriai intézeti gyógykezelés felülvizsgálatára vonatkozó eljárásban a pszichiátriai intézet székhelye szerinti helyi bíróság illetékes.

(4) A bírósági eljárásban biztosítani kell a beteg megfelelő képviseletét. A beteg képviseletére a beteg vagy törvényes képviselője meghatalmazása alapján a betegjogi képviselő is jogosult. Ha a betegnek az eljárás során nincs törvényes vagy meghatalmazott képviselője, részére a bíróság ügygondnokot rendel ki.

(5) A beteg képviseletét ellátó betegjogi képviselő vagy ügygondnok köteles a beteget a bírósági meghallgatás előtt felkeresni, tájékozódni a beszállítás körülményeiről és tájékoztatni az eljárással kapcsolatos jogairól.

- (6) A meghallgatást szükség esetén a bíróság hivatalos helyiségén kívül is meg lehet tartani.
- (7) A meghallgatás során az igazságügyi elmeorvos-szakértő arra vonatkozóan is nyilatkozik, hogy a beteg ügyeinek vitelére képes-e.
- (8) Az eljárás során hozott határozat ellen a közléstől számított 8 napon belül lehet fellebbezni.
- (9) A sürgősségi gyógykezelés során a kötelező intézeti gyógykezelést elrendelő határozat ellen benyújtott fellebbezésnek a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.
- (10) Amennyiben az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény szerint a beteg ügyei viteléhez szükséges belátási képessége csökkent vagy hiányzik, a bíróság a szakértői véleményt megküldi a gyámhivatalnak a gondnokság alá helyezési eljárás megindítása céljából."

III. Az Alkotmánybíróság a rendelkező részben foglalt döntését a következőkkel indokolja.

1. Az Eütv. 196-201. §-ai alapján a pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelése során a bíróság a gyógykezelés indokoltságát az önkéntes, a sürgősségi, valamint a kötelező gyógykezelés esetén is vizsgálja, a bíróság döntése a gyógykezelés mindhárom típusának elrendelése során az eljárás központi eleme. Az Eütv.-nek a pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelésére vonatkozó szabályai alapján a bíróság gyors eljárásra kötelezett: Önkéntes gyógykezelés esetén (hivatalból eljárva, illetve a beleegyezés érvényességének vizsgálata során) a bíróságnak az értesítés beérkezésétől számított 72 órán belül meg kell vizsgálnia, hogy a gyógykezelés feltételei fennállnak-e, s döntenie kell. Sürgősségi gyógykezelés esetén szintén 72 órán belül, kötelező gyógykezelés esetén pedig 15 napon belül kell határozatot hozni. Mindhárom gyógykezelési forma tekintetében közel azonos az eljárás menete. E szerint a bíróságnak meg kell hallgatni a beteget (vagy a beteg megfelelő képviselőjében eljáró személyt), az intézet vezetőjét vagy az általa kijelölt orvost, be kell szereznie a független elmeorvos szakértő véleményét, s mindezek alapján – mérlegelve a tényeket és körülményeket – döntenie kell a gyógykezelés adott formájának indokoltságáról. Kötelező gyógykezelés esetén, ha a beteg a bíróság idézésre nem jelenik meg, a bíróság az elővezetését is elrendelheti. A bíróságnak az eljárás során hozott határozatai a közléstől számított 8 napon belül megfellebbezhetőek. Az Eütv. a gyógykezelés mindhárom esetében időszakonként történő felülvizsgálatot rendel el a tekintetben, hogy az adott gyógykezelés feltételei fennállnak-e, a felülvizsgálatra a pszichiátriai fekvőbeteg-gyógyintézetben lévő betegek esetén 30 naponként kerül sor.

Az Alkotmánybíróság a pszichiátriai betegek gyógykezelésével összefüggésben a 36/2000. (X. 27.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.1.) – a személyi szabadsághoz való joggal kapcsolatban – az alábbiakra mutatott rá: „A személyi szabadság alapjogát az Alkotmánybíróság ez idáig jellemzően csak a büntetőeljárás, illetve az ezzel összefüggő állami, hatósági kényszer alkalmazása tekintetében értelmezte. ... Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy a személyi szabadsághoz való jog ennél tágabb, e jog érvényesülése vizsgálható valamennyi – a személyi szabadságot valóban érintő – állami intézkedés alkotmányossági megítélésékor. Mindez az Alkotmány szövegekörnyezetéből is következik, mert amíg az 55. § (1) bekezdés általános érvénnyel deklarálja e szabadságjogot, annak a büntetőeljárásra vonatkozó további garanciáit az 55. § (2)-(3) bekezdése tartalmazza. ... Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az Alkotmány 55. § (1) bekezdése és az 58. § (1) bekezdése szerinti jogok egymásra vonatkoztatása alapján a személyi szabadsághoz való jog érdemben felhívható valamennyi, a mozgás és a helyváltoztatást is korlátozó jogszabály alkotmányossági megítéléséhez. Az Alkotmány 58. § (1) bekezdésébe foglalt alapjog az Alkotmány 55. § (1) bekezdésbe foglalt joggal együttesen is értelmezhető. ... Az Eütv. pszichiátriai betegekkel szembeni rendelkezései nyilvánvalóan érintik az Alkotmány 55. § (1) bekezdésébe foglalt személyi szabadsághoz való jog érvényesülését.” (ABH 2000, 241, 271-272.) Az Eütv. fentebb ismertetett 196-201. §-aiban a bírósági eljárásra vonatkozó szabályok az Alkotmány 55. § (1) bekezdésbe foglalt személyi szabadság korlátozása eljárási garanciáinak tekinthetők. Az Eütv. 201. §-a a közös eljárási szabályokat határozza meg, amelynek lényege, hogy az eljárás nemperes eljárás, illetékessége a beteg lakóhelye, vagy pedig az intézet székhelye szerinti helyi bíróságnak van, és az Eütv. mögöttes jogszabálya a Pp.

A Pp. indítványozó által vizsgált és megsemmisíteni kért 12/A. § (1) bekezdése általában határozza meg a bírósági titkárok eljárásának terjedelmét a polgári eljárás során. A Pp. 12/A. § (1) bekezdése értelmében: „Az elsőfokú bíróság hatáskörébe tartozó ügyekben az egyesbíró, illetve a tanács elnöke helyett tárgyaláson kívül bírósági titkár is eljárhat; a bírósági titkár jogosult továbbá a 202. § (2) bekezdésében meghatározottak szerinti bizonyítási eljárás lefolytatására. A bíróság eljárására irányadó, e törvényben meghatározott rendelkezéseket ilyen esetben a bírósági titkár eljárására kell alkalmazni.” E rendelkezést az Eütv. fentebb idézett illetékességi szabályaival összevetve megállapítható, hogy az Eütv. 196-201. §-aiban meghatározott pszichiátriai betegek intézeti gyógykezeléséről való döntés meghozatalában bírósági titkár is eljárhat. A Pp. 12/A. § (2) bekezdése ezen eljárásra irányadóan kimondja, hogy „Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a bírósági titkárnak – ha törvény ettől eltérően nem rendelkezik – önálló aláírási joga van, és

megteheti mindazokat az intézkedéseket, illetve – az ítélet kivételével – meghozhatja mindazokat a határozatokat, amelyeket a törvény a bíróság vagy a tanács elnöke hatáskörébe utal.” A (3) bekezdés pedig úgy rendelkezik, hogy „A bírósági titkár ideiglenes intézkedésről nem hozhat határozatot.”

A Pp. e rendelkezései alapján tehát a bírósági titkár az elsőfokú bíróság hatáskörébe tartozó ügyekben járhat el, de nem tarthat tárgyalást, nem hozhat ítéletet, illetve ideiglenes intézkedést, viszont bizonyítási eljárást lefolytathat, és az ítéleten kívül meghozhat minden olyan határozatot amelyet a törvény a bíróság vagy a tanács elnöke hatáskörébe utal. Mindez – az Eütv. 201. § (1) bekezdésbe foglalt utaló szabály alapján – irányadó a pszichiátriai beteg gyógykezelésére vonatkozó eljárásra is.

2. Az Alkotmány 46. § (1) bekezdése szerint a bíróság – ha a törvény másképpen nem rendelkezik – tanácsban ítélezik. A (2) bekezdés kimondja, hogy a törvény által meghatározott ügyekben és módon nem hivatásos bírák is részt vesznek az ítélezésben, a (3) bekezdés értelmében pedig „Egyesbíróként és a tanács elnökeként csak hivatásos bíró járhat el.” A Pp. 12/A. § (1) bekezdése az „egyesbíró, illetve a tanács elnöke helyett” rendelkezik arról, hogy bírósági titkár is eljárhat.

Az alkotmányi és a törvényi rendelkezések összevetéséből megállapíthatóan az Alkotmány 46. § (3) bekezdése általános szabályként írja elő, hogy csak hivatásos bíró járhat el egyesbíróként és a tanács elnökeként. Ugyanakkor a Pp. 12/A. § (1) bekezdése a hivatkozott alkotmányi előírás alól „kivételt” fogalmaz meg, lehetővé téve az egyesbíró és a tanács elnöke helyett – bizonyos törvényi korlátok között – a bírósági titkár eljárását. Az Alkotmány 46. § (1) és (2) bekezdésére is figyelemmel a hivatásos bírói tevékenység alatt az ítélező tevékenység, az eljárás érdemi eldöntése értendő.

Jelen ügyben – mivel az indítványozó csak a pszichiátriai betegek gyógykezelésével kapcsolatos eljárások szempontjából kezdeményezte a vizsgálatot – az Alkotmánybíróság csak azt vizsgálta, hogy az Eütv.-ben szereplő eljárás hivatásos bíró eljárását igényli-e, vagy az abban foglaltak tekintetében eljárhat bírósági titkár is.

Az Alkotmánybíróság az 1/2008. (I. 11.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.2.) azt vizsgálta, hogy a szabálysértési eljárásban milyen feladatokat láthatnak el a bírósági titkárok, illetve, hogy alkotmányosan megengedhető-e a szabálysértések bírósági titkárok általi elbírálása. A határozat – többek között – az alábbiakat állapította meg: „A bírósági titkárokra vonatkozó jogszabályi rendelkezések áttekintése alapján megállapítható, hogy a bírósági titkár eredetileg önálló ügyintézésre feljogosított bírósági fogalmazó volt, ma viszont olyan igazságügyi alkalmazott, akinek önálló hatásköreit törvény állapíthatja meg. A bírósági titkár az Alkotmány alkalmazásában nem tekinthető hivatásos bírónak, hiszen e bírákat a köztársasági elnök nevezi ki, a titkárokat viszont a megyei bírósági elnökök, így a titkárok tekintetében nem érvényesül az Alkotmány 48. § (3) bekezdésében rögzített elmozdíthatatlanság követelménye sem. Ugyanakkor nem tekinthető a titkár az Alkotmány 46. § (2) bekezdésében említett nem hivatásos bírónak sem, hiszen e kifejezés alatt a bíraskodásban részt vevő laikusokat érti az Alkotmány, a bírósági titkárok hivatásszerűen végzik tevékenységüket, a bírósággal igazságügyi szolgálati jogviszonyban állnak.” (ABH 2008, 51, 72.). Utalt továbbá e határozat arra, hogy „A bírósági titkárok döntéshozatali jogkörökkel való feljogosítása a bíróságok (pontosabban az ítélező bírák) tehermentesítése céljából történt. Ez a jogalkotói cél nem vezethet arra az eredményre, hogy az Alkotmány kifejezett rendelkezésével ellentétes módon, az igazságszolgáltató, érdemi ítélező tevékenység kikerüljön a hivatásos bírák hatásköréből.” (ABH 2008, 51, 73.) Az Abh.2. különbséget tett a bíróságok ítélező és egyéb feladatai között, a bírósági titkár eljárásával összefüggésben megállapította: „Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a bíróságok (és így az egyesbíróként eljáró hivatásos bíró) nem minden eljárási cselekménye és nem minden döntése vonható az Alkotmányban írt ítélezik vagy ítélezés fogalmi körébe. A bíróságok számos határozatot hozhatnak. E határozatoknak a meghozatala mindig valamelyik eljárásrend mentén, az arra irányadó törvényi vagy azokon alapuló rendeleti szabályok alkalmazásával történik. A Pp. és a Be. a két legnagyobb kodifikált eljárásrendet tartalmazó törvény.” (ABH 2008, 51, 73-74.). Mindezek alapján az Abh.2. megsemmisítette azon törvényi rendelkezéseket, amelyek lehetővé tették, hogy egyes szabálysértési eljárásokban a bírósági titkárok az ügyek érdemét tekintő döntéseket hozzanak, megsemmisítette azt a szabályt amely lehetővé tette, hogy a bírósági titkárok ellássák az elsőfokú bíróságok feladatait.

3. Jelen ügyben az Eütv. és a Pp. rendelkezéseinek összevetése alapján az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy e rendelkezések sem zárják ki, hogy a pszichiátriai betegek gyógykezelésének elrendelésével és az elrendelés felülvizsgálatával kapcsolatos feladatokat bírósági titkárok is ellássák. E feladatok magukba foglalják a „bizonyítás-felvételt”, úgymint a beteg, a kezelőorvos meghallgatását, illetve az igazságügyi orvos szakértő véleményének beszerzését; de magukba foglalják a határozathozatalt (a gyógykezelés indokoltságának megállapítását, a beteg elbocsátásáról való döntést, illetve az önkéntes gyógykezelés bizonyos eseteiben a kötelező gyógykezelés elrendelését), és magukban foglalják a gyógykezelés indokoltságának 30 naponkénti felülvizsgálatát

egyaránt. Az Alkotmánybíróság szerint – figyelembe véve az Abh.1. megállapításait is – az Eütv.-ben a pszichiátriai betegek gyógykezelésével kapcsolatos bírósági hatáskörbe utalt döntések az Alkotmány 55. § (1) bekezdésében meghatározott alapjogot érintik. Az Eütv.-ben a bíróságok döntési kompetenciája tehát alapjog-korlátozás tekintetében áll fenn, ezért ezek a döntések – tartalmuk szerint – az igazságszolgáltatató hatalmi ág alkotmányos feladatával, következésképpen a bíróságok ítélkező tevékenységével rokoníthatók. Az Alkotmánybíróság ebben az ügyben is irányadónak tekinti az Abh.2.-ben kifejtett álláspontját, miszerint a bírósági titkárok hivatásos bírókat tehermentesítő funkciója nem válhatja ki az Alkotmány 46. § (3) bekezdéséből következő bírói feladatokat, nevezetesen: az ítélkező tevékenységet, illetve egyéb (így a nemperes) eljárásokban hozott érdemi döntések meghozatalát. Az Eütv. 196-201. §-aiban szabályozott eljárások során érdemi, személyi szabadságot érintő (korlátozó) döntéseket kell hozni. Az Alkotmánybíróság ezért úgy ítélte meg, hogy az Eütv.-ben meghatározott, a pszichiátriai betegek gyógykezelésével kapcsolatos döntések tekintetében csak hivatásos bírák hozhatnak határozatot.

Tekintettel arra, hogy az indítvány kifejezetten a pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelésével kapcsolatos eljárások tekintetében sérelmezte a bírósági titkár eljárását, ugyanakkor a Pp. 12/A. § (1) bekezdése generálisan szól a bírósági titkárok polgári eljárásbeli feladatairól, annak vizsgálata nem volt az alkotmánybírósági eljárás tárgya, az Alkotmánybíróság a Pp. 12/A. § (1) bekezdésének megsemmisítése helyett – eddigi gyakorlatának megfelelően – a 38/1993. (VI. 11.) AB határozatban kidolgozott megoldást választotta. Az Alkotmánybíróság hivatkozott határozata szerint: „Az Alkotmánybíróságnak a jogszabály alkotmányossági vizsgálata során az Alkotmány értelmezésével meg kell állapítania, hogy az adott jogszabályi rendelkezés tárgyában melyek az alkotmányos követelmények. A jogszabály alkotmányos, ha ezeknek megfelel. (...) A norma alkotmányosságának megállapítása egyben a norma alkotmányos értelmezéseinek tartományát is kijelöli: a norma mindazokban az értelmezéseiben alkotmányos, amelyek az adott ügyben megállapított alkotmányi követelményeknek megfelelnek. (...) Ha a vizsgált jogszabálynak van (egy vagy több) olyan értelmezése, amely az alkotmányos követelményeknek megfelel, az Alkotmánybíróságnak nem feltétlenül kell megállapítania a jogszabály alkotmányellenességét. A normát nem kell minden esetben megsemmisíteni csupán azért, mert az alkotmányos követelményeknek meg nem felelő értelmezése is lehetséges vagy előfordul.” (ABH 1993, 256, 266-267.)

Az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy a Pp. 12/A. § (1) bekezdése alkalmazásánál az Alkotmány 46. § (3) bekezdéséből és az Alkotmány 55. § (1) bekezdéséből eredő alkotmányos követelmény, hogy bírósági titkár nem hozhat érdemi döntést az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény X. fejezet 2. „Pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelése” cím alatt (196-201. §-okban) szabályozott bírósági eljárásokban, azaz az intézeti gyógykezelés indokoltága és a beleegyezés érvényessége, a kötelező intézeti gyógykezelés elrendelése, az intézetből való elbocsátás, valamint az intézeti gyógykezelés szükségességének időszakos felülvizsgálata tárgyában. Ugyanakkor ez az alkotmányos követelmény nem érinti a bírósági titkárok előkészítő eljárásban való részvételét.

4. Jelen ügyben az indítványozó nemcsak az Alkotmány 55. § (1) bekezdésébe foglalt személyi szabadsághoz való jog, hanem az Alkotmány 54. § (1) bekezdésébe foglalt emberi méltósághoz való jog, az Alkotmány 57. §-ában meghatározott bíróság előtti egyenlőség és ezzel összefüggésben a 70/A. §-ban deklarált diszkrimináció tilalma szempontjából is kérte vizsgálni a Pp. 12/A. § (1) bekezdését. Az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben részletesen foglalkozott a pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelésével kapcsolatos szabályokkal a diszkrimináció tilalma szempontjából. Így az Alkotmánybíróság nem találta alkotmányellenesnek azt, hogy a pszichiátriai betegek gyógykezelésére vonatkozó szabályok eltérnek az általános betegjogi rendelkezésektől (ABH 2000, 241, 265-266.) és azt sem, hogy a szabadságkorlátozást érintően az Eütv. speciális (erre irányadó nemperes) bírósági eljárást intézményesít. (ABH 2000, 241, 278-279.). Az Alkotmánybíróság megítélése szerint – figyelembe véve az Abh.1.-ben foglaltakat is – a pszichiátriai betegekre vonatkozó szabályok önálló szabályozási koncepciót képeznek, s külön koncepciók alá tartoznak a jogrendszerben szabályozott egyéb szabadságkorlátozásra (pl. az indítványozó által említett előzetes letartóztatásra) irányadó rendelkezések. Az Alkotmánybíróság már a 32/1991. (VI. 6.) AB határozatában megállapította, hogy a meg nem engedett megkülönböztetés alkotmányos tilalma csak az azonos szabályozási koncepción belüli diszkrimináció esetében merül fel (ABH 1991, 146, 162.). Jelen határozatban az Alkotmánybíróság alkotmányos követelményt határozott meg a vizsgálni kért rendelkezések alkalmazását tekintve. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az alkotmányos követelmény szerinti bírósági eljárás megvalósulásával – önmagában a szabályozási koncepció eltérő volta miatt – az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésének, illetve ezzel összefüggésben az Alkotmány 57. § (1) bekezdésbe foglalt bíróság előtti egyenlőség sérelme nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság végül nem állapította meg az Alkotmány 54. § (1) bekezdés szerinti emberi méltósághoz való jog sérelmét sem. A minden ember egyenlő méltóságú személyként kezelésének követelménye teljesül, ha – az

alkotmányos követelménynek megfelelően – a pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelésével kapcsolatos bírósági hatáskörbe utalt döntéseket hivatásos bírák hozzák meg.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság elutasította azt az indítványt, amely a Pp. 12/A. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását az Alkotmány 54. § (1) bekezdése, 57. § (1) bekezdése és 70/A. §-ának sérelmére alapozta.

Az Alkotmánybíróság határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az alkotmányos követelmény megállapítására tekintettel rendelte el.

Budapest, 2010. február 22.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 935/B/2006.

Az Alkotmánybíróság 22/2010. (II. 25.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 5. § f) pontjában szereplő „a tulajdonában lévő” szövegrész alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti. A megsemmisített rendelkezés 2010. december 31. napján veszti hatályát.

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 5. § f) pontja a következő szöveggel marad hatályban:

„a súlyos mozgáskorlátozott személy, a súlyos mozgáskorlátozott kiskorú, a cselekvőképességet korlátozó (kizáró) gondnokság alatt álló súlyos mozgáskorlátozott nagykorú személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő szülő – ideértve a nevelő-, mostoha- vagy örökbefogadó szülőt is – (a továbbiakban együtt: mentességre jogosult adóalany) egy darab, 100 kW teljesítményt el nem érő személygépkocsi után, ide nem értve a személytaxiként üzemelő személygépkocsit. Ha a mentességre jogosult adóalany adóalanyiséga és adókötelezettsége az adóévben több személygépkocsi után is fenn áll, akkor a mentesség kizárólag egy, a legkisebb teljesítményű személygépkocsi után jár,”

2. Az Alkotmánybíróság a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 5. § f) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt egyebekben elutasítja.
Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I.
  1. Az Alkotmánybírósághoz több indítvány érkezett a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Gjt.) 5. § f) pontja alkotmányosságának vizsgálata tárgyában. A tartalmilag összefüggő indítványokat az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, többször módosított és egységes szerkezetbe foglalt 2/2009. (I. 12.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.) 28. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság egyesítette, és jelen határozatában egységesen bírálta el.
Az indítványozók szerint e rendelkezés az Alkotmány 70/A. §-ával ellentétes módon tesz különbséget azon mozgássérültek között, akik tulajdonosként, és azok között, akik üzembentartóként használnak gépjárművet; a Gjt. ugyanis csak az előbbieket mentesíti a gépjárműadó megfizetése alól.
Az indítványozók előadták, hogy 2007. január 1. napját megelőzően ilyen különbségtételt a Gjt. nem tartalmazott, és a súlyos mozgáskorlátozott személy szállítására szolgáló egy személyszállító gépjármű bejelentésre mentes volt a gépjárműadó megfizetése alól; függetlenül attól, hogy annak mozgássérült személy volt-e a tulajdonosa. Az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi LXI. törvény (a továbbiakban: Tvmód1.) 94. §-a azonban módosította a Gjt. 5. § f) pontját, meghatározva azt az alanyi kört, amely számára a gépjárműadó-mentesség igénybe vehető.
Az egyik indítványozó hivatkozott arra is, hogy a Gjt. – mivel csak a 100 kW teljesítmény alatti személygépkocsik számára biztosítja a mentességet – diszkriminatív módon különbséget tesz a személygépkocsi tulajdonosainak vagyoni és fizikai adottságai tekintetében.
  2. Az indítványok benyújtását követően az egyes adótörvények módosításáról szóló 2007. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Tvmód2.) 168. §-a ismét módosította a Gjt. 5. § f) pontját. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a hatályon kívül helyezett jogszabály helyébe lépő új rendelkezések tekintetében csak a régi és az új szabályozás tartalmi azonosságának megállapíthatóságakor folytatja le az alkotmányossági vizsgálatot [pl. 335/B/1990. AB végzés, ABH 1990, 261, 262.; 32/2005. (IX. 15.) AB határozat, ABH 2005, 329, 333–334.; 519/B/2003. AB határozat, ABH 2005, 1182, 1184.]. A Tvmód2. ugyan kiterjesztette a mentességet élvező alanyi kört, de a gépjármű üzembentartója továbbra sem mentesül minden esetben a gépjárműadó megfizetése alól. Mivel tehát az indítványozók által kifogásolt rendelkezés tartalma e tekintetben nem változott, az Alkotmánybíróság az indítványokat a Gjt. hatályos szabályai alapján vizsgálta.
- II. Az Alkotmány indítvány elbírálásánál figyelembe vett rendelkezései:
„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.
(2) Az embereknek az (1) bekezdés szerinti bármilyen hátrányos megkülönböztetését a törvény szigorúan bünteti.
(3) A Magyar Köztársaság a jogegyenlőség megvalósulását az esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését célzó intézkedésekkel is segíti.
(...)
70/E. § (1) A Magyar Köztársaság állampolgárainak joguk van a szociális biztonsághoz; öregség, betegség, rokkantság, özvegyiség, árvaság és önhibájukon kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén a megélhetésükhöz szükséges ellátásra jogosultak.”

A Gjt. vonatkozó, az indítvány elbírálásakor hatályos rendelkezései:

„2. § (1) Az adó alanya – a (2)–(4), illetve a (6) bekezdésben foglalt kivétellel – az a személy, aki/amely a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény alapján vezetett járműnyilvántartásban (a továbbiakban: hatósági nyilvántartás) az év első napján üzemben tartóként, ennek hiányában tulajdonosként (a továbbiakban együtt e § alkalmazásában: tulajdonos) szerepel. Amennyiben a hatósági nyilvántartás szerint egy gépjárműnek több tulajdonosa vagy több üzemben tartója van, akkor közülük az adó alanya az, akinek/amelynek a nevére a forgalmi engedélyt kiállították.

(...)

5. § Mentés az adó alól (...)

f) a súlyos mozgáskorlátozott személy, a súlyos mozgáskorlátozott kiskorú, a cselekvőképességet korlátozó (kizáró) gondnokság alatt álló súlyos mozgáskorlátozott nagykorú személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő szülő – ideértve a nevelő-, mostoha- vagy örökbefogadó szülőt is – (a továbbiakban együtt: mentességre jogosult adóalany) a tulajdonában lévő egy darab, 100 kW teljesítményt el nem érő személygépkocsi után, ide nem értve a személytaxiként üzemelő személygépkocsit. Ha a mentességre jogosult adóalany adóalanyisága és adókötelezettsége az adóévben több személygépkocsi után is fenn áll, akkor a mentesség kizárólag egy, a legkisebb teljesítményű személygépkocsi után jár,”

III. Az indítványok részben megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróság több határozatában vizsgálta a Gjt.-ben biztosított gépjárműadó-kedvezményt, valamint más jogszabályok mozgássérültek számára közlekedési kedvezményt biztosító szabályait, mind az Alkotmány 70/E. §-ába foglalt szociális biztonság, mind az Alkotmány hátrányos megkülönböztetést tiltó 70/A. §-a szempontjából. E határozataiban az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy „a szociális juttatások, járadékok mértéke alapvetően a nemzetgazdaság teherbíró képességének és számos egyéb tényezőnek a függvénye. A szociális biztonság nem jelenti azt, hogy az állampolgárok egyszer elért életszínvonala a gazdasági viszonyok következtében ne csökkenhetne” [553/B/1994. AB határozat (a továbbiakban: Abh1.), ABH 1997, 773, 780.].

A Gjt. indítvánnyal támadott szabálya mentességet biztosít a gépjárműadó megfizetése alól, az ott megjelölt alanyi kör számára. A 29/B/2003. AB határozat (a továbbiakban: Abh2.) e mentességgel összefüggésben megállapította: „az adókedvezményekre senkinek nincsen az Alkotmányon alapuló alanyi joga; illetőleg visszavonása a jogalkotó mérlegelési jogkörébe tartozik, önmagában alkotmányossági problémát nem képez” (ABH 2004, 1695, 1697.). Az Abh1. azt is megállapította, hogy „a mozgáskorlátozottak közlekedési kedvezményeit csökkentő jogszabályok nem támadhatók eredményesen az ún. szerzett jogok megvonására hivatkozva sem. [Az ilyen] kedvezmények ugyanis a szociális támogatások körébe tartoznak, velük szemben nem áll a jogosultnak saját anyagi ellenszolgáltatása” (ABH 1997, 773, 781.). Hasonlóképp foglalt állást az Abh2. is, visszautalva az Alkotmánybíróság korábbi határozataira: „[a]mennyiben a jogalkotó nem részesíti előnyben tovább az eredetileg támogatandó tevékenységet, aggálytalanul korlátozhatja vagy a jövőre nézve megszüntetheti a korábban juttatott kedvezményeket” (ABH 2004, 1695, 1698.). Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott arra is, hogy a közterhekhez való hozzájárulás tekintetében a mentesség és a kedvezmény meghatározásánál a jogalkotónak széles körű mérlegelési joga van, azonban az Alkotmányban meghatározott korlátok itt is érvényesülnek [61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280, 281.]. A Tvmód1. által bevezetett módosítást megelőzően a Gjt. nem az adómentességre jogosult alanyi kört határozta meg, hanem azokat az adótárgyakat (mozgáskorlátozott személy szállítására szolgáló gépjármű), amelyekkel összefüggésben az adómentesség igénybe vehető.

A jelen esetben azonban nem tárgyi (valamely tevékenységre, eljárásra vagy más adótárgyra vonatkozó), hanem alanyi adómentességről van szó. A Gjt. alanya pedig fő szabály szerint az üzemeltető, s csak ennek hiányában a tulajdonos [2. § (1) bekezdés].

Az Alkotmány 70/A. § (3) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság a jogegyenlőség megvalósulását az esélyegyenlőségek kiküszöbölését célzó intézkedésekkel is segíti. A mozgáskorlátozott személyek ellátása kötelezettséget jelent az állam és a társadalom számára. A fogyatékos személyek jogait és esélyegyenlőségét az államnak jogalkotás útján is elő kell segíteni. Az Abh1. szerint „[a] mozgáskorlátozottak közlekedési kedvezményeiről szóló jogszabályok megalkotásával az állam az érintettek esélyegyenlőségét kívánta elősegíteni” (ABH 1997, 773, 780.). Ennek során tekintettel kell lennie a fogyatékos személyek érinthetetlen emberi méltóságára a jogosultságok és kötelezettségek elosztásakor, akkor is, ha nem eleve jogosultakról van szó. Nincs ésszerű oka annak, hogy a Gjt. 5. § f) pontjában megjelölt adóalany csak a gépjármű tulajdonosaként jogosult az esélyegyenlőséget közvetlenül szolgáló gépjárművel kapcsolatos kedvezményre, és üzemeltetőként már nem. Az Alkotmánybíróság

hangsúlyozza: elsősorban a jogalkotónak kell mérlegelnie azt, hogy a visszaélések megelőzése, a jogalkalmazási nehézségek csökkentése érdekében indokolt-e módosítani a Gjt. szóban lévő szabályait. Az Alkotmánybíróság szerint azonban a jelen szabályozásnak az a csoportképző ismérve, amely egyetlen szempontként a gépjármű tulajdonlását helyezi előtérbe, önmagában hátrányos megkülönböztetést jelent az adott esetben. A személyi körülményre tekintettel erre a mentességre jogosult adóalanyok közül kizárja azokat, akik ugyan üzemeltetők, de a gépjárműnek – bármilyen ok miatt – nem tulajdonosai.

A jelen esetben ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Gjt. 5. § f) pontjában megállapított korlátozás sérti „az egyenlő méltóságú személyként való kezelés” elvét. Ezért az Alkotmánybíróság megállapította az alkotmányellenességét az indítvánnyal támadott szabály azon részének, amely az adómentességet a mozgáskorlátozott személy (illetve a kiskorú mozgáskorlátozott szülője) tulajdonában álló gépjárműre szűkítette, és 2010. december 31. napjával megsemmisítette azt.

Az Alkotmánybíróság a megsemmisítés időpontjánál figyelembe vette, hogy a jogalkotónak az adómentességi szabályok megalkotásánál széles mozgástere van. A jogalkotó más esetekben ésszerűen figyelembe veheti a gépjárművek üzemeltetői és tulajdonosai közti különbségeket, ám ezek között – mint adóalanyok között – nem alkalmazhat önkényes diszkriminációt.

2. Nem sérti azonban az Alkotmány 70/A. §-át, hogy a Gjt. 5. § f) pontja csak meghatározott teljesítményt el nem érő gépjárművekre biztosít adómentességet. A törvényhozó szabadságába tartozik, hogy meghatározza az adótárgy azon ismérveit, amelyekre tekintettel az adómentességet biztosítja. Amennyiben ez nem vezet közvetlenül személyek közötti hátrányos megkülönböztetéshez, az Alkotmány 70/A. §-ának sérelme fel sem merül.

A határozat Magyar Közlönyben való közzététele az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. §-án alapul.

Budapest, 2010. február 23.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1170/B/2006.

VIII. Az Országos Választási Bizottság állásfoglalásai

Az Országos Választási Bizottság 1/2010. (II. 25.) OVB állásfoglalása az ajánlószelvényekről és az ajánlás folyamatáról

Az Országos Választási Bizottság – 2010. február 22-én megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 90/A. § (4) bekezdés a) pontjában, 99/K. § (5) bekezdés a) pontjában és 105/A. § (4) bekezdés a) pontjában írt hatáskörében az alábbi

állásfoglalást

adja ki.

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény 5. § (2) bekezdése szerint „az egyéni választókerületben a jelöléshez legalább hétszázötven választópolgárnak az aláírásával hitelesített ajánlása szükséges.”

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény 27. §-a kimondja, hogy „(1) Kislistás, illetve egyéni választókerületi képviselőjelölt az, akit az adott választókerület választópolgárainak legalább 1%-a jelöltnek ajánlott. A megyei választókerületben listát állíthat az a jelölő szervezet, amely a választókerületben lévő települések választópolgárai legalább 0,3%-ának ajánlását összegyűjtötte.

(2) Polgármesterjelölt az, akit

- a) a 10 000 vagy annál kevesebb lakosú település választópolgárainak legalább 3%-a,
- b) a 100 000 vagy annál kevesebb lakosú település választópolgárainak 2%-a, de legalább 300 választópolgár,
- c) a 100 000-nél több lakosú település esetén a választópolgárok 1%-a, de legalább 2000 választópolgár jelöltnek ajánlott.

(3) Főpolgármester-jelölt az, akit a főváros választópolgárainak 0,5%-a jelöltnek ajánlott.”

Az Európai Parlament tagjainak választásáról szóló 2003. évi CXIII. törvény 5. § (2) bekezdése szerint „a listaállításhoz legalább 20 000 választópolgárnak az aláírásával hitelesített ajánlása szükséges.”

A Ve. 14. § (4) bekezdése szerint „az értesítő és az ajánlószelvény kiküldéséről a helyi választási iroda vezetője gondoskodik”.

A Ve. 14. § (6) bekezdésben foglaltak szerint „az a választópolgár, aki nem kapja meg az értesítőt és az ajánlószelvényt, azokat a helyi választási irodától igényelheti”.

A Ve. 46. § (1) bekezdése rögzíti, hogy „jelöltet ajánlani ajánlószelvényen lehet. Az ajánlószelvényt az értesítővel együtt kell eljuttatni a választópolgároknak” [a szavazás napja előtti 58. napig Ve. 14. § (1) bekezdés].

A Ve. 46. § (4) bekezdése szerint „az ajánlás nem vonható vissza”.

A Ve. 47. §-a megállapítja, hogy „az ajánlószelvényen jelöltet ajánlani a kitöltött ajánlószelvénynek a jelölt, illetőleg a jelölő szervezet képviselője részére történő átadásával lehet”, továbbá hogy az ajánlás során „az ajánló választópolgár az ajánlószelvényre rávezeti családi és utónevét, lakcímét, személyi azonosítóját, az ajánlott személy családi és utónevét, a jelölő szervezet nevét, illetőleg a független jelölés tényét. Az ajánlószelvényt az ajánló választópolgár saját kezűleg aláírja.”

A Ve. 48. § (2) bekezdése a) pontja szerint nem gyűjthető ajánlószelvény „munkahelyen munkaidőben vagy munkaviszonyból, illetőleg munkavégzésre irányuló más jogviszonyból fakadó munkavégzési kötelezettség teljesítése közben”.

A Ve. 48. § (3) bekezdése leszögezi, hogy „az ajánlásért az ajánlónak vagy rá tekintettel másnak előnyt adni vagy ígérni, valamint az ajánlásért előnyt kérni, illetőleg előnyt vagy annak ígérését elfogadni tilos”.

A Ve. 50. § (1) bekezdése szerint: „Érvénytelen az az ajánlás, amelyet

- a) nem a hivatalos ajánlószelvényen adtak le,
- b) nem a 47. § (2) bekezdése szerint kitöltött ajánlószelvényen adtak le,
- c) az ajánlási szabályok megsértésével gyűjtöttek.

(2) Aki ugyanazt a jelöltet többször ajánlotta, annak valamennyi ajánlása érvénytelen.

(3) Aki több jelöltet is ajánlott, annak valamennyi ajánlása érvénytelen.”

A Ve. 52. § (1) bekezdése alapján „a jelöltet (...) az ajánlószelvények átadásával kell bejelenteni az illetékes választási bizottságnál”, ideértve a Ve. 99/L. § (1) bekezdés és 107. § (1) bekezdés szerinti listákat.

A Ve. 54. §-a megállapítja, hogy „az ajánlásokat az illetékes választási bizottságnak ellenőriznie kell. Az ajánlások ellenőrzése a számszerűség, a 46. § (2) bekezdésében és az 50. § (1) bekezdésének a)–b) pontjában, valamint (2)–(3) bekezdésében foglaltak ellenőrzését, továbbá az ajánlószelvényt átadó választópolgárok azonosítását jelenti.”

A Ve. 38. § (1) bekezdés f) pontja értelmében a választási iroda „ellátja a jelöltajánlások ellenőrzésével kapcsolatos technikai feladatokat”.

A Ve. 55. § (2) bekezdése szerint „az illetékes választási bizottság minden, a törvényes feltételeknek megfelelő jelölő szervezetet, jelöltet, illetőleg listát – a bejelentését követő három napon belül – nyilvántartásba vesz”.

A Ve. 56. § (2) bekezdése szerint „a választási bizottság visszautasítja a jelölt nyilvántartásba vételét, ha a jelölés a törvényes feltételeknek nem felel meg, vagy a jelölt a törvényben előírt nyilatkozatait nem tette meg”.

A Ve. 59. § (1) bekezdése szerint „az ajánlószelvényekről másolatot készíteni tilos”.

A Ve. 59. § (2) bekezdése alapján „a jelölésnek az ajánló személyre vonatkozó adatai nem nyilvánosak. A jelöléssel kapcsolatos kifogás esetén az ajánlószelvény adatait, valamint a technikai nyilvántartást az illetékes választási bizottság, a választási iroda és a bíróság ellenőrizheti.”

1. Az ajánlószelvény választópolgárhoz való eljuttatásáért a helyi választási iroda vezetője felel. E feladatához tartozik, hogy gondoskodik az ajánlószelvények értesítővel együtt való megküldéséről, és biztosítson pótlólagosan ajánlószelvényt azon választópolgárok számára, akik nem kaptak.
2. Hivatalos ajánlószelvénynek csak a helyi választási iroda által a fenti eljárási rendben biztosított ajánlószelvény minősül. Az ajánlószelvényről kitöltetlen állapotban sem lehet másolatot készíteni, illetve a másolt ajánlószelvényen szereplő ajánlás érvénytelen, függetlenül a másolás módjától.
3. Az ajánlószelvények gyűjtésének a Ve. 48. § (2) bekezdése a) pontjában foglalt tilalmának célja a választási cselekmények kizárása a munkahelyekről. Ebből következően a tilalom nemcsak a munkahelyeken munkát végzők egymás közötti kapcsolatában zárja ki az ajánlószelvények gyűjtését, hanem tilalmazza azt is, hogy munkahelyeken munkaidőben bárki ajánlószelvényt gyűjtsön.

E tekintetben az Országos Választási Bizottság a munkahely fogalmának meghatározásánál a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 87. § 5. pontjában foglaltakat tekintette irányadónak, mely szerint munkahely „minden olyan szabad vagy zárt tér (ideértve a föld alatti létesítményt, a járművet is), ahol munkavégzés céljából vagy azzal összefüggésben munkavállalók tartózkodnak. Munkahelynek kell tekinteni a mást nem foglalkoztató, a munkáját kizárólag személyesen végző egyéni vállalkozó (akkor is, ha egyéni céget alapított) munkavégzési helyét [...]”.

Értelemszerűen nem vonatkozik a tilalom a jelölő szervezetek által fenntartott, működtetett munkahelyekre.

A tilalom megsértését jelenti azonban, ha a jelölő szervezet – a saját maga által fenntartott munkahelyeken kívül – más munkahelyet jelöl meg, hirdet meg, népszerűsít az ajánló szelvények gyűjtésére vagy leadására.

4. Az ajánlás érvényességének és hitelességének elengedhetetlen feltétele a saját kezű aláírás. A többi adat az ajánló választópolgár jelenlétében másképp is rávezethető az ajánlószelvényre.

A nevének saját kezű aláírására képtelen (pl. testi fogyatékos, vak, illetve gyengélnéltebb, írástudatlan) választópolgár az ajánlószelvényt a választási iroda vezetője, tagja, valamint bíróság, közjegyző előtt láthatja el kézjegyével. A választópolgár kézjegyét a választási iroda hivatalos személyként eljáró vezetője vagy tagja, valamint a bíróság, illetőleg a közjegyző hitelesíti.

Az ajánlási szabályok megsértését jelenti azonban az, ha a választópolgár csak a személyes adatait vagy/és az aláírását tartalmazó ajánlószelvényt, vagy teljesen üres ajánlószelvényt ad át a jelöltnek vagy a jelölt, illetve a jelölő szervezet képviselőjének, és a hiányzó adatokat a választópolgár távollétében más tölti ki.

Egyebekben a választópolgárnak az ajánlószelvény kitöltése során kinyilvánított akaratát a legmesszebbmenőig tiszteletben kell tartani. Ezért azokat az ajánlásokat is érvényesnek kell elfogadni, amelyeken a jelölt neve nem az anyakönyvben szereplő formában, de egyébként egyértelműen azonosíthatóan (pl. leánykori név, felvett név stb.), illetőleg amelyeken a jelölő szervezet neve a hivatalos megnevezéstől eltérő formában, de egyébként minden kétséget kizáró módon megállapíthatóan (pl. rövid név, betűszavas rövidítés stb.) szerepel.

5. Az ajánlás folyamata az ajánló választópolgár részéről a kitöltött ajánlószevénynek a jelölt, illetve a jelölő szervezet képviselőjének való átadásával lezárul. Mivel az ajánlás nem vonható vissza, ha a nyilvántartásba vett jelölt bármely okból kiesik, illetőleg a még nyilvántartásba nem vett jelölt az ajánlószevényeket nem adja le, a választópolgár újabb érvényes ajánlást más jelölt részére már nem adhat. A jelölt, illetve a jelölő szervezet képviselőjének átadott ajánlószevényeket más jelölt nevére utólag átírni nem lehet.
6. Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint az ajánlószevény a jelölt/lista bejelentését követően is gyűjthető, függetlenül attól, hogy olyan jelöltről/listáról van-e szó, akit/amit már nyilvántartásba vettek vagy nyilvántartásba vételi kérelmét elutasították. Az ajánlások a jelölt-, illetve listaállításra nyitva álló határidőn belül adhatók le az illetékes választási bizottság részére.
Amennyiben a jelölt/lista nyilvántartásba vételét a szükségesnél kevesebb számú ajánlás miatt tagadta meg a választási bizottság, ugyanazon jelölt/lista ismételt bejelentése esetén az érvényes ajánlások számába a korábban és az átadás után – a fenti határidőn belül – tovább gyűjtött összes érvényes ajánlószevényt bele kell számolni.
Amennyiben a jelöltet/listát a választási bizottság nyilvántartásba vette, a választási iroda a pótlólag benyújtott ajánlószevényeket – tekintettel arra, hogy azok ellenőrzése a jelölt/lista nyilvántartásba vételéhez a továbbiakban már nem szükséges – megőrzésre átveszi, ám azokat nem ellenőrzi.
Amennyiben a jelölt/lista nyilvántartásba vételének jogerőre emelkedését követően más jelölt/lista nyilvántartásba vétele érdekében nyújtanak be olyan ajánlószevényeket, melyek a Ve. 50. § (3) bekezdésében foglalt ok következtében érvénytelennek minősülnek, ez nem eredményezi a már jogerősen nyilvántartásba vett jelölt/lista nyilvántartásból való törlését. Amennyiben azonban a nyilvántartásba vételről szóló döntés még nem emelkedett jogerőre, a döntés megváltoztatása a jogorvoslati eljárás során lehetséges.
7. A jelölt, jelölő szervezet az ajánlószevényekről másolatot nem készíthet, és a rajtuk szereplő adatokat választói adatbázis készítésére vagy egyéb célból nem használhatja fel.
8. Az ajánlások ellenőrzése során a választási bizottság testületként jár. A bizottság tagja csak a bizottság döntése alapján végezhet önállóan ellenőrzési feladatot, illetve tekinthet be a technikai nyilvántartásba.

Jelen állásfoglalás kiadásával hatályát veszti az ajánlószevényekről és az ajánlás folyamatáról szóló 1/2009. OVB állásfoglalás.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

IX. Határozatok Tára

Az Országgyűlés 17/2010. (II. 25.) OGY határozata az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 14/2006. (V. 31.) OGY határozat módosításáról*

Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 14/2006. (V. 31.) OGY határozat a következők szerint módosul:

Az Országgyűlés

a Gazdasági és informatikai bizottságba

Horváth Csaba korábban megüresedett tagsági helyére

Puch Lászlót

a bizottság tagjává

megválasztja.

Dr. Katona Béla s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Béki Gabriella s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Nyakó István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Az Országgyűlés 18/2010. (II. 25.) OGY határozata a Sláger és a Danubius rádiók frekvenciájára kiírt ORTT pályázat elbírálása során felmerült egyes pártkötődések és háttéralkuk szerepét vizsgáló bizottság létrehozásáról**

- I. Az Országgyűlés a Hárszabály 34. §-ának (1) bekezdése alapján vizsgálóbizottságot hoz létre a Sláger és a Danubius rádiók frekvenciájára kiírt ORTT pályázat elbírálása során felmerült egyes pártkötődések és háttéralkuk szerepét vizsgáló bizottság elnevezéssel.
- II. A vizsgálat tárgya különösen a következő kérdések megválaszolása:
  1. Kötöttek-e, ha igen, milyen tartalmú háttéralkut a pályázat elbírálása során az MSZP és a Fidesz, illetve ORTT delegáltjai?
  2. Megállapítható-e a nyertes pályázók valódi tulajdonosi köre, ebből vagy más tényből levonható-e következtetés azok pártkötődésére?
  3. Hogyan fordulhatott elő, hogy nem került kizárásra, sőt, nyerhetett olyan pályázó, amely nem felelt meg a pályázati feltételeknek, illetve irreális üzleti tervet terjesztett elő?

* A határozatot az Országgyűlés a 2010. február 22-i ülésnapján fogadta el.

** A határozatot az Országgyűlés a 2010. február 22-i ülésnapján fogadta el.

4. Megtett-e mindent annak érdekében az ORTT Hivatala, illetve elnöke, hogy a Testület tagjai a jogszabályoknak és a pályázati kiírásnak megfelelően tudják értékelni a pályázatokat?
5. Ha beigazolódnak a feltevések, akkor ki vagy kik a felelős/ek azért, hogy a pályázat elbírálása során a pártpolitikai háttéralkuk győztek a verseny tisztasága felett?
- III. A vizsgálóbizottság maga határozza meg eljárési rendjét és vizsgálati módszereit.
- IV. A vizsgálóbizottság tevékenységéről jelentést készít, melynek tartalmaznia kell
- a bizottság feladatát;
  - a bizottság által meghatározott eljárési rendet és vizsgálati módszereket;
  - a bizottság ténybeli és jogi megállapításait;
  - annak bemutatását, hogy megállapításait milyen bizonyítékokra alapította;
  - a vizsgálat által érintett szerv(ek) vagy személy(ek) észrevételeit a lefolytatott vizsgálat módszereire és megállapításaira vonatkozóan;
  - javaslatot az esetlegesen szükséges intézkedésekre.
- A jelentés előterjesztője – a bizottság esetleges megszűnését követően is – a bizottság elnöke.
- V. A vizsgálóbizottság 10 tagból áll, tagjai országgyűlési képviselők. A tagokra a képviselőcsoportok vezetői tesznek ajánlást a következők szerint:
MSZP	5 tag
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség	3 tag
KDNP	1 tag
SZDSZ	1 tag
- VI. A bizottság elnökének, alelnökének és tagjainak megválasztására a képviselőcsoportok vezetőinek javaslata alapján az Országgyűlés elnöke terjeszt elő javaslatot az Országgyűlésnek, amelyről az vita nélkül határoz. A bizottság elnökére az ellenzéki, alelnökére a kormánypárti képviselőcsoportok a bizottsági tagságra jelöltek köréből terjesztenek elő javaslatot.
- VII. A bizottság megbízatása kiterjed minden, az e határozat II. pontjában szereplő kérdést érintő vizsgálatra, és az ennek alapján szükséges intézkedésekre, javaslattételre. A bizottság a munkája során a feladatával összefüggésben meghallgatásokat tarthat, iratokat kérhet be. A kért adatokat mindenki köteles a bizottság rendelkezésére bocsátani, illetőleg mindenki köteles a bizottság előtt megjelenni.
- VIII. A bizottság feladatának ellátásához szakértőket vehet igénybe. Működésének költségeit az Országgyűlés fedezi költségvetéséből.
- IX. A bizottság megbízatása feladatának elvégzéséig, de legfeljebb a bizottság alakuló ülésétől számított 90 napig tart.

Dr. Katona Béla s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Béki Gabriella s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Nyakó István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

A Magyar Közlönyt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Miniszterelnöki Hivatal szerkeszti.
A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Petrétei József, a szerkesztésért felelős: dr. Tordai Csaba.
A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 1–3.
A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.
A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként
a <http://kozlony.magyarorszag.hu> honlapon érhető el. Felelős kiadó: dr. Tordai Csaba.
A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.
Felelős kiadó: dr. Kodela László elnök-vezérigazgató.